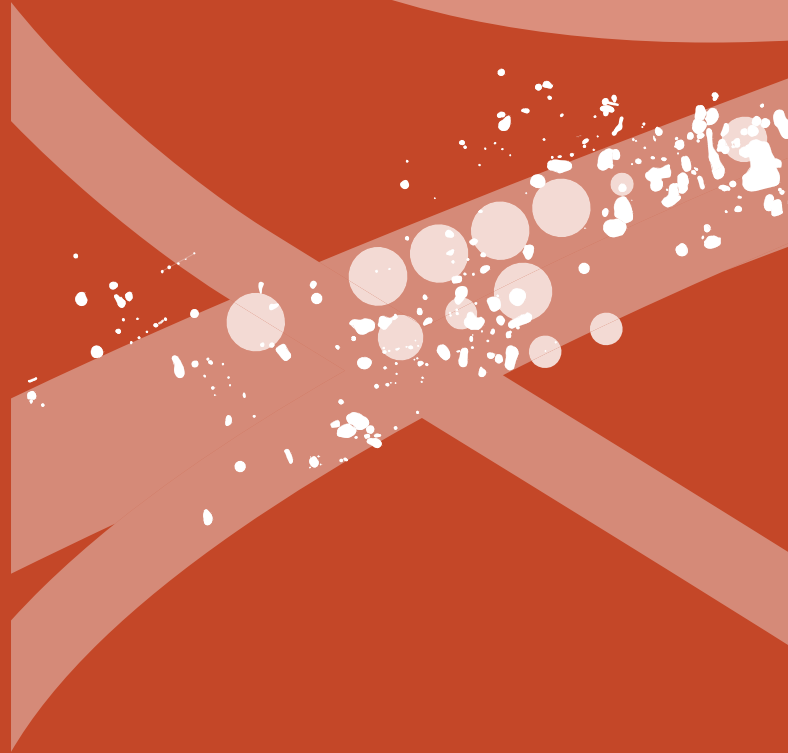

SPODNJE HOČE

Bine Kramberger, Maja Janežič, Matjaž Novšak

90 Arheologija na avtocestah Slovenije

SPODNJE HOČE

Bine Kramberger, Maja Janežič, Matjaž Novšak

⋮ Prispevki: Tomaž Verbič, Metka Culiberg, Alojz Šercelj,
Tomaž Prus, Borut Vrščaj

Uredniški odbor

- : Barbara Nadbath, glavna in odgovorna urednica
- : Bojan Djurič, strokovni svetovalec
- : Tomaž Fabec, pomočnik glavne urednice
- : Nives Zupančič, oblikovalka zbirke in likovna urednica
- : Vanja Čelin, tehnična urednica
- : Matija Črešnar, član
- : Milan Sagadin, član
- : Maša Sakara Sučević, članica
- : Katharina Zanier, članica
- : Bernarda Županek, članica

Izdajatelj

- : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
- : Poljanska cesta 40, SI-1000 Ljubljana

Zanj

- : Jernej Hudolin, generalni direktor

Avtorji

- : Bine Kramberger
- : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
- : Poljanska cesta 40, SI-1000 Ljubljana
- : bine.kramberger@zvksd.si

- : Maja Janežič
- : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
- : Poljanska cesta 40, SI-1000 Ljubljana
- : maja.janezic@zvksd.si

- : Matjaž Novšak
- : Arhej d.o.o.
- : Drožanjska cesta 23, SI-8290 Sevnica
- : arhejdoo@siol.net

Ostali avtorji

- : Tomaž Verbič
- : Zasebni raziskovalec
- : Cesta dveh cesarjev 15a, SI-1000 Ljubljana
- : tomaz.verbic@guest.arnes.si

- : Metka Culiberg
- : Jadranska 17, SI-1000 Ljubljana
- : meta.culiberg@gmail.com

- : Alojz Šercelj †

- : Tomaž Prus
- : Biotehnična fakulteta, Oddelek za agronomijo,
- : Katedra za pedologijo in varstvo okolja
- : Jamnikarjeva 101, SI-1000 Ljubljana
- : tomaz.prus@bf.uni-lj.si

- : Borut Vrščaj
- : Kemijski inštitut Slovenije
- : Hacquetova ulica 17, SI-1000 Ljubljana
- : borut.vrscaj@kis.si

Recenzentki

- : Martina Blečič Kavur
- : Inštitut za arheologijo in dediščino,
- : Fakulteta za humanistične študije,
- : Univerza na Primorskem
- : Titov trg 5, SI-5000 Koper

- : Irena Lazar
- : Inštitut za arheologijo in dediščino,
- : Fakulteta za humanistične študije,
- : Univerza na Primorskem
- : Titov trg 5, SI-5000 Koper

Lektorica

- : Nina Krajnc (slovenščina)

Prevajalka

- : Maja Sužnik

Oblikovanje in prelom

- : Nives Zupančič

Tehnična priprava publikacije

- : Vanja Čelin, Samo Šimenko

Terenske fotografije

- : Ivo Bizjak

Geodetske izmere

- : Bogo Žontar

Načrt najdišča

- : Mira Strmčnik Gulič, Bogo Žontar, Juraj Belaj,
- : Dženi Los, Vesna Koprivnik, Rachel K. Novšak,
- : Mišo Otmar Kovač, Katja Hrobat, Janja
- : Železnikar, Matjaž Novšak, Bine Kramberger,
- : Danilo Cvetko

Terenske risbe

- : Juraj Belaj, Dženi Los, Rachel K. Novšak,
- : Matjaž Novšak, Katja Hrobat, Janja Železnikar,
- : Mišo Otmar Kovač

Digitalizacija terenskih risb

- : Danilo Cvetko

Risbe predmetov

- : Simona Tomažič, Jernej Gojkovič, Janže Lorber

Digitalizacija risb predmetov

- : Marko Reš, Tamara Strmšek

Postavitev tabel, katalog najdb in katalog stratigrafskih enot

- : Bine Kramberger

Fotografije predmetov in računalniška obdelava fotografij predmetov

- : Davorin Ciglar Milosavljevič

Spletna izdaja**Ljubljana, 2021**

Vse edicije zbirke Arheologija na avtocestah Slovenije so brezplačne.

<http://www.zvksd.si/si/knjiznica/saas-e-knjige>

Vse raziskave je omogočil DARS, d. d.

Vsebina

1	Uvod <i>Bine Kramberger</i>	5
2	Geografski oris in arheološka podoba prostora <i>Bine Kramberger</i>	6
3	Potek arheološkega izkopavanja in stratigrafska slika <i>Matjaž Novšak, Bine Kramberger</i>	9
4	Pozna bronasta doba <i>Bine Kramberger</i>	19
	4.1 Naselbinski konteksti	19
	4.2 Najdbe	21
5	Rimsko obdobje	22
	5.1 Konteksti <i>Bine Kramberger</i>	22
	5.2 Najdbe <i>Maja Janežič</i>	22
6	Zgodnj srednjeveška poselitev <i>Bine Kramberger,</i> <i>Matjaž Novšak</i>	24
	6.1 Naselbinski konteksti	24
	6.2 Najdbe	26
7	Analize	29
	7.1 Geološka spremljava arheoloških izkopavanj <i>Tomaž Verbič</i>	29
	7.2 Rezultati pedoloških analiz <i>Tomaž Prus,</i> <i>Borut Vrščaj</i>	33
	7.3 Rezultati datiranja z metodo radioaktivnega ogljika ¹⁴ C po postopku AMS <i>Bine Kramberger</i>	35
	7.4 Rezultati paleobotanične analize <i>Metka Culiberg,</i> <i>Alojz Šercelj</i>	39
8	Zaključek <i>Bine Kramberger</i>	41
9	Spodnje Hoče <i>Bine Kramberger</i>	42
10	Literatura	43

11

⋮ Katalog stratigrafskih enot <i>Bine Kramberger,</i> <i>Matjaž Novšak</i>	47
⋮ 11.1 Osnovno stratigrafsko zaporedje	47
⋮ 11.2 Pozna bronasta doba	49
⋮ 11.3 Zgodnji srednji vek	50
⋮ 11.4 Novoveške in novodobne strukture in jame	52

12

⋮ Katalog najdb <i>Bine Kramberger</i>	55
---	-----------

1 Uvod

Bine Kramberger

Večkratne raziskave Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Maribor, in podjetja PJP med letoma 1988 in 2018 v centru današnjih Spodnjih Hoč so pokazale, da je bila ravnina ob Hočkem Pohorju poseljena v petih različnih obdobjih, najprej v zgodnji bakreni dobi, nato v pozni bronasti dobi, latenskem obdobju, rimskem obdobju in nazadnje še v zgodnjem srednjem veku. Naselbinske ostaline so bile odkrite ob različnih priložnostih. V registru nepremične kulturne dediščine sta tako registrirani dve enoti arheološke dediščine, in sicer: Spodnje Hoče – Osrednji del arheološkega najdišča Hoče (EŠD 8976) in Spodnje Hoče – Obrobni del arheološkega najdišča Hoče (EŠD 10328).¹

Na tem mestu objavljamo rezultate izkopavanja, ki je potekalo ob gradnji hitre ceste Slivnica–Maribor–BDC (blagovno distribucijski center) leta 1997. Te raziskave je finančno podprl investitor projekta »H2 Hitra cesta skozi Maribor«, Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji, pričele pa so se z ekstenzivnimi površinskimi pregledi junija in avgusta leta 1995 (Djurić, Kajzer 1995, 1–6; Djurić 1995, 1–5, pril. 3) ter nadaljevale leto kasneje z geofizikalnimi raziskavami terena (Mušič 1996).² Arheološka izkopavanja je med 7. julijem in 20. avgustom 1997 izvedel Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Maribor, pod vodstvom Mire Strmčnik Gulič. Pri izkopavanjih so sodelovali arheologi Rachel K. Novšak, Vesna Koprivnik, Dženi Los in Juraj Belaj, absolvent arheologije Matjaž Novšak in študentje arheologije Mišo Otmar Kovač, Katja Hrobat in Janja Železnikar. Geodet B. Žontar je opravil geodetsko izmero mreže izkopnega polja, Ivo Bizjak je fotografsko dokumentiral izkopavanja. Pri terenskih raziskavah pa so sodelovali tudi geolog Tomaž Verbič, ki je pripravil poročilo o geološki podobi raziskanega prostora v času njegove poselitve (Verbič 1997; poglavje *Geološka spremljava arheoloških izkopavanj*), in pedologa T. Prus in B. Vrščaj, ki sta odvzela vzorce plasti za laboratorijske kemijske preiskave (Prus, Vrščaj 1997).

Skupaj je bilo leta 1997 v Spodnjih Hočah raziskanih 1305 m² površine. Prvi rezultati izkopavanja so bili ovrednoteni leta 1997 v okviru arheoloških poročil (Los, Belaj 1997; Koprivnik, Železnikar 1997; Novšak 1997) in leta 1999 v okviru letnega zavodskega poročila (Strmčnik Gulič 1999, 242). Poročilom so sledile krajše objave (Strmčnik Gulič 2001, 135–136, sl. 1; Strmčnik Gulič 2003; Ciglencečki, Strmčnik Gulič 2002, 67–75), vzporedno so potekali posterenska raziskava najdišča in priprave arhiva na celovito objavo. Večina najdb je bila izrisana že kmalu po koncu izkopavanja. Po postopku ¹⁴C AMS sta bila datirana prva dva vzorca oglja. Določeni so bili rastlinski makro ostanki (poglavje *Rezultati paleobotanične analize*), opravljene pedološke analize vzorca prsti (poglavje *Rezultati pedoloških analiz*) in mineraloške analize keramike in žlindre.³

Na datiranje v Centro di Fisica applicata DAtazione e Diagnostica v Lecceju (CEDAD) sta bila poslana dva dodatna vzorca zoglelenih organskih ostankov. Pripraviti je bilo treba generalni načrt najdišča, urediti posamezne načrte naselbinskih kontekstov, pripraviti katalog najdb in katalog stratigrafskih enot. Tudi najdbe smo znova pregledali in jih ovrednotili v luči novih odkritij.

1 EŠD = evidenčna št. enote dediščine (zbirka RKD) / Heritage Register Number (database RKD). [<https://gisportal.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=df5b0c8a300145fda417eda6b0c2b52b>]

2 Intenzivnega podpovršinskega pregleda ni bilo mogoče izvesti, ker zemljišče v času izvajanja raziskav za ugotovitev arheološkega potenciala še ni bilo odkupljeno (Koprivnik, Železnikar 1997, 4).

3 Za pripravljanje objave je bil najprej zadolžen arheolog M. Novšak s sodelavci. Avtorica teh risb je Simona Tomažič. Paleobotanične raziskave sta opravila Metka Culiberg in Alojz Šercelj (oba iz Biološkega inštituta Jovana Hadžija ZRC SAZU), ¹⁴C AMS analize so bile izvedene v Centre for Isotope Research na univerzi v Groningenu.

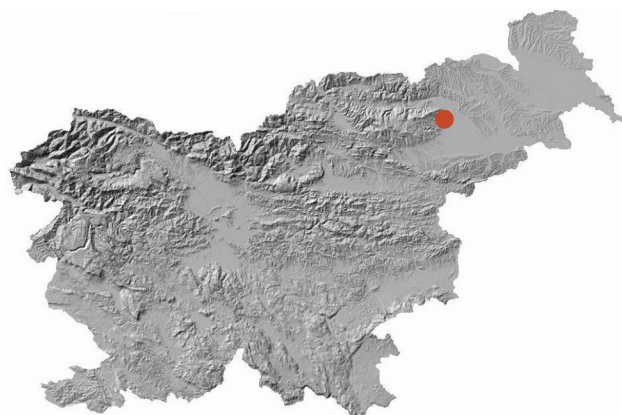
2 Geografski oris in arheološka podoba prostora

Bine Kramberger

Arheološko najdišče leži na blago padajočem terenu pod Pohorjem, na stiku doline Hočkega potoka z Dravsko ravnjo (278,5 m n. m. v.). Na prehodu v ravnino prekrivajo robove doline naplavinne plasti, predvsem mulj in pesek iz zgornjega pliocena in spodnjega pleistocena, ki so jih potoki nanесли čez dravski prod (Žnidarčič, Mioč 1988). Pohorski potoki so namreč izrazito hudourniškega značaja, kar pomeni, da zaradi slabo prepustne geološke podlage ob močnih nalivih hitro narastejo in začnejo poplavljeni, pri tem pa voda s seboj prinaša mnogo finega materiala (sl. 1–5).

Zaradi preobilnih vod so pohorske potoke v severozahodnem delu Dravske ravni že v 19. stoletju regulirali, jih umetno speljevali in ločili na več kanalov, ki so jih uporabljali tudi za napajanje travnikov in dovajanje vode v naselja na ravnini. Osrednji del Dravske ravni je namreč brez površinskih vodotokov, ker potoki poniknejo v Dravskemrodu (Baš 1937, 326; glej tudi Pak 1964, 75–77; Pak 1998, 592–594).

Zadnja obsežna regulacija Hočkega potoka je bila izvedena v času gradnje štajerske avtoceste. Takrat so potok zahodno od najdišča razcepili na dva kanala. Enega od kanalov so

1 Geografski položaj najdišča na DMR 100; ©GURS.

speljali nekaj deset metrov južneje od najdišča proti jugu, pod avtocesto in vzdolž nje do avtocestnega razcepa Slivnica, kjer se izliva v umetno strugo Poljanskega potoka. Severni tok (imenovan tudi Novi Hočki potok) pa teče severno od najdišča proti severovzhodu.

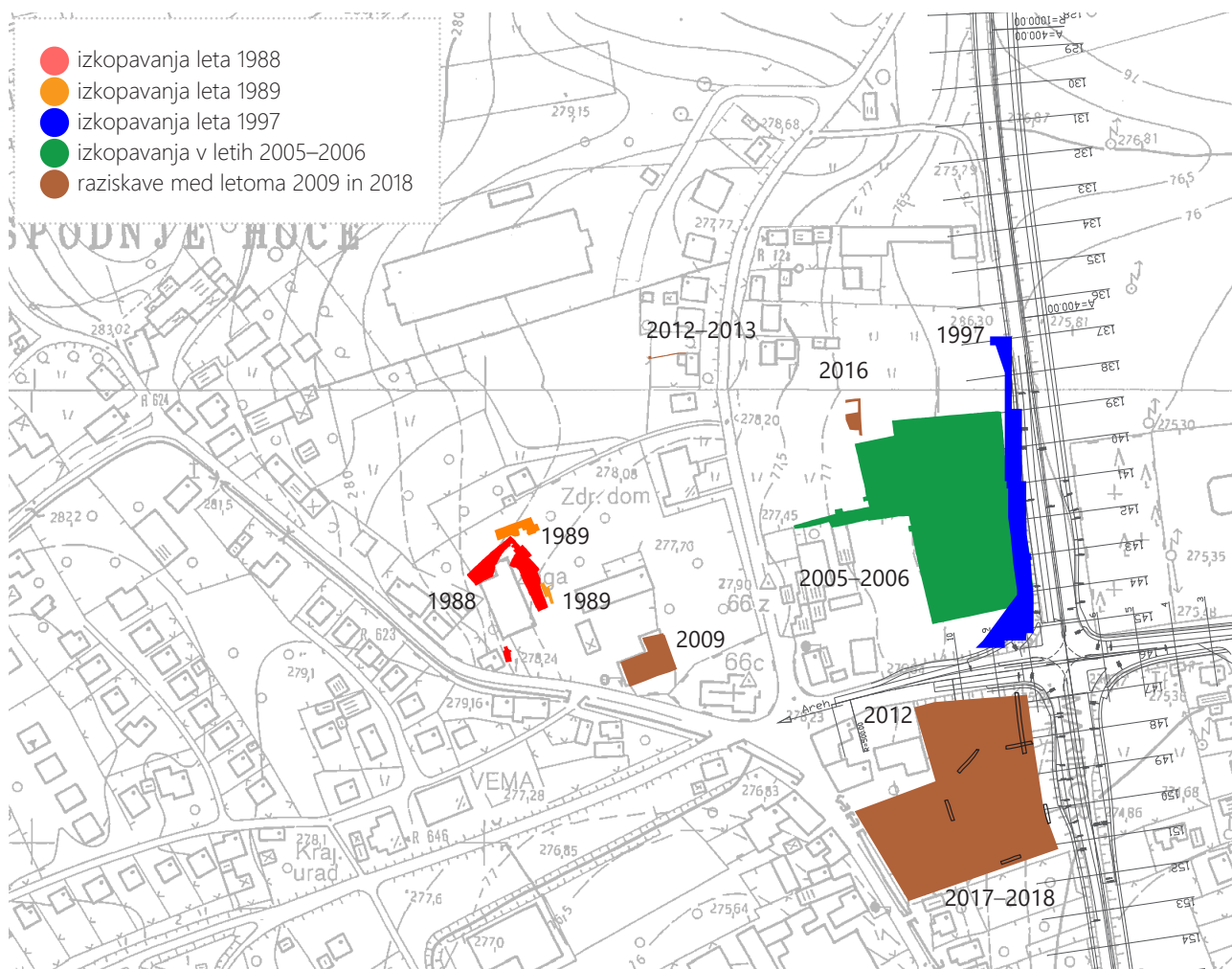
Poselitev širšega območja v različnih obdobjih dokazujejo v Pivoli in na Pohorju slučajno najdene kamnite sekire, dleta in kopače, depo kulture žarnih grobišč, odkrit na Špurarjevi

2 Lokacija izkopavanja najdišča na geografski karti znotraj AC trase. Merilo 1:100 000; vir: Atlas Slovenije, © Mladinska knjiga Založba, d.o.o.

3 Lokacija izkopnega polja iz leta 1997 na Franciscejskem katastru (Obrobni del arheološkega najdišča Hoče, EŠD 10328). Merilo 1:10 000; SI AS 177/M/R/M697, lista E01 in E03; ©Arhiv Slovenije; georeferenciran.

4 Arheološke raziskave v Spodnjih Hočah med leti 1997 in 2018 (Spodnje Hoče – Osrednji del arheološkega najdišča Hoče, EŠD: 8976; Spodnje Hoče – Obrobni del arheološkega najdišča Hoče, EŠD: 10328). Merilo 1: 4000, kartografska podlaga TTN5, lista I272300A in I273300A; © GURS.

domačiji nad Hočami, v Hočki cerkvi in v župnišču vzdani rimski nagrobniki (Pahič 1966; Pahič 1968; Pahič 1985a; Pahič 1985b; Pahič 1987; Pahič 1996; Teržan 1995, 307–320, t. 74–87), zlasti pa materialni ostanki, odkriti ob izkopavanjih v centru naselja.

Do prvih arheoloških izkopavanj v centru današnjih Hoč je prišlo zaradi gradnje objekta, namenjenega izdelovanju cerkvenih glasbil v lasti podjetja Orglarska delavnica Maribor, in sicer v letih 1988 in 1989, na parcelah št. 615/2 in 615/3, obe k. o. Spodnje Hoče (sl. 2, 4) (Strmčnik Gulič 1989; Strmčnik Gulič 1990a; Strmčnik Gulič 1990b; Strmčnik Gulič 1996; Strmčnik Gulič 2001, 135–136, sl. 1). Območje se nahaja severozahodno od župnijske cerkve sv. Jurija in je danes vpisano v register nepremične kulturne dediščine pod oznako Spodnje Hoče – Osrednji del arheološkega najdišča Hoče (EŠD 8976), v literaturi pa se za ta del najdišča pojavlja tudi oznaka Hoče – Orglarska delavnica (Kramberger 2014, 243).

Izkop za objekt orglarske delavnice je uničil precejšen del najdišča. Raziskana je bila površina velikosti 1070 m². Glede na količino najdb in ohranjenost arheoloških struktur lahko to območje označimo za najbogatejši del najdišča. Najstarejša poselitev je iz bakrene dobe in se kaže v jamah z lončenino lasinjske kulture (Kramberger 2014, 243, sl. 24, t. 11–12; Kramberger 2020). Na istem mestu je bilo ugotovljeno naselje iz bronaste dobe in nato še rimsko naselje, kar dokazujejo bogate arhitekturne ostaline in drobno gradivo (Strmčnik Gulič 1989; Strmčnik Gulič 1990a; Strmčnik Gulič 1990b, 135–136, sl. 1; Strmčnik Gulič 1996).

Drugo arheološko izkopavanje v Spodnjih Hočah je potekalo leta 1997 na zemljiščih s parcelama št. 650/1 in 650/2, obe k. o. Spodnje Hoče, in je, kot že rečeno, tema te publikacije (sl. 3–4). Največje izkopavanje je potekalo v letih 2005 in 2006 zahodno od tod, na parcelah št. 648/4, 650/3 in 650/10, k. o. Spodnje Hoče (sl. 4). Te raziskave so potekale zaradi gradnje trgovskega centra Hofer. Izkazalo se je, da sodi del najdišča v obdobje mlajše železne dobe. Odkriti so

bili tudi naselje iz zgodnjega srednjega veka, paleostruga in objekt iz rimskega obdobja (Kajzer Cafnik, Predan 2006, 141; Vinder 2011, 16) ter jama, ki je glede na tipološko analizo gradiva po vsej verjetnosti iz prve pol. 1. tisoč. pr. n. št. oz. iz pozne bronaste ali starejše železne dobe (Kramberger, v pripravi).

Po letu 2006 je bilo izvedenih več arheoloških dokumentiranj ob gradnjah in sondiranj. Leta 2009 so potekale raziskave okoli starega župnišča, na parceli št. 762/2, leta 2012 in 2013 ob gradnji kanalizacije in stanovanjskega objekta na parc. št. 633/1, leta 2016 ob gradnji dozidave k objektu Hofer na parc. št. 650/3 in nazadnje v letih 2017 in 2018 ob gradnji trgovskega centra Lidl na parcelah št. 768/2, 765, 766, 767, vse. k. o. Spodnje Hoče (sl. 4) (Murko, Predan 2010; Predan 2012; Predan, Čakš 2012; Vinder 2016; Predan 2017; Vinder 2018). Odkrite plasti so vsebovale predvsem rimskodobno gradivo, vendar po interpretaciji izkopavalcev ne gre za intaktne arheološke ostaline, ampak za različne vodne nanose. Ti rezultati se ujemajo z rezultati izkopavanja leta 1997 in z ugotovitvami, ki jih predstavljamo v nadaljevanju.

5 Spodnje Hoče. Pogled na cerkev sv. Jurija in na Osrednji del arheološkega najdišča Hoče (EŠD: 8976) z vzhoda.

3 Potek arheološkega izkopavanja in stratigrafska slika

Matjaž Novšak, Bine Kramberger

Izkopno polje se je nahajalo na povsem izravnanim travniku. Razdeljeno je bilo na mrežo kvadrantov velikosti 4 × 4 m (skupaj 140) in šest sektorjev, orientiranih v smeri sever–jug. Na tako zastavljeno v prostor umeščeno mrežo so naslonili risbe tlorisov in presekov, ki so jih dokumentirali med izkopavanjem (Koprivnik, Železnikar 1997, 6).

Izkopavati so začeli v južnem delu izkopnega polja, dne 7. 6. 1997. Kopalo se je stratigrafsko, pri čemer so bile vse plasti odstranjene ročno, vključno s travno rušo. Globine so bile izmerjene s teodolitom in zabeležene v absolutnih višinah. Stratigrafske enote so bile oštevilčene po enotnem sistemu številčenja ter opisane na obrazcih in terenskih risbah. Zbirali so tudi vzorce za različne analize (pedološke vzorce, vzorce za ¹⁴C AMS datiranje, vzorce za palinološke in metalurške analize) in podatke o njih vpisovali na seznam vzorcev ter vodili sezname risb in najdb.

6 Pogled na sektor 3 med arheološkimi raziskavami leta 1997 z zahoda.

7 Pogled z juga na paleostrugo B v sektotruju 3 (SE 9 in SE 10) z naplavljenjo rimsko opeko in lončenino.

8 Pogled z juga na paleostrugo A v sektorju 3 (SE 006).

Arheološke strukture so bile dokumentirane v risbah in fotografirane s črno-belimi, barvnimi in DIA posnetki. Fotografirane so bile v preseku in tlorisu, občasno s snemanjem s kamero in na koncu izkopavanja še s fotografiranimi posnetki iz balona (sl. 6–8). Tlorise in profile sektorjev se je risalo v merilu 1 : 50, tlorise posameznih jam in manjših struktur pa v merilu 1 : 20. Generalni tloris najdišča je bil sestavljen iz risb posameznih sektorjev po koncu izkopavanja (sl. 9).

Osnovno stratigrafsko zaporedje plasti na najdišču predstavljamo z zahodnim presekom v testnem jarku 1 v sektorjih 1 in 2 (sl. 9, 12: P1) ter z zahodnimi preseki sektorjev 3 (sl. 9, 13: P2), 4 (sl. 14: P3 in sl. 15: P4) in 5 (sl. 16: P5; glej tudi sl. 9).

Osnovna ugotovitev je, da je današnje podobo prostora v veliki meri pogojevalo delovanje potokov v preteklosti. Ugotovljeni so bili sledovi treh različnih paleostrug (SE 6 = SE 26 – paleostruga A (sl. 7); SE 9, SE 10 – paleostruga B (sl. 8); SE 17, SE 18b – paleostruga C in ob njih naplavinski nanosi različnih granulacij, pogojenih z intenzivnostjo delovanja vodotokov (npr. SE 17b–e, SE 19a–c, SE 18a, SE 18c) (sl. 10, 11a, 11b). Tako sedimentacija odloženih nanosov kot tudi sledi vodnih prebojev kažejo na občasno poplavljanje širšega območja vse do sodobnih časov, ko je bila struga potoka regulirana.⁴

Na večjem delu terena se je neposredno nad peščenim muljem nahajala premešana rjavorumena ilovnata plast

4 Glej tudi Verbič 1997, 6–7 in poglavje *Geološka spremljava arheoloških izkopavanj*.

- raziskano območje
- lege presekov

9 Obrobni del arheološkega najdišča Hoče (EŠD: 10328). Načrt izkopnega polja s sektorji, kvadranti in označenimi legami presekov. Merilo 1:1500.

10 Pogled na sektorja 1 in 2 med arheološkimi raziskavami s severozahoda.

11a Zahodni presek v testnem jarku 1, sektor 2, kv. 23. Vidne so paleostruga C (SE 18b, SE 17), pod njo plasti SE 18a in SE 20 in nad njo pokopana tla (SE 16) ter vrhnje plasti (SE 1, SE 2 in SE 3) (primerjaj s sl. 12, kv. 23).

11b Zahodni presek v kv. 72. Vidno dvoje pokopanih tal pod nivojem SE 11 (primerjaj s sl. 14, kv. 72).

(sl. 12–16: SE 3), ki proti vrhu postopoma prehaja najprej v subhumus (sl. 12–16: SE 2) in nato v rušo (sl. 12–16: SE 1). Gre za plasti, v katerih so se mešale recentne in novoveške najdbe (G129, G131, G133–G135) ter tudi srednjeveška (G125, G130, G132), zgodnesrednjeveška (G121, G122, G124) in rimska keramika (G118–G120, G126–G128, G136).

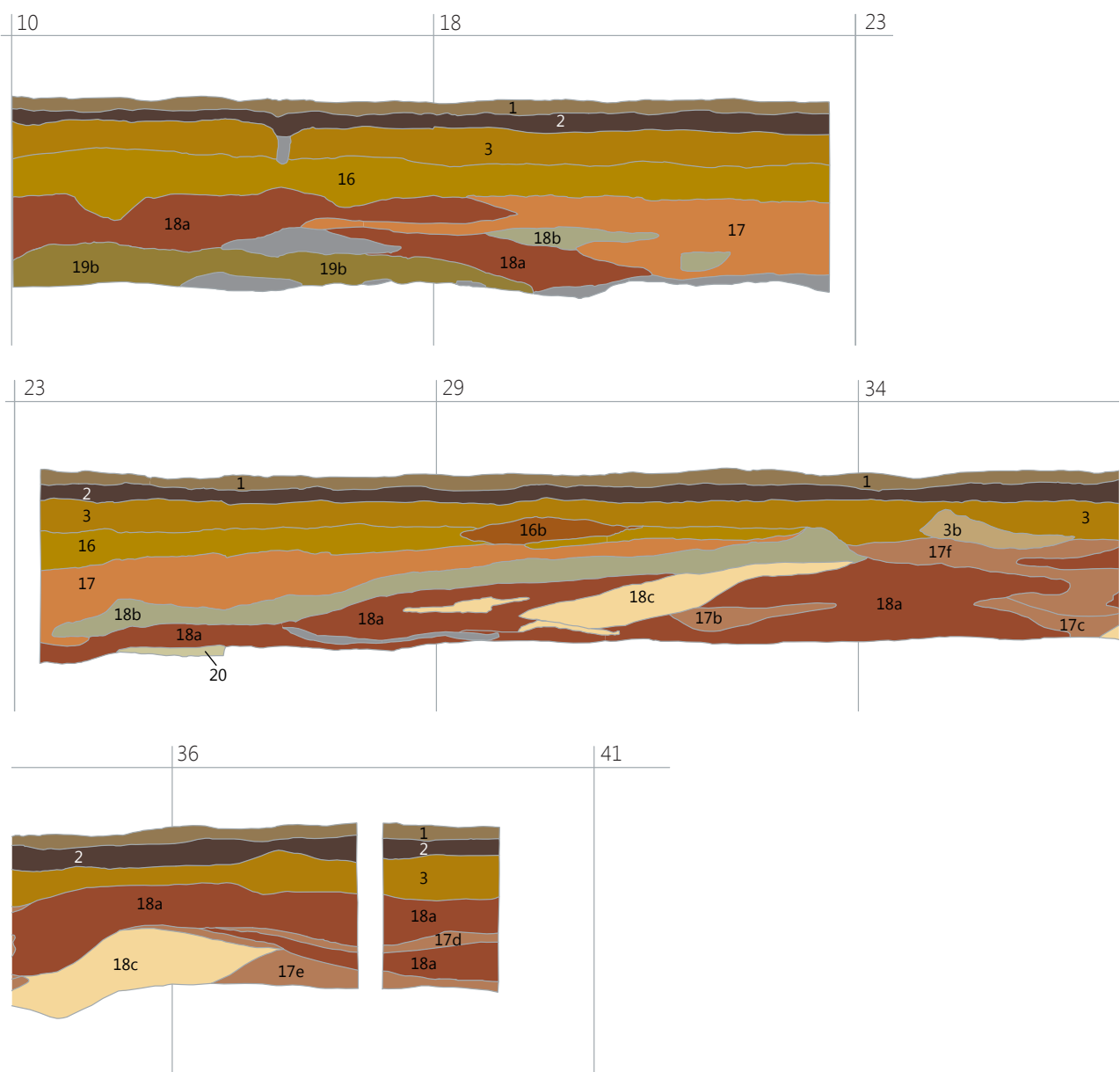
Na zahodnem robu sektorja 3 so bile v spodnjem delu plasti SE 3 tik ob magistralni cesti ugotovljene že najvišje ležeče naselbinske ostaline. Interpretirane so bile kot vogal novoveškega objekta (sl. 17: SE 28, SE 29, SE 30, SE 31; G137). V osrednjem delu sektorja 3 pa sta bili med svetlo rjavim peščenim muljem (sl. 11b, 13: SE 11) in plastjo SE 3 (sl. 13: SE 3) odkriti naplavinska plast proda in plast finega peska, ki sta zapolnili eno od dveh korit vodotoka, odkritih v tem delu (sl. 7, 13: SE 9, SE 10 – paleostruga B; druga paleostruga: sl. 8: SE 6 – paleostruga A). Tako paleostruga B kot tudi paleostruga A (sl. 13), ki se je nahajala severno od nje, sta bili usmerjeni v osi vzhod–zahod, z manjšim odklonom, in pričata o občasnem preboju vodotoka, ki si je v različnih obdobjih ubiral različne poti.

Na območju paleostruge B in paleostruge A so bile v stratigrafski superpoziciji odkrite najpomembnejše intaktne arheološke ostaline na najdišču, ki se pojavljajo večinoma kot jame (sl. 6, 17: jame I, II, III, IV in V, ognjišče SE 24), vkopane bodisi neposredno v geološko osnovo (sl. 13: SE 11) ali pa v naplavinske sloje paleostruge B nad njo (sl. 13: SE 9, SE 10). Le-ta je vsebovala številne kose rimske opeke in lončenine (G6–G52).

V pričakovanju podobnih struktur v sektorjih 1 in 2 so bili tam raziskani testni jarki, s katerimi so dobili vpogled v globlje plasti (sl. 10–12). Pod SE 3 je bila temno rjava glineno-zemljena plast (sl. 12: SE 16). V severnem delu sektorja 2 je bila odkrita na nadmorski višini 275,40 m, proti jugu je rahlo padala do nadmorske višine 275,30 m. Po mnenju geologa T. Verbiča gre za pokopana tla (sl. 11a) (Verbič 1997, 5).

Vzdolžni presek v testnem jarku 1 je pokazal, da je eno od preteklih korit potoka potekalo tudi preko sektorja 1 in 2 (sl. 11a, 12: kv. 23, 29 in 34; SE 17, SE 18b – paleostruga C). Na tem mestu so se z bočnim nasipavanjem postopoma tvorile poševne plasti peščenega proda in peska (sl. 12: SE 18a, SE 18c, SE 17a–f, SE 19b), v katerih je bil odkrit tudi rimskodobni keramični inventar (G54–G60, G132). Nekaj fragmentov rimske keramike je bilo najdenih tudi v plasti SE 17 (G4, G5), zato so bili v nadaljevanju v obliki šahovnice kontrolno poglobljeni še kvadranti 13, 16 in 18 v sektorju 1 ter kvadranti 40, 41, 36, 37, 30, 22 in 23 v sektorju 2 (sl. 9, 10). V vseh plasteh so bili odkriti le fragmenti rimske opeke.

- SE 1 – ruša
- SE 2 – subhumus
- SE 3 – rjavorumena ilovnata premešana plast
- SE 3b – vključek v SE 3
- neštevilčene in neopisane SE
- SE 16 – zelenorjava siva ilovica (pokopana tla)
- SE 16b – lečast vključek znotraj SE 16
- SE 17 – svetlorjava peščena plast (paleostruga C)
- SE 18b – prodnata naplavina, drobni prodniki (paleostruga C)
- SE 18a – rdečerjava prodnata naplavina
- SE 18c – leči muljastega peska
- SE 17b-f – svetlorjave peščene plasti
- SE 19b – svetlorjava peščena naplavina
- SE 20 – arheološko sterilna siva glina

12 Presek P 1: zahodni presek sektorja 1 in 2 v testnem jarku 1. Merilo 1 : 50.

Iz presekov kontrolnih jarkov je razvidno, da je geološko osnovo v sektorjih 1 in 2 tvorila siva glina (sl. 11a, 12: SE 20) in da je le-ta od severa proti jugu padala. Najvišje je bila dokumentirana na nadmorski višini 274,50 m (1,6 m pod površjem), v sektorju 1 pa se je pojavila šele na nadmorski višini 274,15 m (oziroma na globini 1,95 m). Nanjo so se, kot že rečeno, tekom stoletij narinile prodnate in peščene naplavine (sl. 12: SE 18a, SE 18b, SE 18c, SE 17, SE 19b, SE 19c), ki so deloma interpretirane kot sledovi paleostruge vodotoka (sl. 12: SE 17, SE 18b – paleostruga C). Prodnate nanose (sl. 12: SE 18a–c) sestavljajo gnajsi ali diafortiti, kremen, amfibolit ter blestnik, 24 % pa jih petrografsko ni mogoče določiti. Najdaljše osi prodnikov variirajo od 3 do 10 cm (Verbič 1997, 4).⁵

Nekoliko drugačno stratigrafsko zaporedje je bilo dokumentirano v severnem delu sektorja 3 (sl. 11b, 14), v sektorju 4 (sl. 15) in tudi v sektorju 5 (sl. 16). Tod so bili zaradi preverbe terena raziskani kontrolni jarki v skupni dolžini ok. 100 m, širine 1 m in globine glede na padce plasti od 90 do 250 cm. V presekih je bilo določenih 25 stratigrafskih enot, ki pa so večinoma geološkega izvora. Ločijo se po barvi, strukturi, konsistenci in količini najdb. Iz njih je razvidno, da so tudi tod tla nastajala s postopnim vodnim nasipavanjem peska (sl. 14–16: SE 17g, SE 19c, SE 19d), prod (sl. 14–16: SE 18d, SE 18e, SE 25, SE 18a, SE 19a, SE 18d, SE 18e) in mulja (sl. 14–16: SE 11, SE 11c, SE 11e). Med občasnimi intervali umirjanja voda so se na več ravneh tvorila paleotla, podobno kot v sektorjih 1 in 2 (sl. 11b, 14: SE 11a, SE 11d; primerjaj s sl. 12: SE 16). Pokopana tla na globini enega metra in več v sektorju 4 ne kažejo antropogenih sledov. Glede na stratigrafsko situacijo, izraženo predvsem v sektorju 3, kjer so bili arheološki podatki najbolj spodbudni, lahko to dogajanje postavimo v čas pred prvo poselitvijo na tem prostoru (torej pred pozno bronasto dobo); nam aktualen geološki nivo, na katerem se je ohranila najstarejša poselitev, pa je na vrhu svetlo rjavega peščenega mulja, okoli 60 cm pod površjem (sl. 14: SE 11).

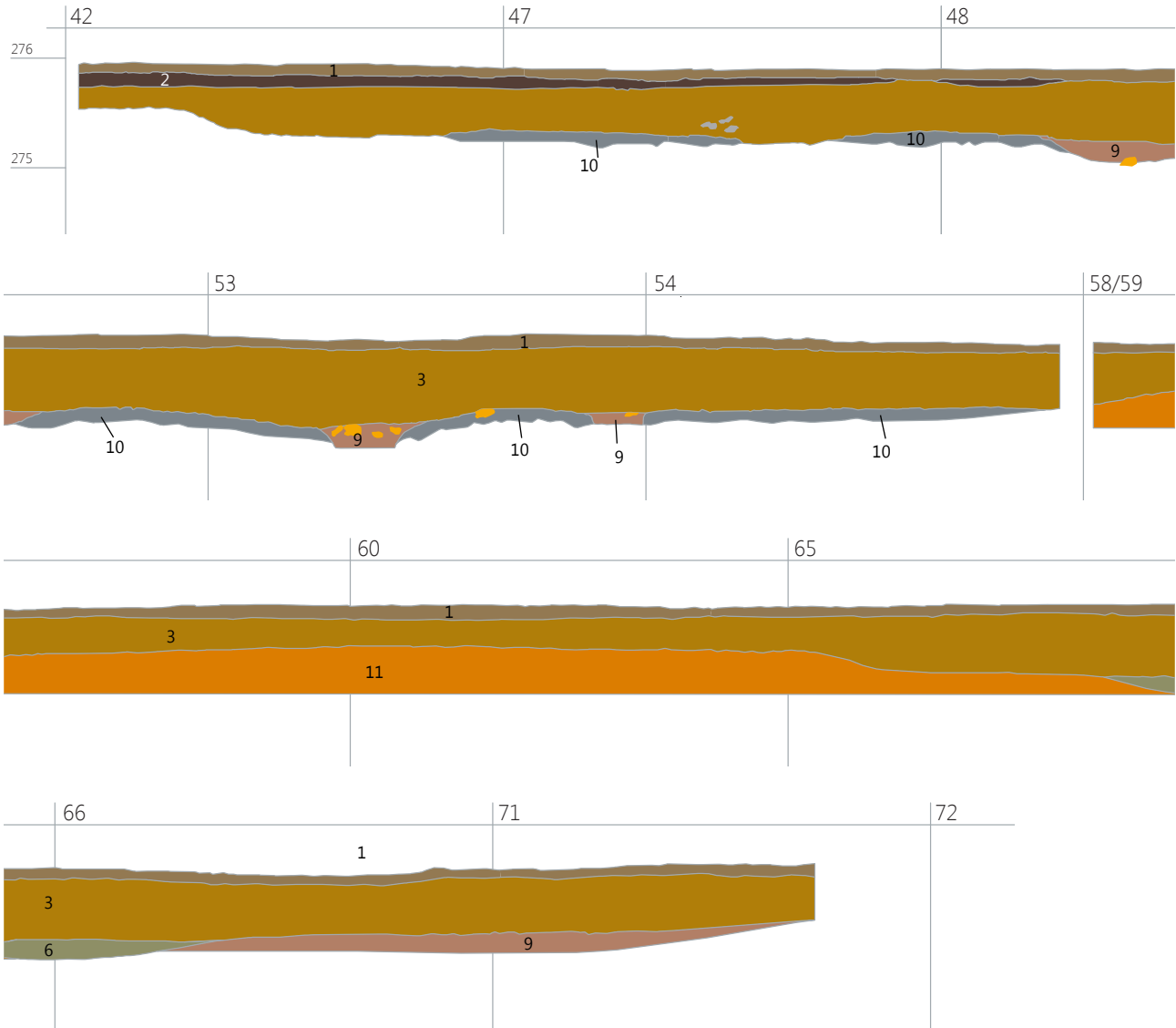
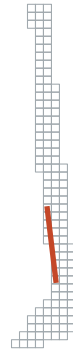
Arheološke ostaline lahko opredelimo v tri obdobja: v pozno bronasto dobo, rimsko obdobje in zgodnji srednji vek (sl. 17). Pri tem je pomembno, da so bile v sektorju 3 jame iz zgodnjega srednjega veka vkopane v paleostrugo B, ki je vsebovala številne najdbe iz rimskega obdobja, le-ta pa je na območju kvadrantov 54–58 v sektorju 3 prekrivala jame najzgodnejše, prazgodovinske faze poselitve.

Poleg pojavov iz arheoloških obdobij, o katerih bo več govora v nadaljevanju, so bili med izkopavanji v Spodnjih Hočah ugotovljeni tudi novodobni posegi v prostor, ki so

deloma poškodovali arheološke ostaline. Med njimi velja omeniti predvsem jarek telefonskega voda (sl. 17: SE 4). Naleteli so tudi na več manjših recentnih jam in na betonski jašek za telefonsko napeljavo (SE 7), ki je presekali plasti SE 2, SE 3 in deloma SE 16.

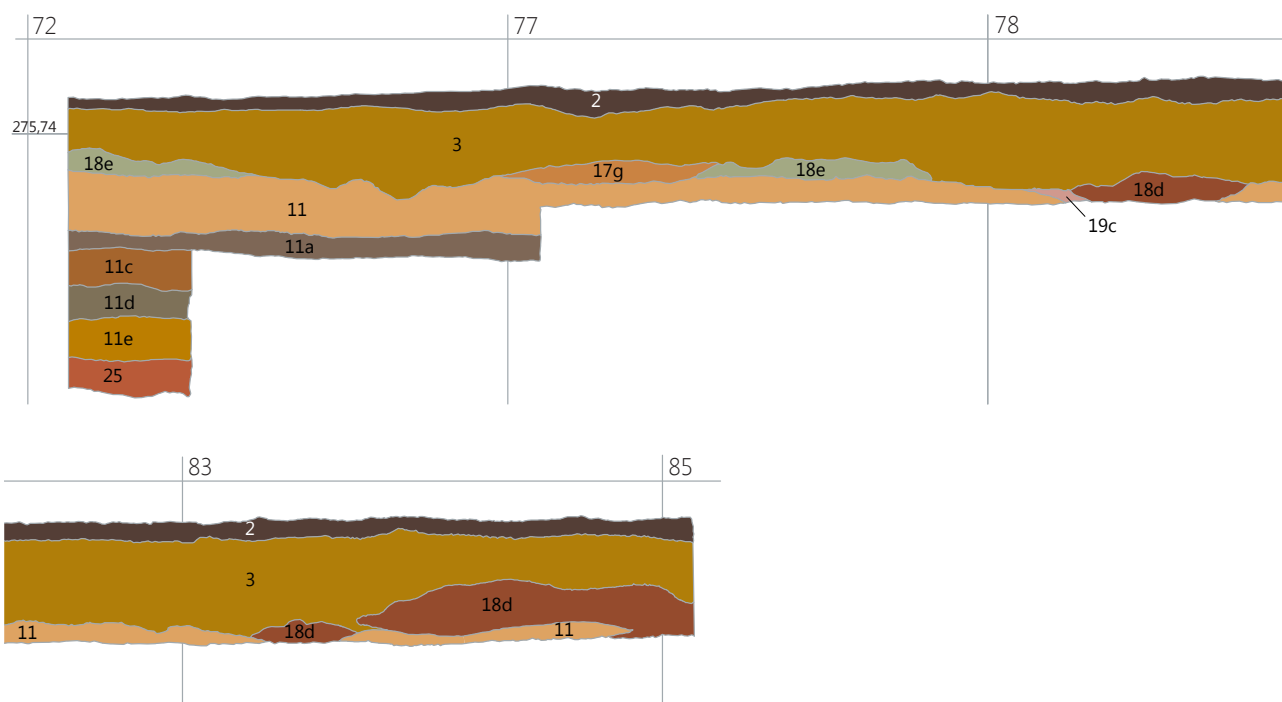
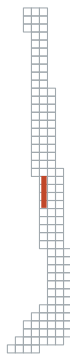
⁵ Glej tudi poglavje *Geološka spremljava arheoloških izkopavanj*.

- SE 1 – ruša
- SE 2 – subhumus
- SE 3 – rjavorumena ilovnata premešana plast
- SE 6 – plast proda (paleostruga A)
- SE 9 – naplavina finega peska (paleostruga B)
- SE 10 – prodnata naplavina (paleostruga B)
- SE 11 – svetlorjav peščen mulj
- kamen
- vključki v naplavini finega peska

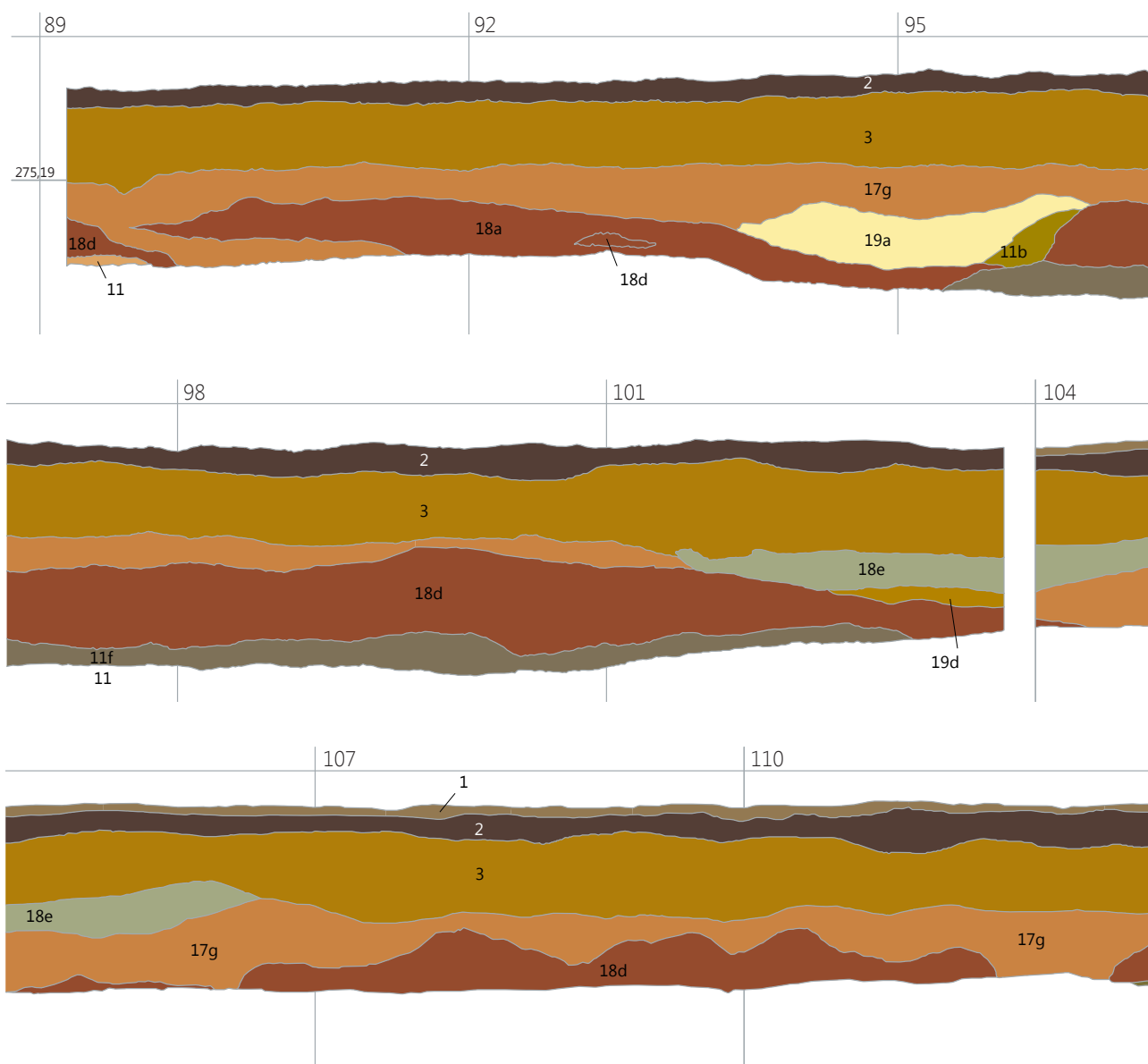
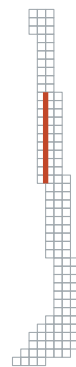
13 Presek P 2: zahodni presek južnega in srednjega dela sektorja 3. Merilo 1:50.

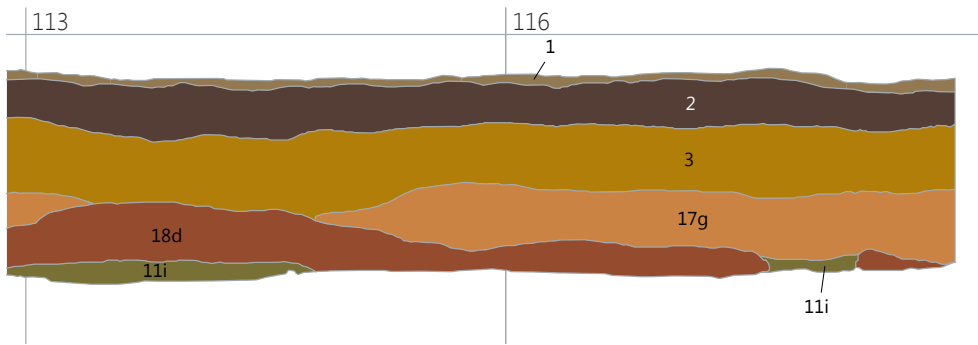
- SE 2 – subhumus
- SE 3 – rjavorumena ilovnata premešana plast
- SE 17g – svetlorjava peščena plast
- SE 18e – prodnata naplavina z drobnimi prodniki
- SE 18d – rdečerjava prodnata naplavina
- SE 19c – fin pesek
- SE 11 – svetlorjav peščen mulj
- SE 11a – temno sivorjava plast (paleotla)
- SE 11c – naplavina svetlorjavega peščenega mulja
- SE 11d – temno sivorjava plast (paleotla)
- SE 11e – naplavina rjavega peščenega mulja
- SE 25 – rdečkastorjav prod

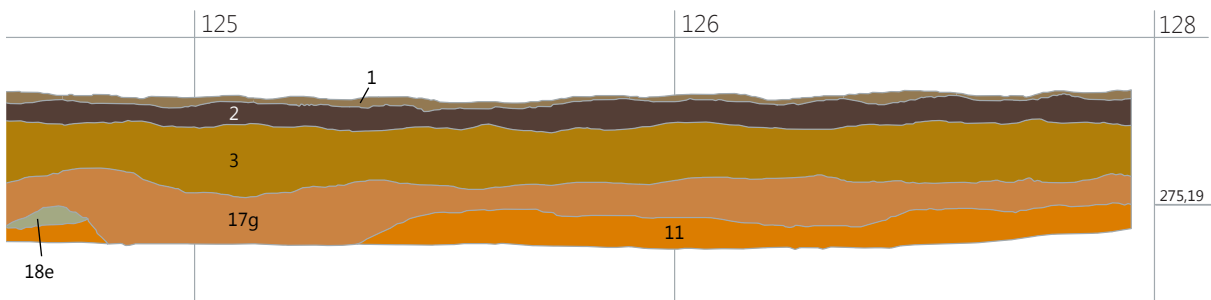
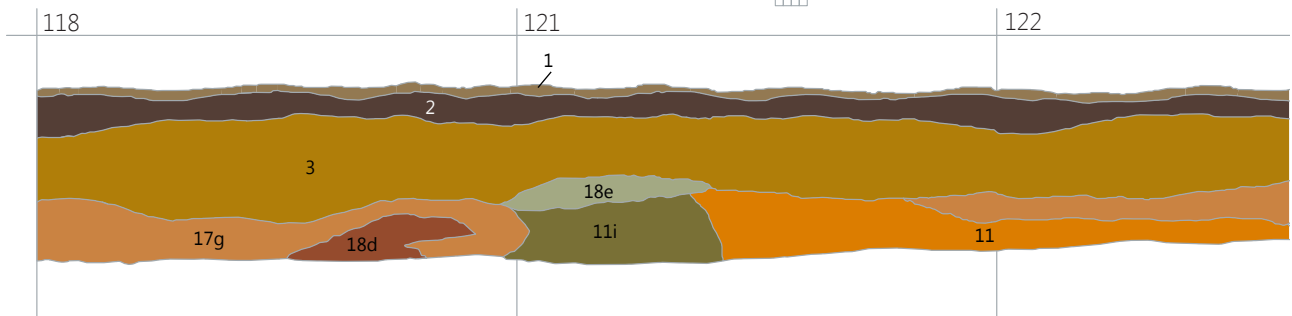
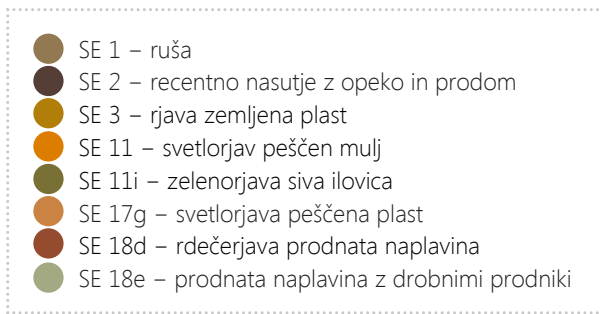
14 Presek P 3: zahodni presek severnega dela sektorja 3. Merilo 1:50.

- SE 1 – ruša
- SE 2 – subhumus
- SE 3 – rjavorumena ilovnata premešana plast
- SE 17g – svetlorjava peščena plast
- SE 18e – prodnata naplavina z drobnejšimi prodniki
- SE 18d – rdečerjava prodnata naplavina
- SE 19a – rečno korito zapolnjeno z muljastim peskom
- SE 11 – svetlorjav peščen mulj
- SE 11b – zelenorjavo siva ilovica
- SE 11f – sivorjava plast (pokopana tla)
- SE 11i – zelenorjava siva ilovica
- SE 19d – svetlorjava peščena naplavina
- SE 18a – rdečerjava prodnata naplavina
- SE 18c – sivočrn pesek

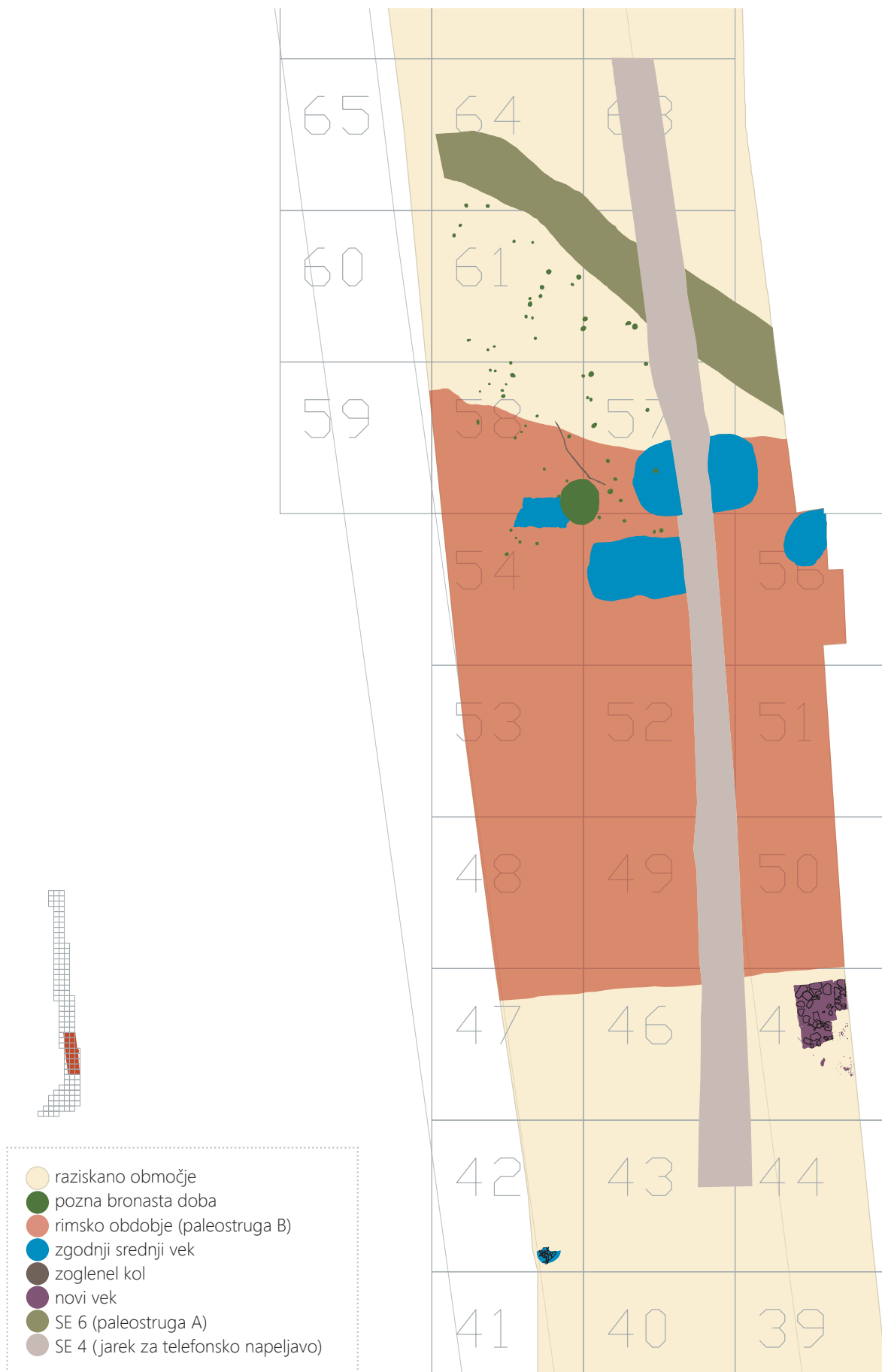

15 Presek P 4: zahodni presek sektorja 4. Merilo 1:50.

16 Presek P 5: zahodni presek sektorja 5. Merilo 1:50.

17 Generalni tloris dela najdišča, v katerem so bile odkrite arheološke ostaline. Merilo 1:150.

4 Pozna bronasta doba

Bine Kramberger

4.1 Naselbinski konteksti

Bronastodobne naselbinske ostaline so bile odkrite v sektorju 3, kv. 54, 55, 57, 58, 61, 62, 64 južno od paleostruge A (SE 6). Kažejo se predvsem v jami z veliko hrambeno posodo (pitosom)⁶ in verjetno v jamah za stojke različnih premerov, ohranjenih v sterilni ilovnati geološki osnovi (sl. 18). Lega nekaterih stojk tik ob robu paleostruge A in dejstvo, da severno od nje jam za stojke ni bilo, nakazuje na možnost vodnega pretoka na tem mestu v času prazgodovinskega naselja (Novšak 1997, 8). Nasprotno je paleostruga B zanesljivo mlajša, saj so bile jama s pitosom in ostale prazgodovinske jame v kv. 54–58 odkrite pod plastmi, ki objektivirajo paleostrugo (sl. 13: SE 9, SE 10 – struga B; prim. s sl. 17).

Jame za stojke so bile odkrite pri strganju površine ilovnate geološke podlage – svetlo rjavega peščenega mulja (SE 11), 2 do 5 cm pod njenim vrhom (višje jih niso zaznali). Bile so krožnih in ovalnih oblik, zapolnjene z izrazito prhko, peščeno zemljo, večinoma jasno ločljivo od geološke podlage (Novšak 1997, 4). Vse so bile brez najdb. Da so starejše od rimskega obdobja, je bilo mogoče sklepati na podlagi dokumentirane vertikalne stratigrafije, saj so bile tiste v kv. 54–58 odkrite šele pod paleostrugo B, ki je vsebovala številne rimske najdbe (v njo pa so bile, kot že rečeno, vkopane jame iz zgodnjega srednjega veka). Le v bližini ene od jam v kv. 61 je bil na samem dnu paleostruge A (SE 6) tik nad geološko osnovo (SE 11) odkrit odlomek ustja prazgodovinske sklede (G1; sl. 18) (Novšak 1997, 4). Drugih prazgodovinskih najdb v naplavinških plasteh tukaj ni bilo, zato bi ta odlomek lahko prvotno izviral iz ene od bližnjih jam za stojke ali uničene strukture iz pozne bronaste dobe.

Na podlagi velikosti jam za stojke je verjetno, da le-te predstavljajo dejanske odtise kolov. S strani izkopavalcev so bile razdeljene v tri skupine. Največje jame so imele premer od

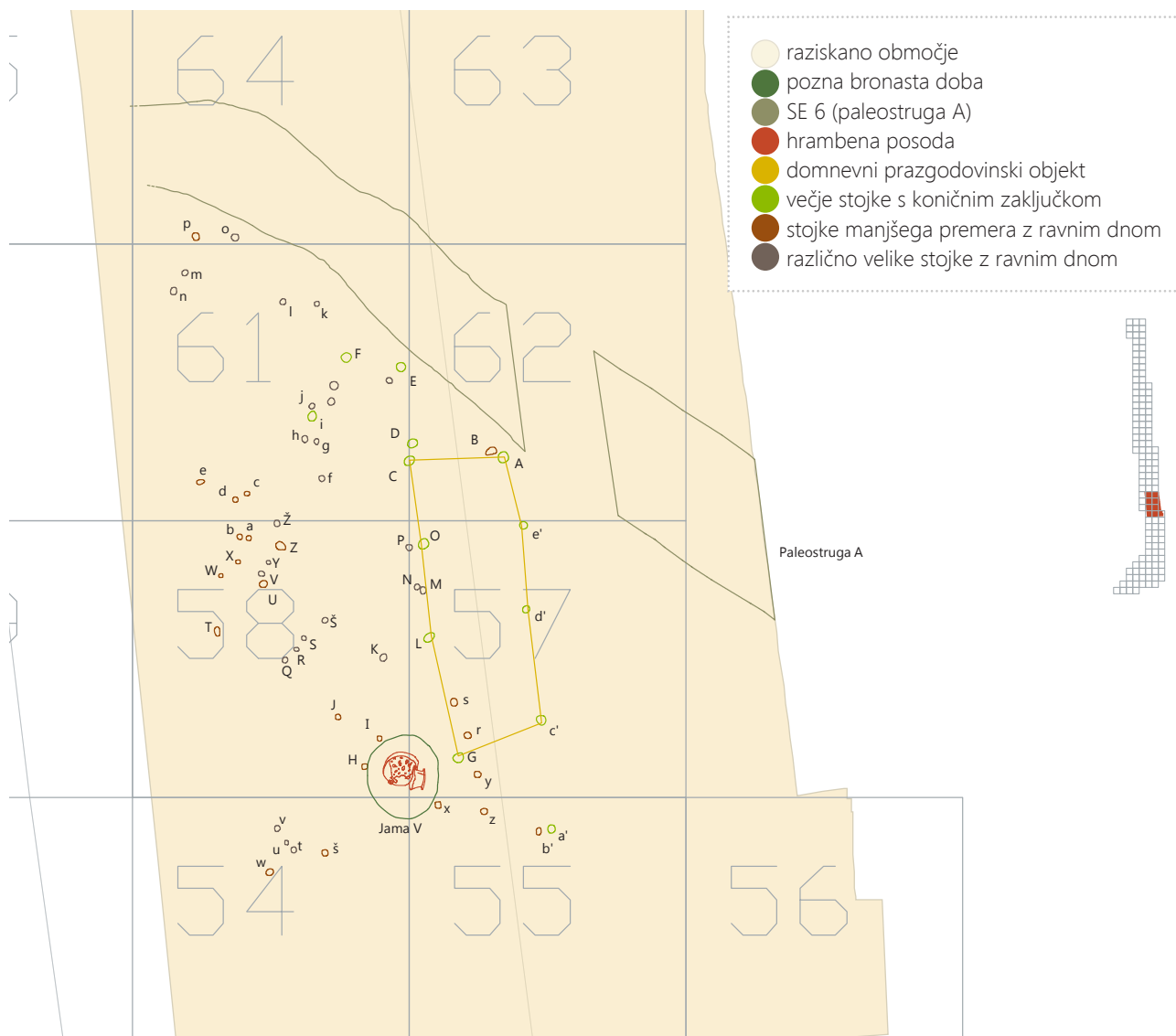
7 do 10 cm. V spodnjem delu so bile konično zaključene, v globino so segale do nadmorske višine med 275,06 in 275,16 m, kar pomeni, da je bilo med njimi le do 10 cm višinskega odstopanja. Drugo skupino jam za stojke predstavljajo jame premera 4 do 5,5 cm, z zaobljenim spodnjim delom. Bile so prav tako očitno prepoznavne kot prve, a v prostoru naključno razporejene. V tretjo skupino pa uvrščajo nezanesljive, pretežno manjše jame za stojke, nepravilnih oblik, ki so bile globoke največ 8 cm.

Zanimiva je predvsem skupina devetih največjih in najglobljih jam za stojke v kvadrantih 61, 62 in 57 (sl. 18: stojke A, C, O, L, G, c', d', e'). Ker so bile razporejena v dveh vzporednih vrstah s približno enakimi razmiki, domnevamo, da gre za sledove lesene prazgodovinske hiše, dolžine med 4 in 4,4 m ter širine med 1,47 in 1,55 m. Takšna hiša bi bila orientirana v smeri sever–jug z rahlim odklonom proti zahodu. Posamična večja (sl. 18: stojka D) in dve manjši stojki (sl. 18: stojki B, P) nastopajo v parih s stojkami domnevne hiše, dve pa sta bili odkriti v paru približno na sredini med večjima stojkama O in L (sl. 18: stojki M, N). Te jame kažejo morda na dodatno utrjevanje ali popraviljanje lesene konstrukcije hiše.

Jama V (SE 41/SE 43/SE 42), s skoraj v celoti ohranjeno hrambeno posodo (sl. 18, 19; G2), je bila odkrita na istem nivoju kot jame za stojke, približno 4,2 m jugozahodno od paleostruge A (SE 6) in ob jugozahodnem vogalu domnevne prazgodovinske hiše. Bila je ovalnega tlorisa, globine 1,15 m, stene je imela strme, dno skoraj ravno. Hrambena posoda je bila položena na približno 0,5 m debelo plast prodnatega tampona, ki se je nahajal na dnu jame. Na prehodu v vrat je bila razlomljena in njen vrhnji del je ležal ločeno od preostalega dela posode.

Na robu jame V je bila odkrita skupina manjših jam, premera okoli 5 cm, ki so bile usmerjene pod kotom 50–60° proti sredini prostora nad jamo, trije odtisi kolov pa so bili vidni tudi na notranjem robu jame. Po vsej verjetnosti predstavljajo odtise kolov, morda konstrukcije napušča, ki je prekrival jamo (sl. 18: jame za stojke I, H, x; sl. 19). V odtisih kolov na notranjem robu jame je bilo vzorčeno oglje za arheobotanične analize, pri čemer je bilo evidentiranih 27 drobcev

⁶ Termin hrambena posoda oz. pitos se uporablja za posode z velikimi volumni, ki so pogosto odkrite na najdiščih iz bronaste in starejše železne dobe na Slovenskem (npr. Dular 2013, 28–29; Teržan 1990, 31; Grahek 2015, 33–36). Taka opredelitev je glede na rezultate analiz z drugih najdišč, ki kažejo, da so se – vkopane v tla ali položene na tla hiš – od zgodnjega neolitika dalje običajno uporabljale za hranjenje žit (npr. Jevtić 2011; Filipović *et al.* 2018; Urem-Kotsou 2017).

18 Izkopavanja leta 1997. Naselbinske ostaline iz pozne bronaste dobe. Merilo 1 : 500.

hrasta,⁷ del vzorca pa je bil v Centre for Isotope Research na univerzi v Groningenu datiran z radiokarbonsko analizo po postopku AMS (sl. 37: GrA-10027; sl. 38).

Številne primere hiš, ob katerih so bile v tla vkopane hrambene posode, poznamo iz bližnje naselbine iz pozne bronaste dobe na Pobrežju pri Mariboru. Vendar so bile za razliko od Hoč tam jame približno enako velike kot hrambene posode, ki so bile odkrite v njih, brez prodnatega tampona in odtisov kolov, jame za stojke hiš pa večje in kažejo na daljše hiše (Kramberger, Črešnar 2021).

Preostale jame za stojke na območju sektorja 3 so bile videti razporejene v posamičnih vrstah (jame Q, R, S, Š; jame s, r, y, z) ali brez smiselnega reda. Tudi te jame so bile umeščene v prazgodovino na podlagi njihove stratigrafske lege. Vendar zato, ker so bile brez najdb, ne gre izključiti, da so nekatere

19 Pogled z zahoda na jamo s hrambeno posodo (pitosom) in na zognel kol ter jame za stojke ob njej.

⁷ Glej poglavje *Rezultati paleobotanične analize*; Novšak 1997, 7.

kasnejše, le da njihov vkop višje ni bil zaznan. To nakazuje tudi ¹⁴C datacija zoglenega kola iz ene od stojk v kvadrantu 55, ki kaže na razpon med 11. in 13. stoletjem n. št. (sl. 37: LTL18288A; sl. 41). Morda je ta jama povezana s kasnejšo kmetijsko dejavnostjo na tem območju.

4.2 Najdbe

V pozno bronasto dobo spadata torej le hrambena posoda (G2) in verjetno odlomek ustja z ostenjem neokrašene sklede oziroma latvice (G1), ki je bil odkrit na dnu SE 6 v bližini ene od jam za stojke (glej npr. Dular 2013, 44, 46, 47, 56, sl. 13: La 8, sl. 18: La 8).

Tipološko pomembna značilnost hrambene posode je izrazit prehod med rameni in cilindričnim vratom, ki je približno enako visok (G2). V pohorskem Podravju so poznane vsaj še štiri precej podobne, prav tako v celotnem profilu ohranjene posode. Ena posoda je bila odkrita skupaj z bakreno pogačo v radiokarbonsko datirani jami SE 370 na poznobronastodobnem naselju Rogoza pri Mariboru, ki se nahaja okoli 1400 m proti vzhodu (prim. G2 s Črešnar 2010, t. 6: 4; glej tudi Črešnar 2014, 237, sl. 13.11: 1, 241, sl. 13.16: KIA37291). Druga izhaja iz enega od grobov neznane grobne celote na Pobrežju, na katerem so verjetno pričeli pokopavati konec stopnje Ha A in nato nadaljevali s pokopavanjem skozi celotno Ha B stopnjo (prim. G1 s Pahič 1972, 15–18, t. 32: 3; glej tudi Črešnar, Bonsall, Thomas 2014). Tretja in četrta posoda pa sta bili najdeni na poznobronastodobnem naselju na Pobrežju, ki je pripadalo omenjenemu grobišču in je še neobjavljeno (Kramberger, Črešnar 2021, sl. 7: 3–4).

Naselje Rogoza s primerljivo hrambeno posodo z visokim cilindričnim vratom je značilni predstavnik stopnje Ha A v severovzhodni Sloveniji (Črešnar, Teržan 2014, 690–692), pojavnost tako oblikovanih hrambenih posod na naselju in na grobišču na Pobrežju pa kaže, da so bile lahko v uporabi še v stopnji Ha B. Na podoben časovni okvir kažejo tudi v Panoniji, na Moravskem in na Nižje-Avstrijskem, kjer predstavljajo posode z izrazitimi prehodi med rameni in približno enako visokimi cilindričnimi vratovi ravno tako značilno zvrst lončenine (Patek 1968, 90, t. 3: 7, t. 48: 24, t. 103: 1). Veliko jih poznamo npr. iz grobišča Budapest–Békásmegyer skupine Val–Chotin iz razpona med Ha A2 in Ha B2/3 stopnjo, na katerem so enako oblikovane posode služile kot žare (Kalicz-Schreiber 2010, 249–251, 296–298, 336–338, t. 12: 2, t. 13: 11, t. 54: 3, t. 57: 1, t. 135: 6, t. 148: 3, 5, t. 165: 1, t. 172: 7, t. 189: 1).

Za natančnejšo datacijo posode (in verjetno hiše) iz Spodnjih Hoč je pomembno, da je bilo datirano oglje iz enega od kolov, ki je bil odkrit na notranjem robu jame s posodo. Datacija kaže na razpon med letoma 1115 in 981 pr. n. št. (68,2% verjetnost) (sl. 37: GrA-10027; sl. 38), kar ustreza mlajšim datacijam iz naselij v Rogozi in Orehovi vasi oziroma stopnji Ha A (A2?) po Reineckejevi kronološki shemi (prim. s Črešnar, Teržan 2014, 695, sl. 30).

5 Rimsko obdobje

5.1 Konteksti

Bine Kramberger

Koncentracija rimskih najdb je bila najbolj intenzivna v južni polovici sektorja 3, v plasteh SE 9 in SE 10, na globlini med 0,57 do 1 m od današnjega površja, ki sta prekrivali prazgodovinske jame za stojke in jamo s hrabeno posodo. Predstavljata ostanek paleostruge B, orientirane v smeri zahod–vzhod (sl. 17, 13: SE 9, SE 10; G6–G20, G23–G52). V isti čas sodijo tudi najdbe iz spodnjih plasti v sektorjih 1 in 2 (sl. 12: SE 17 in SE 18a/SE 18b/SE 18c; G4, G5, G54–G60), eden odlomek lončenine iz paleostruge A (sl. 13: SE 6; sl. 17, 18; G53) in posamezne najdbe, odkrite v plasteh v sektorjih 4 in 5.

Pomembno je, da so plasti, v katerih so bile odkrite rimske najdbe, izključno vodnega nastanka, in da v njih praktično ni gradiva iz drugih obdobj. Večinoma gre za prodnate in peščene nanose. Le v plasteh SE 10 (G21) in v naplavini finega peska, SE 17g, v kvadrantu 88 sta bila odkrita odlomek grafitnega lonca in ustja posode iz mlajše železne dobe (sl. 14: SE 17g; G3).

Najdbe iz paleostruge B so bile glede na orientacijo paleostruge verjetno naplavljeni iz območja zahodno od tod, višje ležečega predela, kjer je bilo med izkopavanji na območju delavnice za cerkvena glasbila (orgle) v letih 1988 in 1989 odkrito rimsko poselitveno jedro (sl. 4; Strmčnik Gulič 1989; Strmčnik Gulič 1990a; Strmčnik Gulič 1996).

5.2 Najdbe

Maja Janežič

V katalogu smo predstavili 56 kosov rimskih najdb. Med kovinskimi je samo novec (G27), določen kot sesterc Vespažijana ali Tita (69–81).⁸ Največ je opek, ena izmed njih ima delno ohranjen pravokotni žig *UNI F* (G28). Gre za izdelovalca opek M. Junija Firmina; njegovi izdelki so bili odkriti tudi v Petovionii (Lovenjak 2004, 104, sl. 4).

Med posodjem je bil samo en odlomek prepoznan kot uvožen (G29). Najverjetneje je pripadal skledi Drag. 37. Ta oblika skled je priljubljen izdelek galskih delavnic. Izdelovali so jo dolgo, npr. delavnice v Rheinzabernu od okoli leta 150 do konca 3. stoletja (Delage 2012, 188).

Ostalo posodje je lokalno oziroma regionalno. Za nekatere izdelke domnevamo, da so bili narejeni v bližnjih lončarskih delavnicah Petovionie. Fabrikati so primerljivi s finim petovionskim F7, iz katerega so narejene predvsem čaše, sklede in krožniki.⁹ Pogosto imajo posode iz tega fabrikata tudi premaz, npr. dva krožnika (G6, G32). Krožniki te oblike so pogosti na rimskih najdiščih Slovenije. V Petovionii se pojavljajo v grobovih, datiranih od 1. do 3. stoletja (Istenič 1999, 119), in med naselbinskim gradivom z Gimnazije Ptuj, kjer so datirani v drugo polovico 3. in 4. stoletje (Janežič 2008, K159, K350, K520).

Med petovionske izdelke (fabrikat F7) uvrčamo tudi dve melnici (G8, G36). Prva (G8) ima na notranji strani ostenja sledove rdečega premaza. Analogije najdemo na območju lončarske delavnice Doma upokojencev Ptuj (Janežič 2018, 163). Podobne so tako imenovanim recijskim melnicam, za katere je značilna izboklina na notranji površini ostenja, pod katero so kamenčki in rdeč premaz. Pojavljajo se od Trajanove dobe do druge polovice 3. stoletja (Miglbauer 1990, 22). Na to, da poimenovanje ni najbolj ustrezno, je opozorila že Hartleyeva, ker oblika praviloma ni vezana samo na Recijo, ampak se pojavljajo še v drugih provincah, npr. Noriku, Germaniji in Panoniji (Hartley 1997, 239). Druga (G36) ima na

⁸ Novec je določil Andrej Šemrov iz Numizmatičnega kabineta Narodnega muzeja v Ljubljani.

⁹ Podrobno o petovionskih fabrikatih in opise teh glej pri Istenič 1999, 85–90.

notranji strani zelen lošč. Melnice z loščem so bile odkrite v naselbinskih plasteh Petovione in so datirane v drugo polovico 3. in v 4. stoletje (Janežič 2008, K37, K328, K497).

Med finim posodjem so zastopani še vrči (G50, G56) in ročaji teh (G25, G26), en odlomek sklede (G30) in en odlomek okrašenega ostenja, mogoče od čaše (G47). Vsi so slabo ohranjeni.

V zbiru rimskega posodja je največ loncev, ki imajo ohranjeno samo ustje z manjšim delom ostenja: z odebeljenim ustjem in nastavkom za pokrov (G10, G13, G14, G15, G17, G44). Lonce s podobno oblikovanim ustjem zasledimo tudi v Petovioni; na območju lončarskih delavnic Doma upokojencev Ptuj, kjer so datirani od začetka 2. do sredine 3. stoletja (Janežič 2018, 193). Mikl Curkova jih na podlagi grobnih celot datira v drugo polovico 2. in v 3. stoletje (1987, 127, 131). Dva izmed loncev imata poševno oblikovano ustje (G11, G38). Lonci tega tipa so pogosti med naselbinskim gradivom v Petovioni ter datirani v drugo polovico 3. in v 4. stoletje (Janežič 2008, K226, K228, K230, K462). Ostali lonci imajo horizontalno ustje (G46), enostavno zaobljeno (G41, G55), poševno odrezano (G37, G39, G40, G54) ali oblikovano v podobnih variantah že naštetih ustij (G4, G12, G16, G18–G20, G42, G43, G45, G48, G49). Med lonce smo uvrstili še ostenja (G5, G22, G24, G57–G60) in dno z luknjo na ostenju (G53). Samo eden izmed loncev iz plasti SE 10 (G21) je narejen iz finega fabrikata, verjetno pa je iz mlajše železne dobe. Glede na slabo ohranjenost bi ga lahko uvrstili tudi med vrče. Ostali sodijo med grobe fabrikate. Nekateri lonci so okrašeni z metličanjem (G22, G24, G49, G57, G58, G60) in žlebovi (G38, G42, G54).

V obravnavanem zbiru sledijo trinožniki (G7, G33–G35) in noge le-teh (G9). Vsi trinožniki imajo odebeljeno in sploščeno ustje ter na ostenju kanelure in žlebove. Narejeni so iz grobih fabrikatov. Trinožnike podobnih oblik prav tako zasledimo v naselbinskih plasteh Petovione, kjer so datirani v drugo polovico 3. in v 4. stoletje (Janežič 2008, K297, K554). Morda bi lahko med trinožnike uvrstili še odlomek G31, ker podobne zasledimo v grobovih Petovione (tip TR 2) in so datirani v 2. stoletje (Istenič 1999, 144).

Med grobim posodjem so prisotni še odlomki pokrovov (G23, G51, G52), ki imajo zaobljeno in oglato ustje. Odlomek G52 ima na ostenju žlebove.

Kljub temu da smo rimsko gradivo odkrili v naplavinskih plasteh, smo večino na podlagi analogij datirali v drugo polovico 3. in v 4. stoletje. Izjemoma bi lahko nekateri kosi bili tudi starejši.

Večina odlomkov keramike ima dokaj ostre prelome, le na redkih kosih so očitne sledi vodnega delovanja, zato ocenjujemo, da material ni bil naplavljen z večje razdalje.¹⁰

¹⁰ Za pet vzorcev žlindre in 4 kose keramike iz naplavinskih plasti (SE 9, SE 10, SE 18a, SE 16, SE 17) so bile narejene tudi mineraloške analize (Zupančič 2000). Ker so v teh plasteh prevladovala rimske najdbe, je verjetno, da so bili vzorci rimski, a manjkajo fotografije in konkretni podatki o njihovih zbruskah. V keramiki so bili prepoznani naravni vključki kremenca in biotita (klorita). Izdelki so bili žgani oksidacijsko, pri čemer se glina bistveno ne razlikuje od vzorcev lokalne gline, zato je bilo zaključeno, da je bila glina za proizvodnjo verjetno lokalnega izvora. Za žlindro je bilo ugotovljeno, da je z mineraloškega vidika bolj heterogena, kar bi lahko bila posledica tako različnega izvora materialov kot tudi razlik pri doseženih temperaturah pri pridobivanju kovine.

6 Zgodnjesrednjeveška poselitev

Bine Kramberger, Matjaž Novšak

6.1 Naselbinski konteksti

Pokazatelji zgodnjesrednjeveške poselitve na najdišču so štiri srednje velike jame (jame I–IV) z intaktnimi polnili ter ognjišče na prostem (SE 24). Te ostaline so bile odkrite na globini med 0,45 in 0,55 m oziroma na nadmorski višini med 275,40 do 275,47 m v osrednjem delu sektorja 3, nad ostalinami iz bronaste dobe in plastmi z rimskimi najdbami (paleostruga B, SE 9 in SE 10). Zgodnjesrednjeveška poselitev je bila od plasti iz rimskega obdobja po celotni površini ločena s peščeno ilovnato plastjo, SE 27 (Novšak 1997, 13), ki pa v zahodnem profilu sektorja ni označena (sl. 13).

Tri zgodnjesrednjeveške jame in ognjišče so se nahajali v kvadrantih 55–57 in tvorijo skupino, morda naselbinsko enoto (sl. 20: jame I, II, III, ognjišče SE 24). Jame so bile pravokotnega tlorisa, usmerjene v osi V–Z in ovalnega preseka, vse pa so bile deloma poškodovane z recentnimi posegi.

Jama I je bila vkopana do 42 cm globoko, najgloblje med vsemi (sl. 20: jama I – SE 13/SE 12; sl. 21). Široka je bila 1,6 m, ohranjena dolžina pa je znašala 2,55 m. Vzhodni rob je bil uničen z jarkom SE 4, vendar se na meji jama še ni zoževala, tako da lahko sklepamo, da je bila dolžine vsaj okoli 3 m, ne pa več kot 3,8 m, saj ni segla vzhodno od jarka 004. V jami so bili odkriti 157 odlomkov lončenine (G83–G108, G110–G117), steklena jagoda (G109), precej drobcov oglja in ob zahodnem robu jame tudi precej kamnov. Pri izkopu jame je bila v jugozahodnem delu načeta spodnja plast SE 10, ki je vsebovala rimske najdbe, zato so pod oznako SE 13 zabeleženi tudi posamični fragmenti rimske keramike (npr. G111–G117). Eden izmed koščkov oglja, ki je bil odkrit v osrednjem delu jame I, je bil datiran v Centre for Isotope Research na Univerzi v Groningenu, pri čemer je mogoče na podlagi rezultatov analize košček oglja z 68,2% verjetnostjo umestiti v časovni razpon med drugo polovico 7. in prvo polovico 8. stoletja n. št. (sl. 37: vzorec GrA-10020; sl. 39).

Drugo zgodnjesrednjeveško jamo v tej skupini je jarek SE 4 presekal po sredini (sl. 20: jama II – SE 15/SE 22; sl. 21). Bila je globine do 25 cm, dolžine 3,25 in širine 2 m ter povsem vzporedna z jamo I, ki se je nahajala le 0,55 m stran. Tudi v

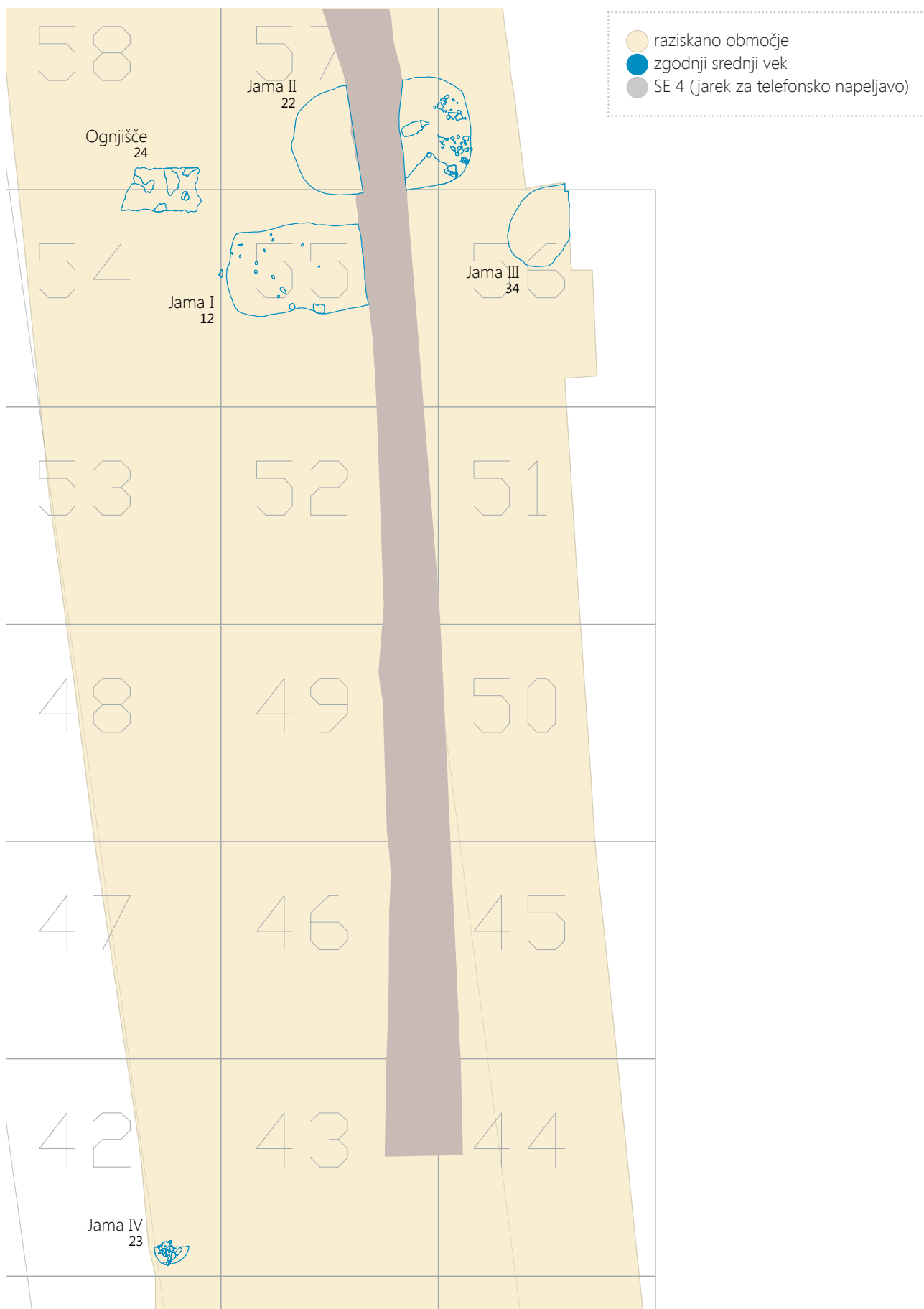
tej jami je bila odkrita koncentracija kamenja in lončenina, a je bilo najdb sorazmerno manj, glede na manjši volumen polnila (skupaj 117 odlomkov, med njimi G72–G78). V jami II je bilo odkritih tudi več fragmentov luknjičave keramike, ki so imeli na notranji površini ohranjene zoglenele organske ostanke (ostanki hrane?). Zogleneli ostanki iz ene od teh črepij so bili poslani na radiokarbonsko datiranje v Centro di Fisica applicata DAtazione e Diagnostica v Lecceju (CE-DAD). Datacija z 68,2% verjetnostjo kaže na časovni razpon med drugo polovico 7. in prvo polovico 8. stoletja n. št. (sl. 37: vzorec LTL18287A; sl. 40).

Jama III je bila odkrita 1,2 m jugovzhodno od jame II (sl. 20: jama III – SE 33/SE 34; sl. 21). Ker je segala pod nasip magistralne ceste, je lahko bila raziskana le v skupni dolžini 1,15 m, v južnem delu pa je bila poškodovana ob postavitvi droga novodobne obcestne razsvetljave. V raziskanem delu je bila dokumentirana v širini 1,5 m in globini do 0,3 m. V njej je bilo raztreseno kamenje, vsebovala je tudi 68 odlomkov lončenine (G79–G81) in fragment železne sekire (G82).

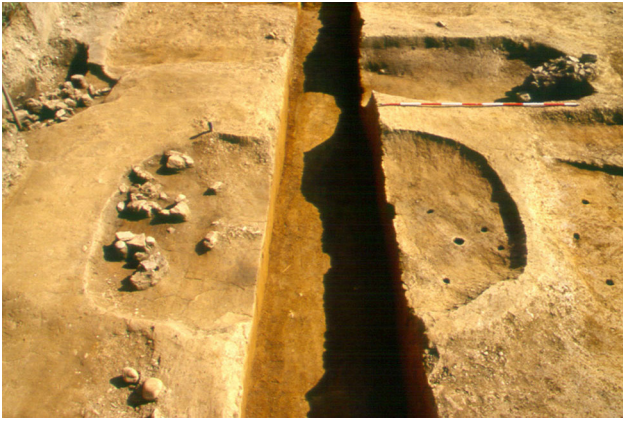
Ognjišče na planem je bilo odkrito 0,82 m severozahodno od jame I (sl. 20: ognjišče – SE 24; sl. 22). Predstavljala ga je 8 cm debela plast prežgane zemlje, pravokotne oblike (1 × 0,6 m). Okoli ognjišča ni bilo odkritih kamnov ali drugih obrobni varovalnih elementov, vendar pa izkopavci domnevajo, da je bilo ognjišče nekoč z nečim zamejeno, saj so bili njegovi robovi ravni in jasno ločljivi od okoliške plasti.

Zadnja naselbinska jama, ki je iz zgodnjega srednjega veka, je jama IV. Na njo so naleteli dobrih 17 m jugozahodno od jame I, v kvadrantu 42, tako da je bila videti ločena od zgoraj omenjene skupine jam in ognjišča (sl. 20: jama IV – SE 21/SE 23). V nasprotju z ognjiščem in ostalimi zgodnjesrednjeveškimi jamami je bila tudi težko ločljiva od okolice, zato so jo odkrili šele ob izkopu testnega jarka na zahodnem robu sektorja 3, ki je jama deloma poškodoval. V raziskanem delu je bila jama krožne oblike s premerom 60 cm in globine 20 cm, vsebovala je 142 odlomkov keramike (G61–G66, G68) in 25 kosov ožgane ilovice z očitnimi odtisi vej. Med kosi ožgane ilovice izstopata dva večja kosa z jasno vidnimi odtisi šib, potekajočimi v različnih smereh (G67, G69).

Podobne jame, ki so v literaturi praviloma interpretirane kot ostanke stanovanjskih objektov oziroma zemljank, so

20 Naselbinske ostaline iz zgodnjega srednjega veka. Merilo 1:100.

21 Pogled na naselbinske jame iz zgodnjega srednjega veka v kvadrantih 55–57 z juga.

22 Pogled na ognjišče v kvadrantih 54 in 58 z juga.

bile tukaj in v bližnji Slivnici odkrite sploh med prvimi v Sloveniji (Ciglencečki, Strmčnik Gulič 2002, 67–75). Danes jih v zgornjem Podravju poznamo še iz Malečnika (Kramberger 2021), večje število pa jih je poznanih predvsem z najdišč v Prekmurju, kjer so bile odkrite med gradnjo avtoceste. Med pomembnejša najdišča sodijo Nova tabla, Pod Kotom-jug pri Krogu, Kotare–Baza, Popava pri Lipovcih 1, Popava pri Lipovcih 2, Nedelica pri Turnišču, Grofovsko 1 in Grofovsko 2 (Guštin, Tiefegraber 2002, 46; Kerman 2002, 21; Novšak 2002; Lazar 2005, 4; Lazar 2008; Pavlovič 2008, 49; Šavel 2009, 157; Kerman 2011a, 49–52; Kerman 2011b, 17; Šavel, Karo 2012, 53–58; Šavel, Knific 2013, 23–26; Šavel, Sankovič 2013, 49; Guštin 2014).

Večje strnjene skupine analognih zgodnesrednjeveških zemljank so poznane z najdišč na širšem področju Balkana, npr. v Jazbinah v Batkoviču pri Bjelini v Bosni in Hercegovini ali še vzhodneje, in sicer Baneasi v Romuniji, Džedžovi Lozia in Popina v Bolgariji (Čremošnik 1977, 299). Odkrite so bile tudi v Žukovicah na Poljskem (Parczewski 1989), Hočam bližje pa na Avstrijskem Štajerskem v Kombergu (Herbert 1996, 67) in St. Ruprechtu (Schipper 1996, 71) ter v Sommereinu na Nižje Avstrijskem (Freisinger 1971–1974, 5).

Na večini od navedenih najdišč so bile verjetno prekrite z leseno stavbno konstrukcijo, kar kažejo jame za stojke, pri nekaterih jamah pa podobno kot v primeru iz Spodnjih Hoč sledov o tovrstnih nadgradnjah v obliki jam za stojk ni bilo.¹¹

Edine najdbe, ki izpričujejo ostanke lesene konstrukcije objektov v Hočah, predstavljajo verjetno fragmenti ožgane ilovice z odtisi vej (glej fotografiji v katalogu: G67, G69). V polnilu najmanjše od jam, jame IV, jih je bilo skupaj odkritih 25. Tovrstne najdbe so tudi na drugih najdiščih redke. Tako je bil npr. v Žukovicah podoben lep odkrit le v eni od 250 zemljank,¹² v Sommereinu pa le v dveh od skupno 18 zemljank.¹³

6.2 Najdbe

Med zgodnesrednjeveškimi najdbami prevladujejo trebušasti lonci z izvihanim ustjem (G61–G66, G68, G70–G77, G79–G81, G83–G108, G121). V jamah so bili prisotni še keramično bikonično predilsko vretence (G110), rob železne sekire (G82), steklena jagoda (G109), košček ustja z ostrenjem steklene posodice (G78) in že omenjeni kosi ožgane ilovice z odtisi vej (G67, G69).

Trebušasti lonci z izvihanim ustjem so bili izdelani prostoročno, ustja pa dodelana na vretenu. Keramika je izrazito luknjičava. Zunanja površina je mestoma neravna in po občutku raskava zaradi luknjic, na notranji površini pa so očitni sledovi oblikovanja s potegi prstov. Belih delcev na površini keramike ni opaziti, kar bi lahko pomenilo, da je bil kalcijev karbonat izlužen. Le v redkih primerih je bil glini dodan kremen (G83, G84, G103).

Lonci so večinoma precej fragmentirani, le enega je bilo mogoče obnoviti v celotnem profilu (G66). Med bolj ohranjenimi primerki velja izpostaviti še posodo, ki je ohranjena od dna do okrašenih ramen (G68), nekaj pa je primerkov, ki jih je bilo mogoče obnoviti od ustja do najširšega oboda (G62, G83, G121). Tovrstne posode so bile kot kaže praviloma okrašene, saj se pojavljajo z okrasom prav vsi kosi z ohranjenimi rameni.¹⁴ Kot okras na ramenih nastopajo kombinacije vodoravnih žlebov in raznih oblik vodoravnih valovnic (G61, G62, G64, G72, G75, G76, G83, G84, G91–G93, G95, G96, G99, G106), v nekaterih primerih, pa se

11 Brez stojk so npr. hiše 4, 5, 6, 13, 14 v Sommereinu (Freisinger 1971–1974, sl. 6, 7, 9), objekta SR 5 in SR 12 v St. Ruprechtu (Schipper 1996, 72, sl. 2), več kot polovica zemljank v Žukovicah (Parczewski 1989).

12 Odkrit je bil v objektu 18 (Parczewski 1989, t. 5: 6).

13 V zemljankah 7 in 16 (Freisinger 1971–1974, 12,20, sl. 27: 1,2).

14 To velja tudi za kos G85 iz jame I (prim. s Ciglencečki, Strmčnik Gulič 2002, sl. 8: 5).

pojavljajo vodoravni žlebovi (zanesljivo **G66**, **G68**; morda tudi **G65**, **G70**, **G74**, **G100–G104**, **G107**) in valovnice posamično (npr. **G81**, **G121**). Tako vodoravni žlebovi kot valovnice nastopajo v vodoravnih pasovih v različnem številu, ornament je bil verjetno narejen z lončarskim glavnikom.

Poleg ornamenta in značilnega načina izdelave je potrebno kot pomembno značilnost loncev iz Spodnjih Hoč izpostaviti način oblikovanja ustja. Le-to je bilo, kot že rečeno, dodelano na vretenu, in sicer večinoma tako, da je preprosto zaobljeno (**G62**, **G66**, **G80**, **G89**, **G90**, **G121**), v nekaj primerih pa kaže očitne znake preoblikovanosti. V takih primerih je lahko rahlo oglato (**G83**, **G85**, **G87**, **G88**), oglato in odebeljeno (**G79**).¹⁵ Pojavljata pa se tudi navzven nagnjeno ravno odrezano ustje, z žlebom (utorom), ki je v notranjosti proti vratu rahlo usločeno (**G86**), in navpično orientirano ustje z žlebom (utorom) na vrhu roba (**G84**).

Posameznim različicam loncev iz Spodnjih Hoč je najti številne primerjave na sočasnih najdiščih v severovzhodni Sloveniji in širše, ki so praviloma interpretirana kot zgodnje-slovanska. Lonci s preprosto zaobljenim ustjem, na vretenu dodelanim ustjem (**G62**, **G66**, **G80**, **G89**, **G90**, **G121**) bi se naj glede na ¹⁴C datacije na Slovenskem pojavili najpozneje leta 649 n. št., nato pa so bili v uporabi ves čas zgodnjega srednjega veka (Pleterski 2010, 129–130). Enačimo jih lahko z lonci tipa 6 in 7 na Novi Tabli (Pavlovič 2013, 182–184) in z lonci z ustji tipa S2 po A. Pleterskemu (Pleterski 2010, 64–67, sl. 3.11, npr. t. 3: 1, t. 4: 18). V Prekmurju so poznani npr. iz druge poselitvene faze v okviru zgodnesrednjeveških naselbin na najdiščih Nova tabla (8–9. stoletje; Guštin, Tiefengraber 2002, 54–58, 60–62, sl. 9, sl. 10) in Kotare–Baza (Kerman 2011a, G1361–G1365, G1456–G1460, G1467, G1508–G1515; glej tudi Kerman 2002) ter iz približno sočasnih najdišč Grofovsko 2 (Kerman 2011b, 157–159, G66, G69–71; glej tudi Kerman 2005, 122–132, t. 1: 1, 3), Grofovsko 1 (Novšak 2002, najdbi št. 2 in 9), Popava pri Lipovcih 2 (Šavel, Knific 2013, 123, G102–103, G109–110) in Nedelica pri Turnišču (Šavel, Sankovič 2013, 250, KIA328952, G670–671, G674–676). Odkriti pa so bili tudi v Močni pri Lenartu, kjer je bila datirana zgodnesrednjeveška poselitev okvirno v razpon med začetkom 7. in 9. stoletja n. št. (Tica 2013, 47, 106–109), v bližnji Slivnici pri Mariboru (Ciglencečki, Strmčnik Gulič 2002, sl. 5: 3–5), na grobišču v Zgornjem Dupleku, kjer so služili kot grobni pridatki (Ciglencečki, Knific 1979, npr. t. 2: 3, 4, 5) in na številnih drugih najdiščih.

Na istih najdiščih kot lonci s preprosto zaobljenimi ustji so prisotni tudi lonci z rahlo preoblikovanim oglatim ustjem

(**G83**, **G85**, **G87**, **G88**), lonci z oglatim in odebeljenim ustjem (**G79**) in lonci z žlebom (utorom) na ustju (**G84**, **G86**). V okviru širše študije A. Pleterskega, ki je temeljila na preučevanju lončenine v naselbinskih jamah z radiokarbonsko datiranimi vzorci, je bilo ugotovljeno, da naj bi se na Slovenskem pojavili najkasneje konec 7. stoletja n. št., nato pa so bili v uporabi skozi celoten zgodnji srednji vek (Pleterski 2010, 72–73, 130–131, tip S3), kar pomeni, da so jih izdelovali hkrati z lonci s preprosto zaobljenimi ustji.

Preostali inventar, ki je bil odkrit v zgodnesrednjeveških jamah, se na zgodnesrednjeveških naselbinah redkeje pojavlja. Fragment sekire iz jame III (**G82**) lahko pogojno primerjamo z najdbo iz Jazbin (Čremošnik 1977, t. 7: 9)¹⁶. Iz zgodnjega srednjega veka je zanesljivo še steklena jagoda iz temno modrega stekla (**G109**), ki ima primerjave predvsem na zgodnesrednjeveških grobiščih (Knific, Šmit 2018, t. 3: 1, 21, 25, t. 4: 3, 6, t. 5: 1, 3, 5, t. 6: 2–5). Okrašeno vretence iz jame I (**G110**) lahko sodeč po fakturi spada tudi v rimsko obdobje, ki je, kot že rečeno, med gradivom iz jame I zagotovo zastopano (npr. **G111**, **G112**). Enako velja tudi za sicer precej splošen kos ustja z ostenjem posodice iz stekla modro-zelene barve iz jame II (**G78**). Pojavljanje rimskega stekla v zgodnesrednjeveških jamah sicer ni nenavaden pojav (glej npr. Pleterski 2010, 190–191; Pavlovič 2013, 160–161).

Keramično gradivo in ¹⁴C AMS datacije torej kažejo, da sodi zgodnesrednjeveška poselitev, odkrita ob izkopavanjih leta 1997 v Spodnjih Hočah, po vsej verjetnosti v drugo pol. 7. in 8. stoletje n. št. V kronološkem smislu jo lahko koreliramo z drugo fazo poselitve na najdišču Kotare – Baza (Kerman 2011a, 53–54) in z drugo fazo poselitve na Novi Tabli (Guštin, Tiefengraber 2002), ki sledita prvem horizontu zgodnesrednjeveške poselitve na omenjenih najdiščih. Primerljivo gradivo je bilo v Pohorskem Podravju odkrito na bližnjem najdišču Slivnica (Ciglencečki, Strmčnik Gulič 2002, 67–70, sl. 5) in v Malečniku, tukaj prav tako v drugem horizontu v okviru zgodnesrednjeveške poselitve (Kramberger 2021).

¹⁵ Morda predstavlja skrajno odebeljeno različico tega ustja tudi odlomek iz vrhnje plasti SE 3 (**G123**).

¹⁶ V Žukovicah je bil najden le en odlomek podoben hoškemu (Parczewski 1989, t. 85: 7).

7 Analize

7.1 Geološka spremljava arheoloških izkopavanj

Tomaž Verbič

Geološka spremljava arheološkega izkopavanja v Spodnjih Hočah je potekala z namenom osvetliti naravne geološke in geomorfološke pogoje obravnavanega območja v arheoloških obdobjih. Časovno je bila omejena na štiri delovne dni (Verbič 1997).

Terensko delo je obsegalo litološke opise izbranih profilov. Opisi so obsegali strukturo usedlin (velikost in obliko zrn, njihovo orientacijo in zgoščenost), sedimentne teksture, litološko sestavo prodnikov in barvo.¹⁷ Usedline so bile pri tem poimenovane glede na zrnatost, pri čemer je bil upoštevan predlog poimenovanja D. Skaberneta (Skaberne 1980). Drobnozrnati različni klastičnih usedlin (glina, melj in pesek) se pojavljajo skupaj v različnih kombinacijah in se spreminjajo že na kratkih razdaljah, zato zrnatosti brez podrobnejše laboratorijske analize ni mogoče natančno poimenovati. Pri terenskih opisih sta bila tako ločena le dva razreda v tem intervalu zrnatosti:

1. peščen mulj – to je pretežno glinast in/ali meljast sediment, peščena frakcija je v manjšini,
2. in meljast pesek – to je pretežno peščen sediment z glinasto in/ali meljasto frakcijo v manjšini.

Zahodni profil v kvadrantu 72 (sl. 14, 23, 24)

V testnem jarku kvadranta 72 je bil izkop globok 2,4 m. Vrhnjih 35 cm so bila tla, A in B horizont, ki so nastala na peščenem mulju. Meja med tlemi in peščenim muljem je bila postopna. Sledila je plast peščenega proda, ki se je proti severu izklinila. Šlo je za lečo med peščenim muljem, katerega barva je bila značilna za oksidacijske razmere (10YR5/4).

Na globini 115–130 cm se je nahajal zgornji horizont pokopanih tal. Od zgornjega in spodnjega sedimenta se je ločil po barvi in strukturi. Temnejša barva je posledica ohranitve organskih snovi. Zrnatost materiala v teh tleh je bila manjša,

glede na klasifikacijo ustreza glinastemu melju, kar je posledica preperavanja sedimenta. Podobna pokopana tla so bila tudi na globini 160–185 cm. Pod njimi je plast muljastega peska, pod njo pa peščen prod s slabo zaobljenimi in neorientiranimi prodniki. Sortiranost proda je bila slaba.

Interpretacija tega profila je sledeča: po nanosu meljastega peska (sl. 23–24: SE 011e; sl. 14: SE 11e) se je naselila vegetacija, nastala so tla (sl. 23–24: SE 011d; sl. 14: SE 11d). Preko njih je naplavilo peščen mulj (sl. 23–24: SE 011c; sl. 14: SE 11c), ki je zelo verjetno sediment poplavne ravnine. Tla so ostala nepoškodovana (neerodirana), litološka meja je horizontalna, peščen mulj pa je bil brez sedimentnih struktur, značilnih za sedimentacijo v rečnih koritih. Nato so nastala zopet tla (sl. 23: SE 011a; sl. 14: SE 11a), na njih pa je naplavilo podoben sediment, kot je bil ugotovljen med pokopanimi tlemi, s tanko lečo proda (sl. 23: SE 11; sl. 14: SE 11, SE 18e). Nato so nastajala recentna tla (sl. 14: SE 3, SE 2).

Horizonta pokopanih tal sta torej nastala na sedimentih poplavne ravnice. Oba nivoja sta potencialna hodna horizonta. Profil kaže, da je na tem območju sedimentacija naplavin tekom zadnjih nekaj tisoč let potekala dokaj intenzivno. Vzrokov za to je lahko več: tektonsko pogrezanje terena, pogrezanje terena zaradi kompakcije spodaj ležečih usedlin ali dvig erozijske baze Hočkega potoka.

Zahodni profil v kvadrantih 23, 29 in 34 (sl. 12, 25, 26)

Recentne vrhnje plasti so bile debeline 50 cm (sl. 12: SE 1, SE 2, SE 3). V severnem delu profila so tla nastala na peščenemrodu z izrazito poševno plastnatostjo, ki je posledica orientacije prodnikov (sl. 12: SE 18a). Prodniki so bili srednje zaobljeni in imajo nizko sferičnost. Nizka sferičnost je posledica usmerjenosti mineralov v metamorfni kamninah, ki razpadajo po ploskvah foliacije. Zaobljenost prodnikov je večja kot pri prodnikih v kvadrantu 72. Petrografska sestava 74 prodnikov iz stene profila v kvadrantu 29 je dala naslednje rezultate: 26 jih pripada gnajsu ali diafoitu (35 %), 15 kremenu (20 %), 11 amfibolitu (15 %), 5 blestniku (7 %), 18 pa jih ni bilo mogoče petrografsko določiti (24 %).

Pregledani prodniki so imeli najdaljšo os dolgo od 3 do 10 cm. Glede na petrografsko sestavo porečja Hočkega

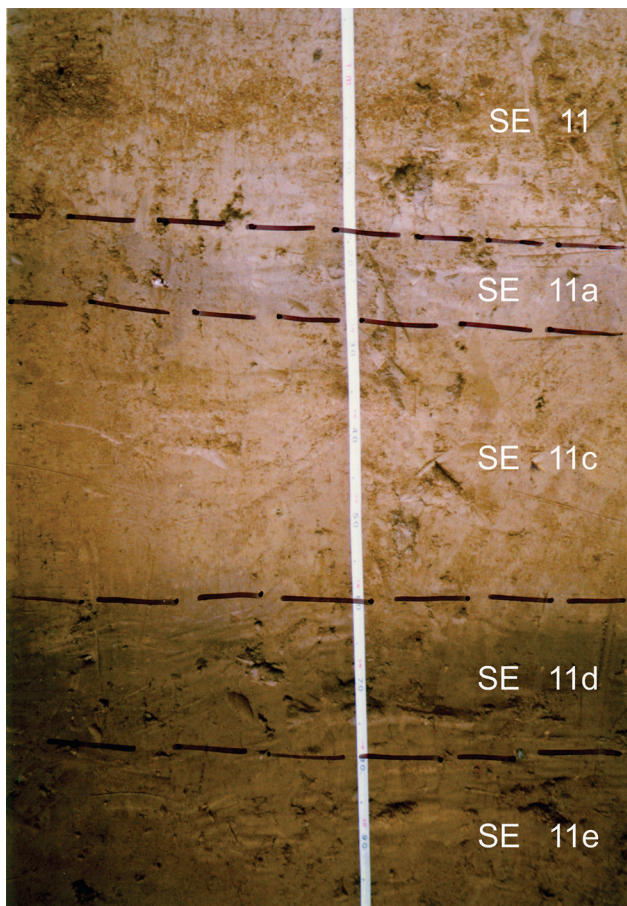
¹⁷ Za določevanje barve je bila uporabljena Munsellova barvna lestvica; določevanje je potekalo na vlažnih vzorcih.

potoka so rezultati nekoliko presenetljivi, vendar povsem razložljivi. Prodniki kremenca so najbolj obstojni, pri transportu ne razpadejo, zato jih je količinsko relativno veliko. Blestnik pa se v porečju Hočkega potoka verjetno pojavlja med gnajsom dokaj pogosto, čeprav na Osnovni geološki karti SFRJ, lista Maribor in Lebnitz (Žnidarčič, Mioč 1988) ni posebej izpostavljen.

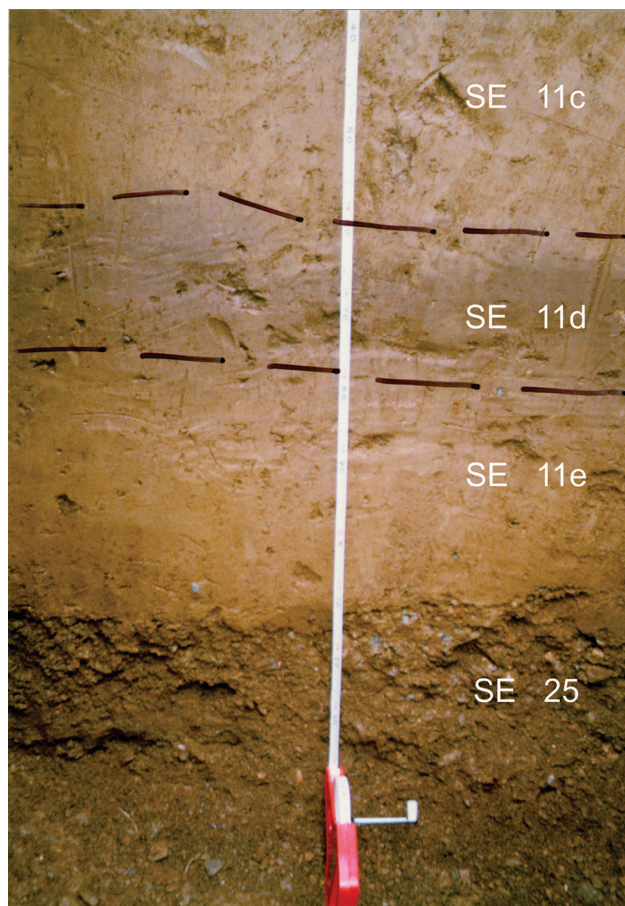
Med omenjenim peščenim prodom sta dve leči muljastega peska (sl. 12: SE 18c; sl. 25, 26), ki ležita konkordantno z orientacijo prodnikov. V lečah peska je navzkrižna plastnost.

Očitno sta prod in pesek nastala ob bočnem odlaganju na notranji strani meandra potoka. Gre torej za sediment rečnega korita meandrirajočega vodotoka.

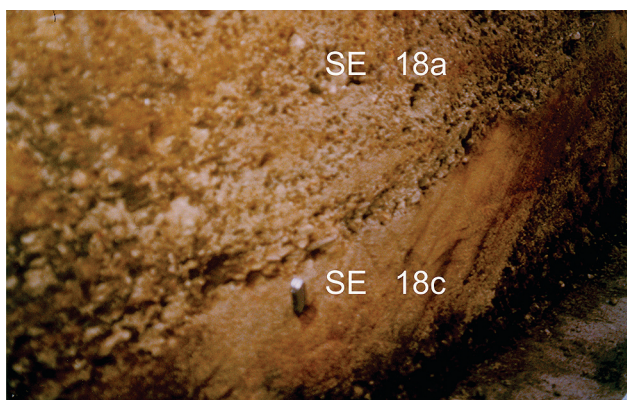
V južnem delu profila zgornja površina proda pada proti jugu. Nad njim je tu ohranjen peščen mulj, ki pada proti jugu, enako kot prod (sl. 12: SE 17). Na njem so nastala tla (sl. 12: SE 16), ki so bila kasneje zasuta, spet s peščenim muljem (na sl. 12: ta plast ni označena). Pokopana tla padajo proti jugu. V zgornjem delu so bile plasti verjetno v celotni dolžini odstranjene, najverjetneje s strojno mehanizacijo.

23 Dva horizonta pokopanih tal v kvadrantu 72.

24 Spodnji horizont pokopanih tal v kvadrantu 72.

25 Leča poševno plastnatega muljastega peska v kvadrantu 34.

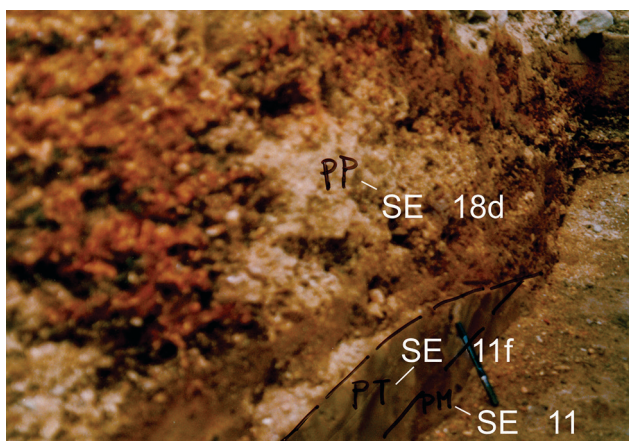
26 Pogled na navzkrižno plastnate sedimente v kvadrantih 23 in 29. Označena je leča peska.

Naknadno nasut material sestoji iz preperine. Tla so slabo razvita, tako da jih je od ostalega nasutja praktično nemogoče ločiti (sl. 12: SE 1–SE 3).

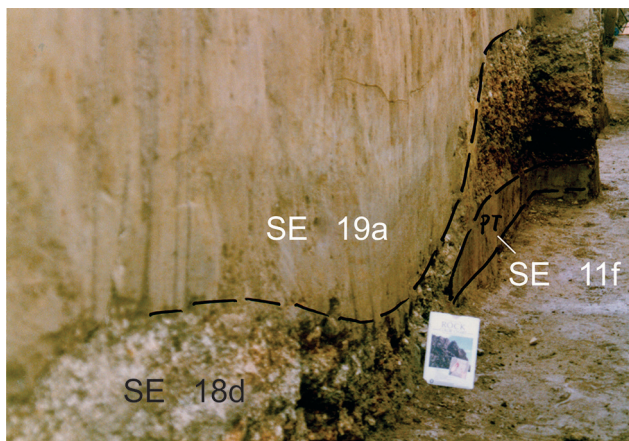
Zahodni profil v kvadrantih 89, 92, 95, 98, 101 in 104 (sl. 15, 27, 28)

Najnižji del tega profila pripada oksidiranemu peščenemu mulju (10YR6/5; sl. 15: SE 11; sl. 27: SE 011).¹⁸ Na njem je razvit horizont pokopanih tal (10YR4/2; sl. 15: SE 11f; sl. 27: SE 11f). Proti jugu in severu so pokopana tla delno erodirana.

Na delno erodirano površino pokopanih tal je bil odložen peščen prod (sl. 15: SE 18d; sl. 27–28: SE 18d). V profilu izražena imbrikacija prodnikov nakazuje večinoma poševno plastnatost. Peščen prod je kot kaže nastal z bočnim

27 Delno erodirana pokopana tla (SE 11f), nastala na peščenem mulju (SE 11) v kvadrantu 101. Pokopana tla so bila erodirana pred sedimentacijo peščenega proda (SE 18d).

28 Rečno korito, zapolnjeno z muljastim peskom v kvadrantih 92 in 95. Viden je tudi delno erodiran horizont pokopanih tal pod peščenim prodom (SE 11f).

¹⁸ V spodnjem delu profila na sl. 15 ta plast deloma ni označena, oziroma je obravnavana kot del plasti SE 11f.

zasipavanjem korita. Del proda v osrednjem delu se glede na orientacijo prodnikov razlikuje od okolice (sl. 27: SE 18d), tu je izražena horizontalna imbrikacija. To razliko si lahko razlagamo kot spremembo v načinu odlaganja. Tak prod nastaja na prodnatih sipinah v samem koritu; gre za vertikalno zasipavanje korita. Za natančnejšo facialno analizo bi potrebovali še profil v smeri vzhod–zahod, pravokotno na obstoječega.

V osrednjem delu profila je vidna tudi leča muljastega peska s slabo izraženo horizontalno plastnatostjo (sl. 15: SE 19a; sl. 28: SE 019a). Plastnatost je posledica normalne postopne zrnatosti, ki se pojavlja v intervalih od 2 do 15 cm. V spodnjih delih intervalov postopne zrnatosti prevladuje dokaj čist pesek z majhno količino mulja. Barva tega sedimenta je 10YR6/6 do 10YR5/4. V zgornjih delih omenjenih intervalov prevladuje peščen mulj, ki je nekoliko temnejši (10YR 4/2), verjetno zaradi večje količine organske primesi. Razmerje med debelino spodnjega in zgornjega intervala je približno 3 : 1. Poskus delovne razlage nakazuje na verjetnost, da je opisana leča prečni presek zapolnitve opuščene meandra. Podobni meandri so pogosto zapolnjeni z drobnozrnatimi sedimenti v zaporednih, ponavljajočih se sunkih (intervali postopne zrnatosti).

Nad prodom in lečami muljastega peska je peščen mulj (sl. 15: SE 17g) brez izraženih sedimentnih tekstur. Pogosti so posamezni prodniki, ki se izolirano nahajajo v drobnozrnati osnovi. Navzgor postopno prehaja v tla, ki so debela 0,5 m (sl. 15: SE 2–SE 3).

Geomorfološki procesi na raziskanem območju

Na podlagi terenskih pregledov lahko shematsko prikažemo nekatera sedimentacijska okolja in procese, ki so se odvijali v času nastajanja usedlin na raziskanem območju (sl. 29–32):

- Nastajanje poševnih plasti peščenega proda na notranji strani meandra (bočno zasipavanje) in erozija starejših usedlin na zunanji strani meandra (sl. 29: 1). Na tak način lahko razlagamo nastanek poševnih prodnatih plasti v profilu preko kvadrantov 23, 29 in 34 (prim. s sl. 12: SE 18a, sl. 26).

- Poplavljanje oziroma razlivanje vode po poplavni ravnini. Prodniki so tudi v obdobju večjega pretoka in turbulence ostali večinoma na dnu korit. Kot talni rečni tovor pa so bili poleg delcev velikosti gline tudi delci velikosti melja in peska. Na tak način so se na ravnini usedale plasti peščenega mulja, ki so bile odkrite v zgornjem delu profila preko kvadrantov 85, 89, 92 in 95 (sl. 29: 2–3; prim. s sl. 15: SE 17g).

- Bočno premikanje korita ob rečnem meandru v smeri erozije, torej v zunanjo smer, kjer je hitrost toka večja. Bočno premikanje meandra, s tem pa tudi bočno zasipavanje na

notranjem delu, se lahko odvija dolgo časa. Med prodnati-
mi naplavinami lahko nastanejo tudi peščene plasti, v koliko
hitrost vodnega toka pade do te mere, da ne more nositi
peščenih delcev. Peščene plasti imajo v tem primeru enako
lego kot prodnate. Tak primer je profil v kvadrantih 29 in 34
(sl. 30: 4; prim. s sl. 12: SE 18c, sl. 25, 26).

- Nastajanje novih plasti ob poplavih (sl. 30: 5–6; prim. npr.
s sl. 14: SE 11c, SE 11, sl. 23–24).

- Naseljevanje vegetacije na novih sedimentih in nastajanje
tal (sl. 31: 7).

- Vegetacija se kmalu naseli na novih sedimentih (sl. 32: 7),
še posebej, če gre za drobnozrnate različke, ki imajo večjo
sposobnost zadrževanja vlage. Vsaka taka površina je po-
tencialna hodna površina.

- Zasipavanje tal z mlajšimi usedlinami ob poplavih in nastajanje pokopanih tal (sl. 32: 9). Taka tla imenujemo tudi paleo-
tla ali fosilna tla. Na tak način lahko razlagamo npr. nastanek
dveh horizontov pokopanih tal v profilu v kvadrantu 72 (sl.

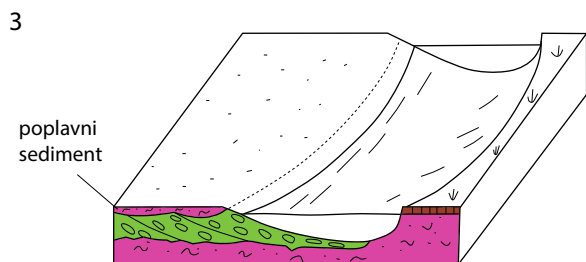
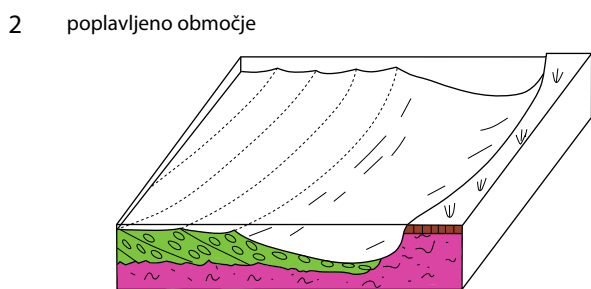
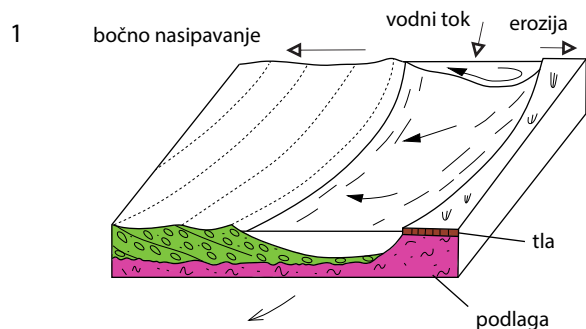
14: SE 11a, SE 11d; sl. 23–24). Fosilna tla pa so bila ugo-
tovljena tudi v kvadrantih 10, 18 in 23 (sl. 12: SE 16) ter v
kvadrantih 95, 98 in 101 (sl. 15: SE 11f).

- Umik potoka, zasipavanje korita z mlajšim sedimentom in
nastanek novih tal (sl. 32: 10; prim. s sl. 12: SE 17, SE 16; glej
tudi sl. 15: SE 19a, sl. 28).

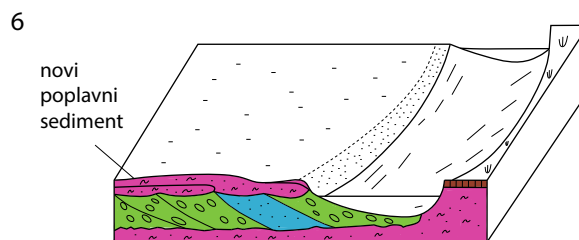
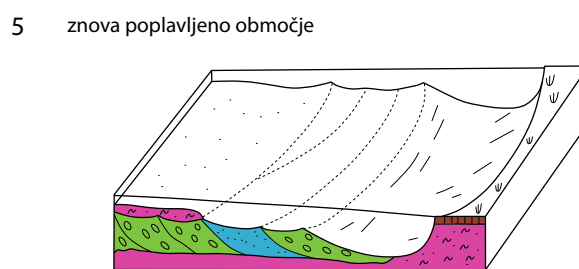
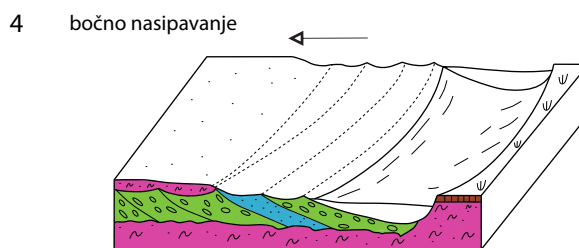
- Vnovično urezovanje rečnega korita v prej nastale napla-
vljene sedimente (sl. 32: 11).

Zaključek

Analiza profilov je pokazala, da se na najdišču Spodnje Hoče
v zgornjih 2,5 m nahajajo rečne usedline. Kot je za rečni
sedimentološki sistem značilno, so bile v stratigrafskem za-
poredju pogoste sedimentacijske prekinitve, le-te pa so
spremljali tudi erozijski procesi. Pokazatelja sedimentacijskih
prekinitev sta najmanj dva različna horizonta pokopanih tal.
Na erozijska obdobja pa opozarjajo delno erodirani hori-
zonti pokopanih tal.

29 Shematski grafični prikaz geomorfoloških procesov na raziskanem območju: 1–3.

30 Shematski grafični prikaz geomorfoloških procesov na raziskanem območju: 4–6.

7.2 Rezultati pedoloških analiz

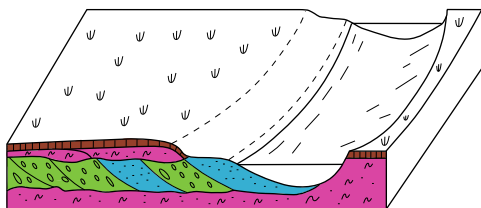
Tomaž Prus, Borut Vrščaj

Metodologija dela

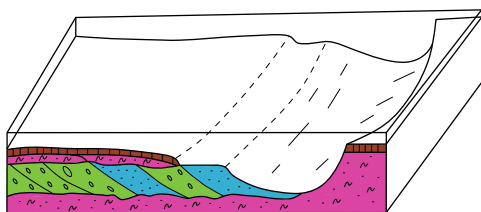
Za laboratorijske pedološke preiskave je bilo konec julija 1997 na najdišču Spodnje Hoče odvzetih 8 vzorcev. Pet vzorcev je bilo odvzetih iz različnih plasti profila v kvadrantu 72 v sektorju 4 (sl. 33: vzorci 01 (B)v1, 01 Ab1, 01 (B)v2, 01 Ab2, 01 (B)v3; sl. 34), eden pod kupom kamenja v zemljanki v sektorju 3 (sl. 21, 33: vzorec 02; sl. 35), dva pa v različnih plasteh v profilu sektorja 2, v kvadrantu 23 (sl. 33: vzorca 03 Bv1 in 03 Bv2; sl. 36). Vzorci se nanašajo na različne arheološke/geološke kontekste in geomorfološke procese:

- 01 (B)v1 – SE 11 (sl. 14: SE 11; peščeni mulj, naplavina).
- 01 Ab1 – SE 11a (sl. 14: SE 11a; pokopana tla).
- 01 (B)v2 – SE 11c (sl. 14: SE 11c; svetlo rjavi peščeni mulj, naplavina).
- 01 Ab2 – SE 11d (sl. 14: SE 11d; pokopana tla).
- 01 (B)v3 – SE 11e (sl. 14: SE 11e; rjavi peščeni mulj, naplavina).

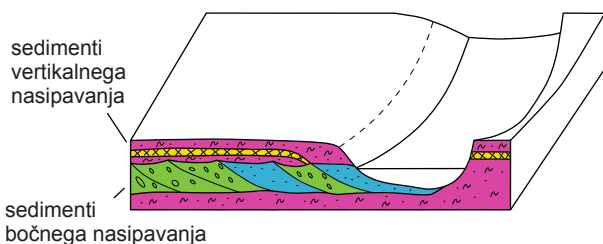
7 nastanek tal

8 znova poplavljeno območje

9 novi poplavni sediment in nastanek pokopanih tal

31 Shematski grafični prikaz geomorfoloških procesov na raziskanem območju: 7–9.

- 02 – SE ? (sl. 21; zgodnjerednjeveška jama – zemljanka).¹⁹
- 03 Bv1 – SE 17 (sl. 12: SE 17; svetlo rjava peščena plast, zasip paleostruge).
- 03 Bv2 – SE 20 (sl. 12: SE 20; arheološko sterilna siva glina).

Vsi vzorci so bili pred laboratorijskimi postopki posušeni na zraku, zmleti in presejani skozi 2 mm sito. Izvedenih je bilo več vrst analiz.

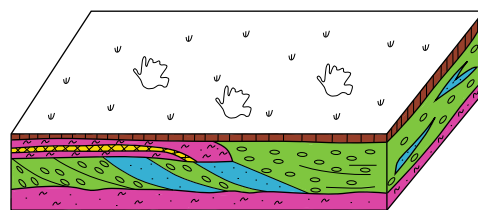
Mehanska analiza

Mehanska analiza je vključevala pripravo vzorca tal s 25 ml 0.4 N $\text{Na}_4\text{P}_2\text{O}_7 \cdot 10 \text{H}_2\text{O}$. Analiza je bila izvedena s pipetnim aparatom po Kohnu, razdelitev mehaničnih elementov in ugotovitev teksturnih razredov po ameriški teksturni klasifikaciji. Rezultati so preračunani na suh vzorec tal (105 °C) brez organske snovi.

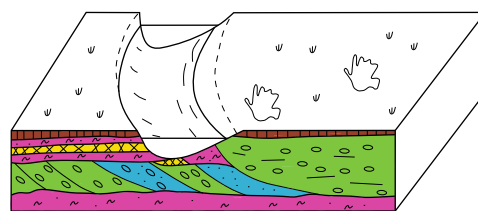
Organska snov

Določena je bila po Walkley – Blackovi metodi z oksidacijo v 1 N $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$. Rezultat je podan v % organske snovi in v % C. Pretvorbeni faktor organske snovi v ogljik je 0,579.

10 zasip struge in nastanek novih tal

11 nastanek nove struge

	PEŠČEN PROD		TLA
	MULJAST PESEK		FOSILNA (POKOPANA) TLA
	PEŠČEN MULJ		

32 Shematski grafični prikaz geomorfoloških procesov na raziskanem območju: 10–11.

¹⁹ Za katero zemljanko gre, nam ni uspelo ugotoviti.

Fosfor in kalij

Določena sta bila po Al metodi (ekstrakcija z amonlaktatom) po Enger, Riehm, Domingu.

Fosfor

Določen je bil z vanadatno-molibdatnim reagentom (po Barton-u) na absorpcijskem fotometru. Rezultat je podan v mg P₂O₅/100 g tal.

Kalij

Iz vzorca je bil ekstrahiran z amonlaktatom, določen na plamenskem fotometru. Rezultat je podan v mg K₂O/100 g tal.

Rezultati

Analiza vzorcev je pokazala, da je le v vzorcu 02, ki je bil odvzet v zgodnj srednjeveški jami v sektorju 3, povečana prisotnost fosforja (sl. 33: 02). V primerjavi z ostalimi vzorci ima tudi rahlo povečan delež organske snovi. Vzorca 01 Ab 1 in 01 Ab2, ki se nanašata na tako imenovana pokopana tla (sl. 14: SE 11a, SE 11d), imata le rahlo povečan delež organske snovi (sl. 33: 01 Ab 1 in 01 Ab 2). Vzorci spadajo v teksturne razrede MI, MGI, I in PI, kar pomeni, da med njimi po teksturi ni večjih razlik.

Z dokaj veliko verjetnostjo so le arheološki ostanki v neposredni bližini vzorca 02 ostali na prvotnem mestu, vsi ostali vzorci pa so se nahajali v pretežno nanesenem materialu.

Vzorec	Profil	Horizont	Lab. oznaka	Globina	pH	P2O5	K2O	Org.	C	CN	N	Pesek	Melj grobi	Melj fini	Melj skup.	Glina	Tekst. razred
					KCl	AL	AL	snov	%	raz	%						
01	1TPBV	(B)v1	1384/97/1/1	66–110 cm	/	4,1	8,4	0,4	0,2	/	/	21,5	29	30,5	59,5	19	MI
01	1TPBV	Ab1	1385/97/1/1	110–124 cm	/	3,8	8,6	0,6	0,3	/	/	20,7	21,8	34,4	56,2	23,1	MI
01	1TPBV	(B)v2	1386/97/1/1	124–150 cm	/	4,5	8,2	0,4	0,2	/	/	16,3	26,2	36,8	63	20,7	MI
01	1TPBV	Ab2	1387/97/1/1	150–180 cm	/	4	9,1	1,1	0,6	/	/	17,3	17,5	35,6	53,1	29,6	MGI
01	1TPBV	(B)v3	1388/97/1/1	180–205 cm	/	3,8	6,2	0,4	0,2	/	/	26,5	25,1	28,5	53,6	19,9	MI
02	2TPBV	/	1389/97/1/1	80–0 cm	/	23,8	5	2,6	1,5	/	/	32,3	19,5	27,1	46,6	21,1	I
03	3TPBV	(B)v1	1390/97/1/1	113–145 cm	/	6,9	5,5	0,6	0,3	/	/	61,1	15,4	12,1	27,5	11,4	PI
03	3TPBV	(B)v2	1391/97/1/1	180–200 cm	/	5,6	15,4	0,7	0,4	/	/	20,2	19,7	34,3	54	25,8	MI

33 Analitski podatki vzorcev prsti.

Horizont	Globina	Barva	Tekstura	Struktura	Izražena	Obstojna	Konzistenca	Organska snov	Prekorenjenost	Skelet	Vlaga	Novo-tvorbe	Opombe horizonta
Ap	0–45 cm	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	recenten, morda celo nasut
I	45–66 cm	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	lečasta prodna plast
(B)v1	66–110 cm	/	/	drobno poliedričen	slabo	slabo	drobljiv	/	/	/	svež	marmoracija	vmes 95–98, peščen (IP), lečast, marmoriran
Ab1	110–124 cm	/	MI	drobno poliedričen	slabo	slabo	gostejši drobljiv	/	/	/	svež	/	temneje obarvan
(B)v2	124–150 cm	/	MI	sr poliedričen	slabo	srednje	drobljiv	/	/	/	svež	/	
Ab2	150–180 cm	/	MGI	drobno poliedričen	slabo	slabo	zbit drobljiv	/	/	/	suh do svež	/	temnejši, izrazit
(B)v3	180–205 cm	/	MI	drobno poliedričen	slabo	slabo	drobljiv	/	/	/	svež	/	valovit prehod
II	205+ cm	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	izrazita prodna plast

34 Opis pedološkega profila v sektorju 4, kvadrantu 72 (profil 1TPBV). Naklon: 0 %; ekspozicija: 0; relief: dno doline; matična podlaga: aluvij; raba tal: travnik; vegetacija: travnik. Tip tal: horizonti Ap-I-(B)v1-Ab1-(B)v2-Ab2-(B)v3-II.

Horizont	Globina	Barva	Tekstura	Struktura	Izražena	Obstojna	Konzistenca	Org. snov	Prekoreninjenost	Skelet	Vlaga	Novotvorbe	Opombe horizonta
A1	0–59 cm	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
A2	51–98 cm	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
A2(B)v1	98–113 cm	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	0–113 mlajši, planirano – navoženo
(B)v1	113–145 cm	/	PI	zelo drobno poliedričen	slabo	slabo	rahel drobljiv	/	/	/	svež	/	/
I	145–180 cm	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	prod in pesek
(B)v2	180–200 cm	/	MI	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
(B)v3	180–200 cm	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
II	205+ cm	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/

36 Opis pedološkega profila v sektorju 2, kvadrantu 23 (profil 3TPBV). Naklon: 0 %; ekspozicija: 0; relief: dno doline; matična podlaga: aluvij; raba tal: travnik; vegetacija: travnik. Tip tal: horizonti A1-A2-A2(B)v1-I-(B)v2-Ab2-(B)v3-II.

Horizont	/
Globina	80+ cm
Barva	/
Tekstura	/
Struktura	/
Izražena	/
Obstojna	/
Konzistenca	/
Organska snov	/
Prekoreninjenost	/
Skelet	/
Vlaga	/
Novotvorbe	/
Opombe profila	pod kupom kamenja v zemljanki

35 Pedološki profil zemljanke v sektorju 3 (profil 2TPBV). Naklon: 0 %; ekspozicija: 0; relief: dno doline; matična podlaga: aluvij; raba tal: travnik; vegetacija: travnik.

7.3 Rezultati datiranja z metodo radioaktivnega ogljika ¹⁴C po postopku AMS

Bine Kramberger

Z metodo radioaktivnega ogljika ¹⁴C po postopku AMS so bili s predstavljenega dela najdišča Spodnje Hoče skupaj analizirani štiri vzorci. Dva vzorca sta bila analizirana v Centre for Isotope Research na univerzi v Groningenu konec 90. let, dva pa leta 2018 v Centro di Fisica applicata DATazione e Diagnostica v Lecceju. Gre za vzorce oglja in vzorec zогlenelih organskih ostankov z notranje površine fragmenta ostenja keramične posode (ostanki hrane?). Vzorci so bili pridobljeni v stratigrafsko in kronološko raznolikih naselbinskih kontekstih (sl. 37).²⁰

Za vzorce iz laboratorija Centre for Isotope Research na Univerzi v Groningenu nam podatki o postopkih priprave vzorcev niso poznani. V Centro di Fisica applicata DATazione e Diagnostica v Lecceju pa je iz poročil razvidno (Calcagnile 2018a; Calcagnile 2018b), da je potekalo čiščenje vzorcev najprej z mehaničnim odstranjevanjem makro- kontaminantov pod optičnim mikroskopom in nato kemično. Očiščen del vzorca je bil z izgorevanjem v zaprti kremenovi cevi spremenjen v CO₂ in nato pri temperaturi 550 °C pretvorjen v grafit z uporabo vodika ultravisoke čistosti kot redukcijskega medija in 2 mg železovega prahu kot katalizatorja. Dovolj grafita sta vsebovala oba vzorca.

Meritve koncentracije izotopa ogljika ¹⁴C so bile opravljene z masnim spektrometričnim pospeševalnikom (AMS),

²⁰ Datacije so na voljo tudi z dela najdišča, ki je bilo raziskano na sosednjem travniku v letih 2005 in 2006. V svoji diplomski nalogi jih je predstavila J. Vinder (Vinder 2016).

Vzorec		Kontekst	BP	$\delta^{13}\text{C}$ (‰)	cal BC/AD (68,2%)	cal BC/AD (95,4%)	Referenca
Št.	Material						
GrA-10027	oglje	kol na notr. robu jame V (SE 41)	2870±40	?	1115–981 BC	1193–923 BC	/
GrA-10020	oglje	jama I	1350±40	?	643–761 AD	615–786 AD	/
LTL18287A	zogleneli ostanki s keramike	jama II	1297±45	-25.3 ± 0.2	666–767 AD	648–863 AD	/
LTL18288A	oglje	spodnji del kola v kv. 55	818±45	-28.5 ± 0.2	1186–1262 AD	1052–1280 AD	/

37 Radiokarbonske datacije.

na podlagi primerjave tokov izotopov ogljika ^{12}C , ^{13}C in ^{14}C , dobljenih iz vzorcev, s tistimi, ki so poznani za standardne materiale; podatke zagotavlja IAEA (Mednarodna agencija za atomsko energijo) in NIST (Narodni urad za standarde in tehnologijo). „Konvencionalna radiokarbonska starost“ je bila izračunana z $\delta^{13}\text{C}$ korekcijo (razmerja med ^{13}C in ^{12}C) na podlagi meritve s pospeševalnikom. Pri oceni merilne negotovosti sta bili upoštevani statistika v štetju radioizotopov in razpršitev podatkov. Višja od obeh spremenljivk je podana kot končna napaka (Calcagnile 2018a; Calcagnile 2018b).

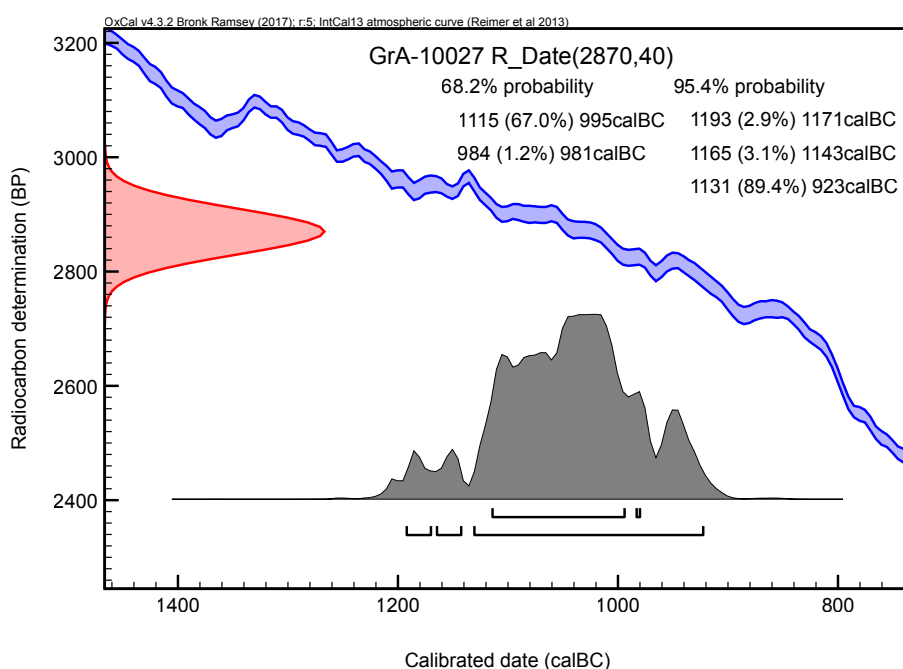
Podatke o vseh radiokarbonskih datacijah iz Spodnjih Hoč predstavljamo na sl. 37. Končni napaki za vzorca iz CEDAD-a sta -25.3 ± 0.2 ‰ in -28.5 ± 0.2 ; za dataciji iz Groningena nista poznani (sl. 37: rubrika $\delta^{13}\text{C}$ (‰)). Za kalibracijo konvencionalnih datumov smo uporabili program OxCal, verzijo v4.3.2 (Bronk Ramsey 2017) in kalibracijsko krivuljo *IntCal13 atmospheric curve* (Reimer et al. 2013).

Pozna bronasta doba

Eden izmed vzorcev oglja je bil pridobljen iz jame za stojke v sektorju 3, drugi v ležišču kola v steni jame SE 41/SE 43/SE 42 – jama V. Obe jami sta bili vkopani v sterilno geološko osnovo SE 11 in ugotovljeni pod nivojem naplavinjskih plasti iz rimskega obdobja. Tako se je domnevalo, da se nanašata na dejanska kola, glede na njuno stratigrafsko lego pa, da spadata v pozno bronasto dobo. Datiranje je našo domnevo potrdilo le v enem primeru.

Za poznobronastodobnega se je izkazal vzorec GrA-10020, ki je bil pridobljen v ležišču kola na notranjem robu jame s hrambeno posodo v sektorju 3, kvadrantu 56 (sl. 37: vzorec GrA-10027: 2870+/-40 BP). Datacija kaže na časovni razpon med 1115 in 981 n. št. (68,2% verjetnost) oziroma med 1193 in 923 (95,4% verjetnost). Stojka bi torej lahko predstavljala sledove napušča nad jamo s hrambeno posodo, kot je bilo to domnevano glede na njeno lego (sl. 38).

Radiokarbonsko datacijo lahko primerjamo z najmlajšimi iz bližnjih pozno bronastodobnih naselij Rogoza in Orehova vas, ki sta služili za utemeljitev absolutnega kronološkega okvirja stopnje Ha A v Sloveniji (Črešnar 2010, 73, sl. 37;

38 Radiokarbonska datacija vzorca oglja GrA-10027.

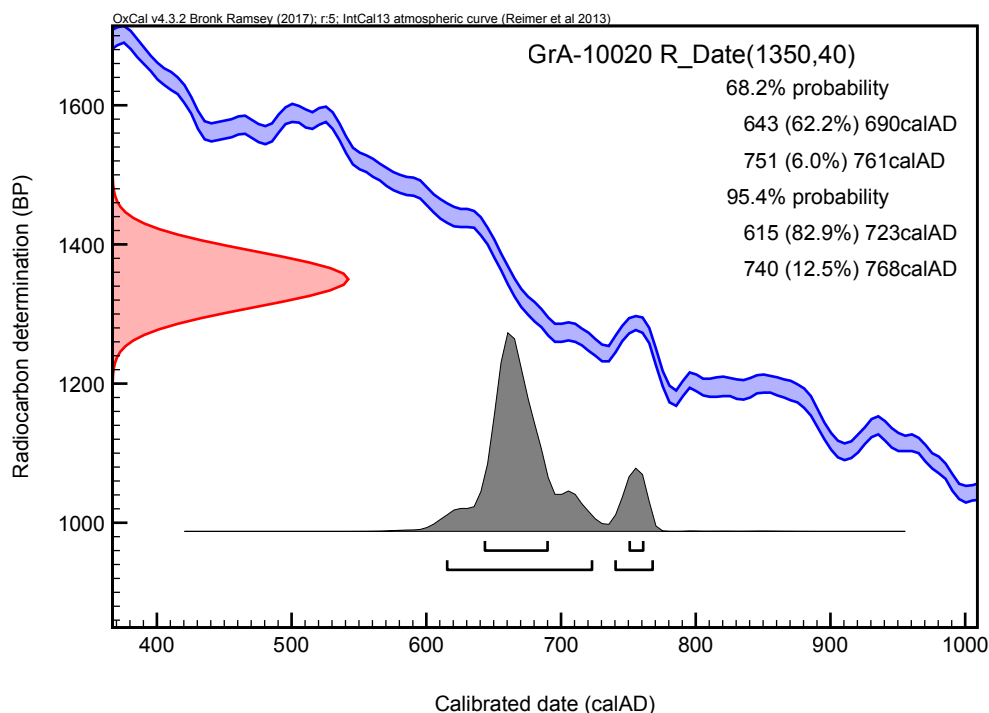
Črešnar, Teržan 2014, 695, sl. 30; Grahek 2015, 345–348, sl. 42–66).

Zgodnji srednji vek

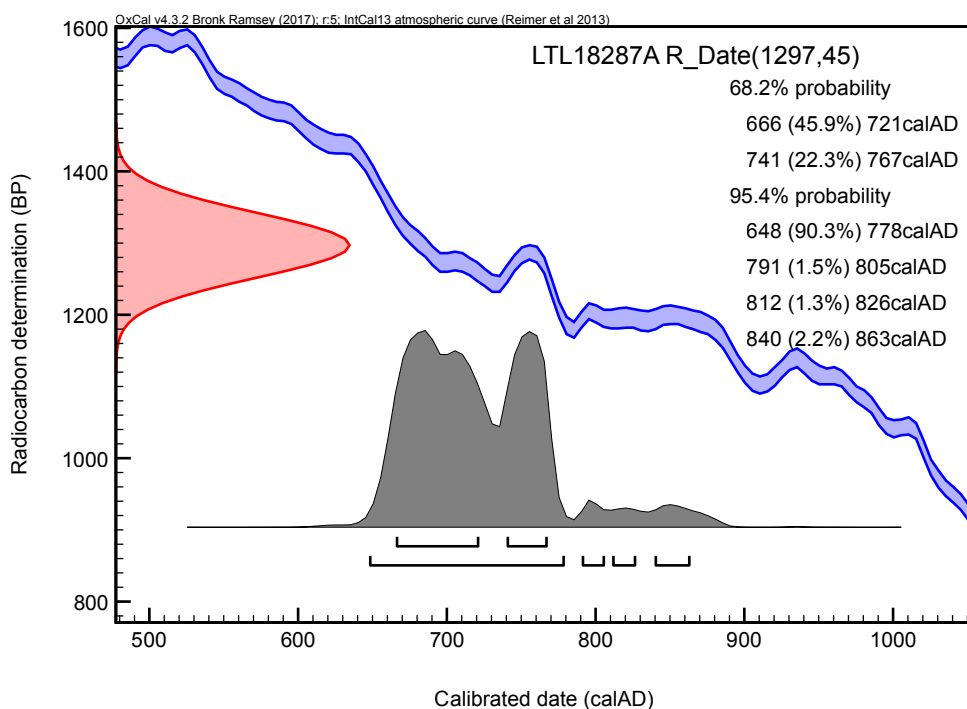
Na poselitev Spodnjih Hoč v zgodnjem srednjem veku se našata črepinja z zoglenelimi organskimi ostanki iz jame II (SE 15/SE 22) v kvadrantu 57 in vzorci oglja iz jame I (SE 13/SE 12) v kvadrantu 55. Jami sta bili odkriti v majhnem razmiku nad naplavinskimi plastmi iz rimskega obdobja in upoštevajoč primerjav interpretirani kot zgodnesrednjeveški zemljanki.

Datiranje vzorca iz jame II (sl. 37: vzorec LTL18287A: 1297 +/- 45 BP) je pokazalo, da gre za čas med 666 in 767 n. št. z 68,2% verjetnostjo oziroma 648 in 863 n. št. s 95,4% verjetnostjo. Izpostaviti velja tudi vmesni, 90,3% verjetnostni interval, po katerem je datum kalibriran v razpon med 648 in 778 n. št. (sl. 40).

Jama I sodi glede na rezultate datiranja v isti časovni razpon kot jama II (sl. 37: vzorec GrA-10020: 1350 +/- 40 BP). Glede na standardna verjetnostna razpona gre za časovni interval med 643 in 761 n. št. (68,2% verjetnost) oziroma 615 in 768

39 Radiokarbonska datacija vzorca oglja GrA-10020.

40 Radiokarbonska datacija vzorca zoglenelih ostankov (hrane?) z notranje površine keramike LTL18287A.

n. št. (95,4% verjetnost) (sl. 39). Dataciji se torej precej prekrivata in potrjujeta naši ugotovitvi na podlagi lončenine, da pripadata istemu kulturno-kronološkemu horizontu.

Primerljive datacije so poznane iz podobnih jam z najdišč mlajše faze zgodnje slovanske poselitve v Prekmurju, kot so jame mlajše zgodnesrednjeveške naselbinske faze na najdišču Nova tabla (8–9. stoletje; Guštin, Tiefengraber 2002, 54–58, 60–62, sl. 9, sl. 10; Pavlovič 2017, sl. 1), Grofovsko 2 (Kerman 2011b, 52, 157–159; glej tudi Kerman 2005, 122–132), Popava pri Lipovcih 2 (Šavel, Knific 2013, 122–123, sl. 44–47), Kotare–Baza (Kerman 2011a, 114, sl. 63; glej tudi Kerman 2002) in Nedelica pri Turnišču (Šavel, Sankovič 2013, 250, KIA328952). Nekoliko starejše so le ¹⁴C datacije z najdišča Močna pri Lenartu, ki zgodnesrednjeveško poselitev, v okviru katere poznamo našim primerljive najdbe, datirajo okvirno med sredino 6. in sredino 7. stoletja n. št. (Tica 2013, 47, 106–109, sl. 138–148), vendar je bilo datirano le oglje, zato ni za izključiti možnosti efekta starega lesa.

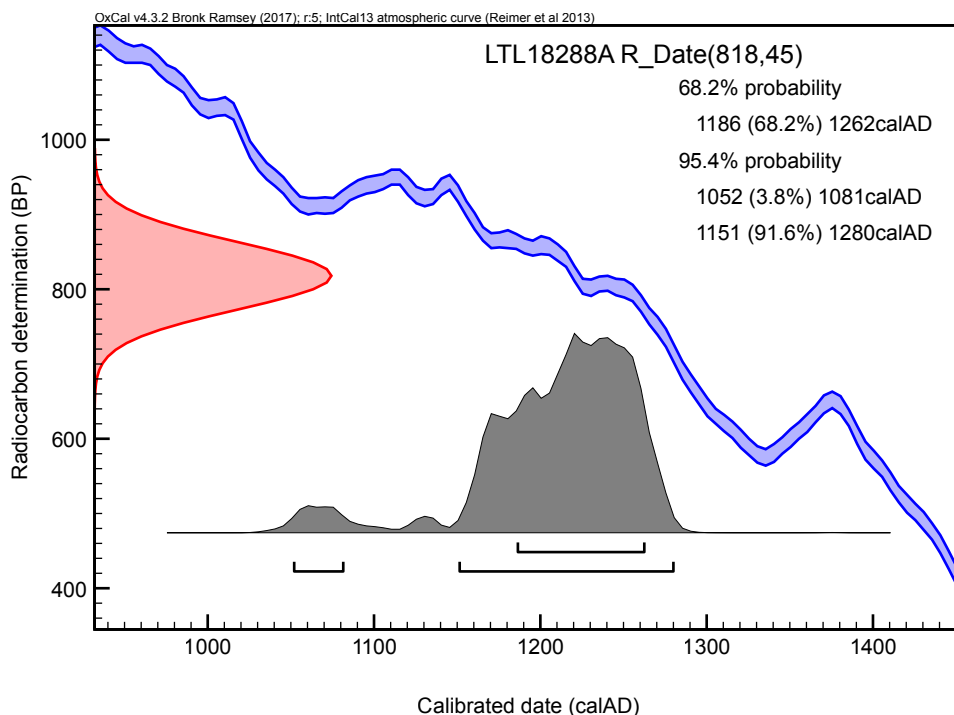
Visoki srednji vek

Četrty vzorec je bil pridobljen v eni od jam za stojke (jame x, z, b` ali a`) v sektorju 3, kvadrantu 55, dne 16. 8. 1997 (sl. 37: LTL18288A). V nasprotju z vzorcem iz jame za stojko ob robu hrabene jame ta vzorec ni potrdil naše domneve o dataciji v prazgodovino. Meritev vzorca v Centro di Fisica applicata Datazione e Diagnostica je namreč pokazal na konvencionalno starost 2870+/-40 BP. Datum je bil tako kalibriran v čas 1186–1262 n. št. (68,2% verjetnost) oziroma

1052–1280 n. št. (95,4% verjetnost), kar pomeni, da ustreza obdobju visokega srednjega veka (sl. 41).

Starost vzorca je na prvi pogled presenetljiva, vendar je zanjo povsem možna razlaga. Kot je bilo že opozorjeno, se pojavljajo v sektorju 3 glede na velikost in obliko profila različni tipi jam za stojke, a le za del teh je bilo mogoče sklepati, da so medsebojno povezane (sl. 18). Za preostale jame za stojke pa ni bilo prepoznane smiselne razporeditve v prostoru (glej tu, str. 19–21).

Potencialne jame, iz katerih je bilo vzorčeno oglje za datiranje, so v kvadrantu 55 štiri. To so jama x, ki je bila odkrita na robu jame s hrabeno posodo, jama z, ki se je nahajala v vrsti z jamami s, r, y v kvadrantu 57, ter jami a` in b`, ki se pojavljata ena ob drugi približno 0,75 m od tod. Zlasti zanimiva je jama z. Jame, s katerimi je bila v vrsti, si sledijo v enakomernih presledkih velikosti okoli 0,45 m. Pomembno je, da ta vrsta jam v kvadrantu 57 seka tloris prazgodovinske hiše, kar kaže, da strukturi nista bili sočasni. Iz tega sledi, da bi lahko bila ta mlajša datacija povezana prav s to jamo. Vsekakor pa le-ta kaže, da so nekatere jame za stojke, ki so bile prvotno interpretirane kot prazgodovinske, v resnici kasnejše, morda povezane s poljedeljskimi aktivnostmi v času visokega srednjega veka ali drugih mlajših obdobjih.

41 Radiokarbonska datacija vzorca oglja LTL18288A.

7.4 Rezultati paleobotanične analize

Metka Culiberg, Alojz Šercej

V analize smo skupaj prejeli 15 vzorcev rastlinskih makroostankov iz prazgodovinskega (pozna bronasta doba – jama V) in treh zgodnj srednjeveških kontekstov (jame I, II in III). Gre za drobce lesnega oglja in semena/plodove.

Vzorci oglja in semen smo v preiskavo dobili že izločene s flotacijo iz izkopanega materiala. Najprej so bili pregledani pod lupo, nato še mikroskopsko v vpadni svetlobi z optiko ULTROPAK.

Lesni elementi oglja so močno impregnirani z zemljo, zaradi česar so tudi večkrat poškodovani in težko razpoznavni.

Določeni so bili naslednji vzorci:

1. vzorec F001/1 (jama I, SE 13/SE 12)

V vzorcu je bilo 31 koščkov oglja, od tega jih pripada:

- 29 koščkov rodu *Quercus* (hrast),
- košček rodu *Acer* (javor),
- košček rodu *Fagus* (bukev).

2. vzorec F001/2 (jama I, SE 13/SE 12)

Drobci predstavljajo koščke oglja, bolj ali manj zaobljene in prevlečene s fino, glinasto-peščeno oblogo. Bili so premajhni za determinacijo.

3. vzorec F002/1 (jama III, SE 33/SE 34)

Vzorec je vseboval nekaj manjših koščkov oglja. Določili smo jih lahko pet, od tega so imeli:

- štiri koščki anatomske značilnosti lesa hrasta (*Quercus*),
- košček lesa bukve (*Fagus*).

4. vzorec F002/2 (jama III, SE 33/SE 34)

V vzorcu so bila ugotovljena tri zrna semen:

- zrno pšenice (*Triticum*),
- zrno prosa (*Panicum*),
- zrno križnic (*Cruciferae* = *Brassicaceae*), med katerimi najdemo tudi številne kulturne rastline (npr. redkev, repa ...),
- ostalo drobni koščki oglja, premajhni za determinacijo.

5. vzorec F003 (jama V, SE 41)

Zogleneli drobci so bili identificirani kot:

- 15 koščkov lesa hrasta (*Quercus*),
- ostali drobci premajhni za determinacijo.

6. vzorec F004/1 (jama V, SE 41)

V vzorcu je bilo prepoznanih:

- 12 koščkov lesa hrasta (*Quercus*),
- ostali drobci nedoločljivi.

7. vzorec F005/1 (jama II, SE 15/SE 22)

Identificirani so bili:

- 11 koščkov lesa bukve (*Fagus*),
- šest drobcov lesa hrasta (*Quercus*).

8. vzorec F005/2 (jama II, SE 15/SE 22)

Dve vrsti semen – niso kulturne rastline, verjetno so iz skupine ločkov (*Juncus*).

9. vzorec F002/3 (jama III, SE 33/SE 34)

Identificirani so bili:

- zrno prosa (*Panicum*),
- zrno lobodovke – plevel (*Chenopodiaceae*).

10. vzorec F001/3 (jama I, SE 13/SE 12)

Identificirani so bili:

- zrno metlike – plevel (*Chenopodium*).

11. vzorec F006 (jama II, SE 15/SE 22)

Identificirani so bili:

- pol zrna ječmena (*Hordeum*).

12. vzorec F004/2 (jama V, SE 41)

Identificirani so bili:

- zrno metlike – plevel (*Chenopodium*),
- zrno loboda – plevel (*Atriplex*).

13. vzorec F001/4 (jama I, SE 13/SE 12)

Identificirani so bili:

- zrno pšenice (*Triticum*),
- zrno lobodovke – plevel (*Chenopodiaceae*).

14. vzorec F002/4 (jama III, SE 33/SE 34)

Identificirani so bili:

- zrno lobodovke – plevel (*Chenopodiaceae*).

15. vzorec F005/3 (jama II, SE 15/SE 22)

Identificirani so bili:

- seme lipe (*Tilia*)?

Skupno število determiniranih koščkov oglja je 80. Od tega jih je bilo z anatomske značilnosti hrasta (*Quercus*) 66, bukve (*Fagus*) 13 in eden z anatomske značilnosti javorja (*Acer*). Med lesom torej močno prevladuje hrast, kar velja tako za zgodnj srednjeveške jame (vzorci F001/1, F002/1, F005/1) kot tudi za jama s prazgodovinsko hrambeno posodo, iz katere pripada vseh 27 determiniranih koščkov oglja tej drevesni vrsti (vzorca F003 in F004/1).

V analiziranih vzorcih iz zgodnj srednjeveških jam I–III je bilo poleg lesnega oglja ugotovljenih 13 semen, od tega jih je bilo mogoče zanesljivo določiti 10. Gre za kulturne

rastline in za plevela; eno pripada morda lipi (*Tilia?*), dve semeni nista natančno določljivi, a ne gre za kulturne rastline, verjetno pripadata skupini ločkov (*Juncus*). Med kulturnimi rastlinami so bile identificirane pšenica (*Triticum*; dve zrna), proso (*Panicum*; dve zrna), ječmen (*Hordeum*; eno zrno) in križnice (*Cruciferae* = *Brassicaceae*; eno zrno). Plevela so identificirana z zrna lobodovke (*Chenopodiaceae*; tri zrna) in metlike (*Chenopodium*; eno zrno). Edini zrna iz jame iz pozne bronaste dobe (jama V, SE 41) pripadata pleveloma metlika (*Chenopodium*) in lobod (*Atriplex*).

8 Zaključek

Bine Kramberger

Leta 1997 je bilo v Spodnjih Hočah raziskane okoli 1300 m² površine. Najstarejše obdobje je izpričano z ostanki pravokotne lesene stavbe, ki ji je ob zunanji steni pripadala še jama z večjo hrambeno posodo, verjetno prekrita z napuščem. Jama je bila vkopana in pod posodo drenažno nasuta s prodom. Na osnovi analogij za posodo in ¹⁴C AMS datacije jo je mogoče datirati v pozno bronasto dobo, natančneje v Ha A stopnjo (Ha A2?) oziroma na prelom iz 2. v 1. tisočletje pr. n. št.

Po približno tisočletnem premoru je bil prostor centra današnjih Hoč znova poseljen v rimskem času. V okviru izkopavanj iz leta 1997 to dokazujejo predvsem številčen opečnat gradbeni material in lončenina iz paleostruge potoka (paleostruge B) ter različnih plasti, ki so bile sem naplavljene, verjetno iz območja okoli današnje župnijske cerkve, kjer je bilo v letih 1988 in 1989 ugotovljeno večfazno rimsko poselitveno jedro (Strmčnik Gulič 1989; Strmčnik Gulič 1990a; Strmčnik Gulič 1996). Med lončenino prevladuje kuhinjsko posodje lokalne izdelave iz časa vse tja do 4. stoletja n. št., odkriti pa so bili tudi posodje petovionskih lončarskih delavnic in novc iz druge polovice 1. stoletja n. št. (sestercij Vespazijana ali Tita).

Najpomembnejši del najdišča predstavljajo zgodnj srednjeveške naselivitvene strukture v sektorju 3, ki so bile tukaj ugotovljene prvič v Sloveniji. Ugotovljene so bile tri večje jame z ostanki predmetov vsakdanje rabe, ki jih interpretiramo kot zemljanke, ognjišče na prostem in še manjša jama, v kateri so bili najdeni odlomki posod in padli deli konstrukcije, narejene iz vejevja in glinenega premaza. Vse jame so bile pravokotnih oblik, ovalnega preseka in usmerjene v osi V–Z. V njih so prevladovali odlomki keramičnih loncev prostoročne izdelave z ustji, dodelanimi na vretenu. Značilna okrasa sta horizontalno žlebičenje in pasovi vodoravnih valovnic, oba motiva se na posodah večkrat pojavljata tudi skupaj. Glede na te značilnosti keramičnega gradiva in absolutni ¹⁴C AMS dataciji sodi zgodnj srednjeveška poselitev po vsej verjetnosti v drugo polovico 7. in 8. stoletje n. št.

Izkopavanja so pokazala, da se zgodnj srednjeveško naselje širi tudi pod traso današnje hitre ceste proti vzhodu. V letih 2005 in 2006 je bilo več skupin podobnih zgodnj srednjeveških jam ugotovljenih tudi na sosednjem travniku v smeri proti zahodu (Kajzer Cafnik, Predan 2006; Vinder 2011).

Vsekakor so zemljanke v Hočah dragocena zapuščina zgodnjih Slovanov, ki so se od sredine 6. stoletja n. št. postopoma naseljevali na sedanjem slovenskem prostoru.

9 Spodnje Hoče

Bine Kramberger

In 1997, an area of approximately 1,300m² was researched in Spodnje Hoče. The oldest period is attested through the remains of a rectangular wooden structure, which had a pit with a larger storage vessel adjacent to the outer wall, probably covered by an overhang. The pit was sunken and filled with gravel under the vessel. Based on analogies for the vessel and ¹⁴C AMS dating, it can be assigned to the Late Bronze Age, more precisely to the Ha A phase (Ha A2?), or to the turn of the 2nd to the 1st millennium BC.

Following a hiatus of approximately one thousand years, the territory of central Hoče was once again populated in Roman times. Within excavations in 1997, this is proven primarily by the numerous fragments of brick building material and pottery from the paleo bed of the stream (paleo bed B) as well as different layers which were deposited here, probably from the area around the present-day parish church, where a multi-phase Roman settlement core was determined in 1988 and 1989 (Strmčnik Gulič 1989; Strmčnik Gulič 1990a; Strmčnik Gulič 1996). Among pottery, kitchenware of local manufacture from the time until the 4th century AD is prevalent, while vessels from pottery workshops in Poetovio and a coin from the second half of the 1st century AD (a *sestertius*, Vespasianus or Titus) were also discovered.

The most important part of the site is represented by early medieval settlement structures in sector 3, which were discovered here for the first time ever in Slovenia. Three larger pits with remains of objects of everyday use which are interpreted as sunken houses, a hearth in the open, and another smaller pit, in which fragments of vessels and fallen-in parts of a construction made of branches and clay coating were found. All pits were of rectangular form, oval cross-section, and directed in the axis E–W. Prevalent in them were fragments of handbuilt pottery pots with rims finished off on the potter's wheel. The typical ornaments are horizontal grooving and bands of undulating wavy lines, both motifs frequently appearing on vessels together. Considering these characteristics of pottery material and two absolute ¹⁴C AMS dates, the early medieval settlement probably belongs to the second half of the 7th and the 8th century AD.

Excavations showed that the early medieval settlement spreads further under the course of the present-day highway towards the east. In 2005 and 2006, several groups of similar early medieval pits were also determined on the neighbouring meadow in the direction towards the west (Kajzer Cafnik, Predan 2006; Vinder 2011).

The sunken huts in Hoče are in all respects a precious legacy of early Slavs who gradually populated the present Slovenian territory from the mid-6th century AD onwards.

10 Literatura

- BAŠ, F. 1937, Izgoni na Dravskem polju. – *Časopis za zgodovino in narodopisje* 32 (4/1), 325–340.
- BRONK RAMSEY, C. 2017, Methods for Summarizing Radiocarbon Datasets. – *Radiocarbon* 59(2), 1809–1833.
- CALCAGNILE, L. 2018a, *Results of Radiocarbon Dating*. (Rif. CEDAD: 2018_0161). – Centro di Datazione e Diagnostica dell'Università del Salento, Lecce.
- CALCAGNILE, L. 2018b, *Results of Radiocarbon Dating*. (Rif. CEDAD: 2018_0172). – Centro di Datazione e Diagnostica dell'Università del Salento, Lecce.
- CIGLENEČKI, S. in M. STRMČNIK GULIČ 2002, Sledovi zgodnje slovanske poselitve južno od Maribora. – V: M. Guštin (ur.), *Zgodnji Slovani. Zgodnjerednjevska lončenina na obrobju vzhodnih Alp / Die frühen Slawen. Frühmittelalterliche Keramik am Rand der Ostalpen*, Ljubljana, 67–75.
- CIGLENEČKI, S. in T. KNIFIC 1979, Staroslovansko grobišče v Zgornjem Duplexu (Old Slavic cemetery at Zgornji Duplex). – *Arheološki vestnik* 30, 473–488.
- ČREMOŠNIK, I. 1977, Ranoslovansko naselje Jazbine u Batkovaču kod Bijeline. – *Godišnjak* 15, 227–323.
- ČREŠNAR, M. 2010, Nova spoznanja o pozni bronasti dobi Slovenije na primeru naselja Rogoza pri Mariboru / New research on the Urnfield period of Eastern Slovenia. A case study of Rogoza near Maribor. – *Arheološki vestnik* 61, 7–120.
- ČREŠNAR, M. 2014, Rogoza pri Mariboru / Rogoza near Maribor. – V: B. Teržan in M. Črešnar (ur.), *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Katalogi in monografije 40, Ljubljana, 225–248.
- ČREŠNAR, M. in B. TERŽAN 2014, Absolutno datiranje bronaste dobe na Slovenskem / Absolute dating of the Bronze Age in Slovenia. – V: B. Teržan in M. Črešnar (ur.), *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Katalogi in monografije 40, Ljubljana, 661–702.
- ČREŠNAR, M., C. BONSALE in J. L. THOMAS 2014, Pobrežje pri Mariboru. – V: B. Teržan in M. Črešnar (ur.), *Absolutno datiranje bronaste in železne dobe na Slovenskem / Absolute dating of the Bronze and Iron Ages in Slovenia*, Katalogi in monografije 40, 215–224.
- DELAGE, R. 2012, La sigillée de Rheinzabern. – V: R. Brulet, F. Vilvorder in R. Delage (ur.), *La céramique Romaine en Gaule du nord*, Brepols, 173–191.
- DJURIĆ, B. 1995, *Poročilo o rezultatih ekstenzivnega arheološkega pregleda in geofizikalnega profiliranja (SK 04/1, Slivnica–Miklavž; M10, BDC – Slivnica – magistralna cesta)*. – Ljubljana (neobjavljeno poročilo).
- DJURIĆ, B. in M. KAJZER 1995, *Poročilo o ekstenzivnem arheološkem pregledu (SK 04/1, Slivnica–Miklavž; M10, BDC – Slivnica – magistralna cesta)*. – Ljubljana, Maribor (neobjavljeno poročilo).
- DULAR, J. 2013, *Severovzhodna Slovenija v pozni bronasti dobi / Nordostslowenien in der späten Bronzezeit*. – Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 27, Ljubljana.
- FILIPOVIĆ, D., Đ. OBRADOVIĆ in B. TRIPKOVIĆ 2018, Plant storage in Neolithic southeast Europe: synthesis of the archaeological and archaeobotanical evidence from Serbia. – *Vegetation History and Archaeobotany* 27, 31–44.
- FRIESINGER, H. 1971–1974, Studien zur Archäologie der Slawen in Niederösterreich. – *Mitteilungen der Prähistorischen Kommission* 15–16, Wien.
- GRAHEK, L. 2015, *Orehova vas*. – Arheologija na avtocestah Slovenije 46, Ljubljana. http://www.zvkds.si/sites/www.zvkds.si/files/uploads/files/publication/046_orehova_vas.pdf.
- GUŠTIN, M. 2014, Konstrukcija brez sledu. Staroslovanske zemljanke iz Prekmurja in pastirski stan z obrežja Skadarskega jezera. – V: S. Tecco Hvala (ur.), *Studia praehistorica in honorem Janez Dular*. Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 30, 405–414.
- GUŠTIN, M. in G. TIEFENGRABER 2002, Oblike in kronologija zgodnjerednjevske lončenine na Novi tabli pri Murski Soboti. – V: M. Guštin (ur.), *Zgodnji Slovani. Zgodnjerednjevska lončenina na obrobju vzhodnih Alp / Die frühen Slawen. Frühmittelalterliche Keramik am Rand der Ostalpen*, Ljubljana, 46–62.
- HEBERT, B. 1996, Zur Neufunden frühmittelalterlicher Siedlungskeramik aus der Steiermark. – *Archäologie Österreichs* 7. Sonderausgabe, 67–70.
- HARTLEY, K. 1997, Raetian' mortaria in Britain. – *Rei Cretariae Romanae Favtorum Acta* 35, 239–244.
- ISTENIČ, J. 1999, *Poetovio, zahodna grobišča I: grobne celote iz Deželnega muzeja Joanneuma v Gradcu*. – Katalogi in monografije 32, Ljubljana.
- JANEŽIČ, M. 2008, *Rimskodobne najdbe iz arheoloških raziskav na območju Gimnazije Ptuj (sektor 2): poudarek na keramičnem zbiru*. – Diplomsko delo. Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana.

- JANEŽIČ, M. 2018, *Lončarska obrt v Petovionih: sledovi lončarske proizvodnje in analiza keramičnega gradiva na območju Doma upokojencev Ptuj*. – Doktorska disertacija, Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.
- JEVTIĆ, M. 2011, *Čuvani žita u praistoriji*. – Vršac, Beograd.
- KALICZ-SCHREIBER, R. 2010, *Ein Gräberfeld der Spätbronzezeit von Budapest-Békásmegyer*. – Budimpešta.
- KAJZER CAFNIK, M. in P. PREDAN 2006, Spodnje Hoče. – *Varstvo spomenikov* 42, 141–142.
- KERMAN, B. 2002, Staroslovanska naselbina Kotare–Baza pri Murski Soboti. – V: M. Guštin (ur.), *Zgodnji Slovani. Zgodnje-srednjeveška lončenina na obrobju vzhodnih Alp / Die frühen Slawen. Frühmittelalterliche Keramik am Rand der Ostalpen*, Ljubljana, 17–26.
- KERMAN, B. 2005, Staroslovanska jama z najdišča Grofovsko 2 pri Murski Soboti. Die altslawische Grube am Fundort Grofovsko 2 bei Murska Sobota. – *Zbornik Soboškega muzeja* 8, 117–135.
- KERMAN, B. 2011a, *Kotare–Baza pri Murski Soboti*. – Arheologija na avtocestah Slovenije 17, Ljubljana. <http://www.zvkds.si/sites/www.zvkds.si/files/uploads/files/publication/kotare1.pdf>.
- KERMAN, B. 2011b, *Grofovsko 2 pri Murski soboti*. – Arheologija na avtocestah Slovenije 22, Ljubljana. [http://www.zvkds.si/sites/www.zvkds.si/files/uploads/files/publication/22_grofovsko_2_pri_murski_soboti.pdf]
- KNIFIC, T. in Ž. ŠMIT 2018, Zgodnesrednjeveško steklo na Slovenskem: študij sestave in jagode iz heloftiskega stekla / Early medieval glass in Slovenia: Analytical study and beads of plant-ash glass. – *Arheološki vestnik* 69, 369–436.
- KOPRIVNIK, V. in J. ŽELEZNIKAR 1997, *Zaščitno arheološko izkopavanje Spodnje Hoče 97. Sektorja 1 in 2*. – Maribor (neobjavljeno poročilo).
- KRAMBERGER, B. 2014, The Neolithic-Eneolithic sequence and pottery assemblages in the fifth millennium BC in north-eastern Slovenia. – *Documenta Praehistorica* 41, 237–282.
- KRAMBERGER, B. 2020, Sledovi poselitve iz zgodnje bakrene dobe v Hočah / Settlement remains from the Early Chalcolithic period in Hoče (Slovenia). – *Arheološki vestnik* 71, 77–132.
- KRAMBERGER, B. 2021, *Malečnik*. – Arheologija na avtocestah Slovenije 89, Ljubljana. https://www.zvkds.si/sites/www.zvkds.si/files/uploads/files/publication/aas89_-_malecnik.pdf.
- KRAMBERGER, B. in M. ČREŠNAR 2021, Pobrežje v Mariboru - Naselbina iz mlajše kulture žarnih grobišč / Pobrežje in Maribor - A settlement of the Late Urnfield Period. – V: B. Teržan, M. Črešnar (ur.), *Pohorsko Podravje pred tremi tisočletji. Tradicija in inovativnost v pozni bronasti in starejši železni dobi / Pohorsko Podravje three Millennia ago. Tradition and innovation in the Late Bronze and Early Iron Ages*, Katalogi in monografije 44, Ljubljana, 55–107.
- KRAMBERGER, B., članek v pripravi, A highway into our past. New data on the Early- and Late Iron Age lowland settlement in the Maribor area (NE Slovenia). – V: P. Dulęba, D. Łaciak in J. Baron (ur.), *Śląskie Sprawozdania Archeologiczne* (posebni izvod serije).
- LAZAR, E. 2005, *Grofovsko pri Murski Soboti: analiza keramičnega gradiva iz zgodnesrednjeveških objektov*. – Diplomsko delo. Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana.
- LAZAR, E. 2008, Nedelica – zgodnesrednjeveško selišče. – V: M. Guštin (ur.), *Srednji vek. Arheološke raziskave med Jadranskim morjem in Panonsko nižino*, Ljubljana, 75–78.
- LOS, D. in J. BELAJ 1997, *Spodnje Hoče / 1997. Sektorji 4, 5 in 6*. – Zagreb (neobjavljeno poročilo).
- LOVENJAK, M. 2004, Žigi na rimskih opekah s Ptuja. – V: I. Lazar (ur.), *Rimljani: steklo, glina, kamen*, Celje, Ptuj, Maribor, 103–107.
- MIGLBAUER, R. 1990, Die Gefäßkeramik der Grabung Wels Marktgelände. – *Rei Cretariae Romanae Fautores Supplementa* 7, Liestal.
- MIKL CURK, I. 1987, *Sinteza rimske materialne kulture v Sloveniji. Rimska lončena posoda na Slovenskem*. – Ljubljana.
- MURKO, M. in P. PREDAN 2010, *Poročilo o predhodnih arheoloških raziskavah – arheološko dokumentiranje ob izvedbi drenaže okoli starega župnišča v Hočah*. – Slovenska Bistrica (neobjavljeno poročilo).
- MUŠIČ, B. 1996, *Spodnje Hoče. Poročilo o geofizikalnem kartiranju*. – Ljubljana (neobjavljeno poročilo).
- NOVŠAK, M. 1997, *Spodnje Hoče, sektor 3*. – Višnja gora (neobjavljeno poročilo).
- NOVŠAK, M. 2002, Zgodnesrednjeveške najdbe z najdišča Grofovsko pri Murski Soboti. – V: M. Guštin (ur.), *Zgodnji Slovani. Zgodnesrednjeveška lončenina na obrobju vzhodnih Alp / Die frühen Slawen. Frühmittelalterliche Keramik am Rand der Ostalpen*, Ljubljana, 27–32.
- PAHIČ, S. 1966, Arheološko raziskovanje v Mariboru. – *Časopis za zgodovino in narodopisje* NV 2 (37), 3–45.
- PAHIČ, S. 1968, Maribor v prazgodovini. – *Časopis za zgodovino in narodopisje* NV 4 (39), 9–63.
- PAHIČ, S. 1972, *Pobrežje*. – Katalogi in monografije 6, Ljubljana.
- PAHIČ, S. 1985a, *Arheološka dediščina mariborskega kraja*. – Doneski k pravadnini Podravja 1, Maribor.
- PAHIČ, S. 1985b, Okrog Razvanja pred tisočletji. – Naši kraji v pravadnini 2, Maribor.
- PAHIČ, S. 1987, Hočko Pohorje. – *Doneski k pravadnini Podravja* 3, Maribor.
- PAHIČ, S. 1996, Hoče v pravadnih časih. – V: J. Fridl et al. (ur.), *Hoče – 850, Območje hoške prazupnije I*, Hoče, 25–41.
- PAK, M. 1964, Današnji gospodarski pomen izgonov na Zgorjem Dravskem polju. – *Geografski vestnik* 36, 75–79.

- PAK, M. 1998, Dravska ravan. – V: D. Perko in M. Orožen Adamič (ur.), *Slovenija. Pokrajine in ljudje*, Ljubljana, 592–605.
- PARCZEWSKI, M. 1989, *Żukowice pod Głogowem w zaraniu średniowiecza*. – *Głogowskie Zeszyty Naukowe*, Głogów.
- PATEK, E. 1968, Die Urnenfelderkultur in Transdanubien. – *Archaeologia Hungarica* S.N. 44, Budimpešta.
- PAVLOVIČ, D. 2008, Novi izsledki arheoloških terenskih raziskav na Novi tabli pri Murski Soboti (Neue Ergebnisse der archäologischen Feldforschungen in Nova tabla bei Murska Sobota). – V: M. Guštin (ur.), *Srednji vek. Arheološke raziskave med Jadranskim morjem in Panonsko nižino / Mittelalter. Archäologische Forschungen zwischen der Adria und der Pannonischen Tiefebene*, Ljubljana, 49–52.
- PAVLOVIČ, D. 2013, *Zgodnesrednjeveška poselitve severovzhodne Slovenije: primer najdišča Nova tabla pri Murski Soboti*. – Doktorska disertacija. Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.
- PAVLOVIČ, D. 2017, Začetki zgodneslovanske poselitve Prekmurja / Beginnings of the Early Slavic settlement in the Prekmurje region, Slovenia. – *Arheološki vestnik* 68, 349–386.
- PLETERSKI, A. 2010, *Zgodnesrednjeveška naselbina na blejski Pristavi. Tafonomija, predmeti in čas / Frühmittelalterliche Siedlung Pristava in Bled. Taphonomie, fundgegenstände und zeitliche Einordnung*. – Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 19, Ljubljana.
- PREDAN, P. 2012, *Poročilo o arheoloških raziskavah – arheološka izkopavanja ob gradnji zadrževalnika visokih vod Hoče in sekundarnega fekalnega kanala, na parceli 762/2 k.o. Spodnje Hoče, EŠD 10328 – Hoče naselbina*. – Slovenska Bistrica (neobjavljeno poročilo).
- PREDAN, P. 2017, *Poročilo o predhodnih arheoloških raziskavah (arheološkem testnem izkopu) zaradi gradnje trgovskega objekta na parc. št. 768/2, 765, 766, 767, vse k.o. Spodnje Hoče*. – Slovenska Bistrica (neobjavljeno poročilo).
- PREDAN, P. in G. ČAKŠ 2012, *Poročilo o arheološkem nadzoru ob rušitvi in novogradnji stanovanjske stavbe, na parc. št. 633/1, k.o. Spodnje Hoče*. – Slovenska Bistrica (neobjavljeno poročilo).
- PRUS, T. in B. VRŠČAJ 1997, *Rezultati pedoloških preiskav ob arheoloških izkopavanjih v Slivnici in Hočah*. – Ljubljana (neobjavljeno poročilo).
- REIMER P. J. et al. 2013, IntCal13 and Marine13 radiocarbon age calibration curves, 0–50,000 years cal BP. – *Radiocarbon* 55(4), 1869–1887.
- SCHIPPER, F. 1996, Ad rapam. Frühgeschichtliche Siedlungsspuren bei St. Ruprecht an der Raab/Steiermark. – *Archäologie Österreichs* 7. Sonderausgabe, 71–76.
- SKABERNE, D. 1980, Predlog klasifikacije in nomenklature klasičnih sedimentnih kamnin, 1. del: Predlog granulometrijske klasifikacije in nomenklature. – *Rudarsko-metalurški zbornik* 27/1, 21–46.
- STRMČNIK GULIČ, M. 1989, Hoče. – *Varstvo spomenikov* 31, 224–226.
- STRMČNIK GULIČ, M. 1990a, Hoče. – *Varstvo spomenikov* 32, 173–175.
- STRMČNIK GULIČ, M. 1990b, Podoba antične poselitve med vzhodnim Pohorjem in Dravo. – *Arheološki vestnik* 41, 135–146.
- STRMČNIK GULIČ, M. 1996, Novosti o arheološkem bogastvu Hoč. – V: J. Fridl et al. (ur.), *Hoče – 850, Območje hoške pražupnije I*, Hoče, 105–126.
- STRMČNIK GULIČ, M. 1999, *Spodnje Hoče*. – Letno poročilo 1997, ZVKDS, OE Maribor, Maribor, 237–242.
- STRMČNIK GULIČ, M. 2001, Nova podoba prazgodovinske poselitve na zahodnem obrobju Dravskega polja (Das neue Bild der prähistorischen Besiedlung am östlichen Rand des Draufeldes). – *Arheološki vestnik* 52, 117–130.
- STRMČNIK GULIČ, M. 2003, *Spodnje Hoče*. – V: D. Prešeren (ur.), *Zemlja pod vašimi nogami. Arheologija na avtocestah Slovenije. Vodnik po najdiščih*, Ljubljana, 242–243.
- ŠAVEL, I. 2009, *Pod Kotom-jug pri Krogu*. – Arheologija na avtocestah Slovenije 7, Ljubljana. http://www.zvkds.si/sites/www.zvkds.si/files/uploads/files/publication/007_pod_kotom-jug_pri_krogu.pdf.
- ŠAVEL, I. in Š. KARO 2012, *Popava pri Lipovcih 1*. – Arheologija na avtocestah Slovenije 30, Ljubljana. http://www.zvkds.si/sites/www.zvkds.si/files/uploads/files/publication/30_popava_pri_lipovcih_1.pdf.
- ŠAVEL, I. in T. KNIFIC 2013, *Popava pri Lipovcih 2*. – Arheologija na avtocestah Slovenije 41, Ljubljana. http://www.zvkds.si/sites/www.zvkds.si/files/uploads/files/publication/41_popava_pri_lipovcih_2.pdf.
- ŠAVEL, I. in S. SANKOVIČ 2013, *Nedelica pri Turnišču*. – Arheologija na avtocestah Slovenije 39, Ljubljana. http://www.zvkds.si/sites/www.zvkds.si/files/uploads/files/publication/39_nedelica_pri_turniscu.pdf.
- TERŽAN, B. 1990, *Starejša železna doba na Slovenskem Štajerskem (The Early Iron Age in Slovenian Styria)*. – Katalogi in monografije 25, Ljubljana.
- TERŽAN, B. 1995 (ur.), *Depojske in posamezne kovinske najdbe bakrene in bronaste dobe na Slovenskem I*. – Katalogi in monografije 29, Ljubljana.
- TICA, G. 2013, *Močna pri Lenartu*. – Arheologija na avtocestah Slovenije 35, Ljubljana. http://www.zvkds.si/sites/www.zvkds.si/files/uploads/files/publication/35_mocna_pri_lenartu.pdf.
- UREM-KOTSOU, D. 2017, Storage of food in the Neolithic communities of northern Greece. – *World Archaeology* 49(1), 73–89.
- VERBIČ, T. 1997, *Poročilo o geološki spremljavi arheoloških izkopavanj na lokaciji Spodnje Hoče*. – Ljubljana (neobjavljeno poročilo).

VINDER, J. 2011, *Spodnje Hoče, Zgodnjerednjeveška naselbina*. – Diplomsko delo. Oddelek za arheologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana.

VINDER, J. 2016, *Poročilo o arheoloških izkopavanjih na območju dozidave trgovskega objekta Hofer Hoče, na parc. št. 650/3, k.o. Spodnje Hoče*. – Slovenska Bistrica (neobjavljeno poročilo).

VINDER, J. 2018, *Poročilo o arheoloških raziskavah ob gradnji trgovskega objekta Hoče na parc. števil. 761/1, 768/2, 765, 766, 767, vse k.o. Spodnje Hoče*. – Slovenska Bistrica (neobjavljeno poročilo).

ZUPANČIČ, N. 2000, *Analize surovin izbora arheološkega potenciala najdiščnega arhiva iz zaščitnega izkopavanja v Sp. Hočah na trasi HC Bohova – BDC*. – Ljubljana (neobjavljeno poročilo).

ŽNIDARČIČ, M. in P. MIOČ 1988, *Osnovna Geološka karta SFRJ 1:100 000, lista Maribor in Leibnitz*. – Zvezni geološki zavod, Beograd.

11 Katalog stratigrafskih enot

Bine Kramberger, Matjaž Novšak

11.1 Osnovno stratigrafsko zaporedje

SE 1 – ruša (recentna tla)

Prekoreninjena plast, temno rjave barve, povprečne debeline okoli 0,1 m. Ugotovljena je bila po celotni površini izkopnega polja, večinoma se je nahajala nad plastjo SE 2. Vsebovala je kose recentne opeke, keramiko in plastiko.

SE 2 – subhumus (recentna tla)

Pod travno rušo se je v večjem delu izkopnega polja nahajala mehka rjava plast z drobnim kamenjem, vel. do 2 cm. Prekrivala je plast SE 3. Debelina plasti je znašala med 10 in 35 cm; vsebovala je odlomke keramike iz novega veka (G133–G135) in rimskega obdobja (G136).

SE 3 – rjavo-rumena ilovnata premešana plast (recentna tla)

V vseh sektorjih se je pod plastjo SE 2 in nad plastmi SE 11, SE 6, SE 27, SE 18a itd. nahajala rjavo-rumena ilovnata plast. Bila je mehka, z drobnim peskom, vsebovala je najdbe iz različnih obdobj (G118–G131). Skupaj s SE 1 in SE 2 jo interpretiramo kot recentna tla.

SE 16 – pokopana tla

Gre za temno rjavo glineno zemljeno plast, ki je bila dokumentirana v zahodnem profilu sektorjev 1 in 2, pod SE 3 in nad SE 17. V njej je bilo odkritih 134 kosov rimske opeke, 7 odlomkov rimske keramike in kos kovinskega predmeta. Po mnenju T. Verbiča gre za pokopana tla (glej poglavje *Geološka spremljava arheoloških izkopavanj*).

SE 16b – lečast vključek v SE 16

Dokumentiran je bil v zahodnem profilu sektorja 1, znotraj plasti SE 16. Bil je brez najdb.

SE 17 – paleostruga C

Plast sipkega finega peska (mivke), svetlo rjave barve in lečastega preseka, dokumentirana pod SE 16 in nad SE 18a

v sektorjih 1 in 2. Po videzu je enaka plasti SE 9 v sektorju 3. V sektorjih 1 in 2 je bilo odkritih 42 kosov rimske opeke in sedem kosov rimske keramike (med njimi tudi G4–G5). Menimo, da gre za zasutje v koritu potoka.

SE 18b – paleostruga C

Gre za plast proda, ki se je nahajala pod SE 17 in nad SE 18a, v testnem jarku 1, v sektorjih 1 in 2. Tudi za to plast domnevamo, da predstavlja sediment v koritu potoka.

SE 17b–f – naplavine finega peska

Podobne plasti SE 17, a lečastega preseka in kot vključki v SE 18a. Dokumentirane so bile v zahodnem profilu testnega jarka v sektorjih 1 in 2. Verjetno gre za naplavine na notranji strani meandrirajočega potoka (glej poglavje *Geološka spremljava arheoloških izkopavanj*).

SE 18a – prodnata naplavina

Plast rdečerrjavega grobega proda v sektorjih 1 in 2, pod SE 16, SE 17 in nad SE 20. Pod oznakama SE 18a, b ali c (G54–G58) in SE 18a (G59, G60) so iz sektorjev 1 in 2 hranjene najdbe rimske lončenine.

SE 18c – leči muljstega peska

Plasti muljstega peska, lečastega preseka, odkriti v kvadrantih 34 in 29 kontrolnega jarka sektorja 1. Po mnenju geologa T. Verbiča sta leči peska skupaj s plastjo proda SE 18a nastali ob bočnem odlaganju na notranji strani meandra potoka (glej *Geološka spremljava arheoloških izkopavanj*).

SE 19b – naplavina finega peska

Plast peska, svetlo rjave barve, dokumentirana v zahodnem profilu testnega jarka v sektorju 1, pod SE 18a. Predstavlja najnižjo dokumentirano plast v tem profilu.

SE 20 – arheološko sterilna glina

Glinena plast sive barve se je nahajala pod SE 18a–c in SE 19b. Gre za najnižjo plast, ki je bila dokumentirana v zahodnem profilu sektorjev 1 in 2. Bila je brez najdb.

SE 27 – peščena ilovica z gruščem

Kompaktna svetlo rjava peščena ilovica je bila dokumentirana v sek. 3, kv. 55, 57, pod SE 3 in nad SE 9 = SE 26 ter SE 9 in SE 10. Vanjo je bila vkopana zgodnj srednjeveška jama I (SE 13/SE 12).

SE 9 – paleostruga B

Plast sipkega finega peska (mivke), svetlo rjave barve, je bila ugotovljena pod plastjo SE 3 in nad SE 10 v sektorju 3. Pojavljala se v pasovih, ki so bili usmerjeni od zahoda proti vzhodu. Vsebovala je izključno rimske najdbe (G29–G52).

SE 6 = SE 26 – paleostruga A

Plast proda deb. do 5 cm, s prodniki velikosti 2–5 cm, ugotovljena v sektorju 3, pod SE 3. Je podolgovatega tlorisa, usmerjena s severozahoda proti jugovzhodu. Vsebovala je odlomek prazgodovinske sklede (G1) in kos keramike iz rimskega obdobja (G53).

SE 10 – paleostruga B

Intenzivna plast proda (prodniki so bili povprečno veliki 2–5 cm), debeline do 25 cm, ugotovljena v sektorju 3, kvadrantih 48–56, pod SE 9 in nad SE 11. Tudi ta plast se je pojavljala v pasovih, ki so bili usmerjeni v osi zahod–vzhod, zato jo interpretiramo kot del paleostruge (paleostruga B). Vanjo sta bili vkopani zgodnjersrednjeveški jami SE 15/SE 22 in SE 13/SE 12. Vsebovala je večinoma gradbeni material in drobno gradivo iz rimskega obdobja (G6–G20, G22–G28), en odlomek lončenine pa je iz mlajše železne dobe (G21).

SE 11 – arheološko sterilni peščeni mulj

Svetlo rjavi peščeni mulj je bil dokumentiran v sektorjih 3 in 4. Nahajal se je pod SE 10, SE 9, SE 18a, SE 18e, SE 17g, SE 18f in SE 18d, v severnem delu sektorja 3 in južnem delu sektorja 4 pa se je pojavil že tik pod SE 3. Plast je bila v kvadrantu 72 debeline okoli 0,5 m in je prekrivala pokopana tla SE 11a. V sektorju 3 so bili v njej odkriti negativni prazgodovinskih jam in jam za stojke.

SE 17g – naplavina finega peska

Plast sipkega finega peska (mivke), svetlo rjave barve, dokumentirana pod SE 3 in nad SE 18d v zahodnih profilih testnih sektorjev 4 in 5. Vsebovala je 56 kosov antične opeke, 13 kosov antične keramike in odlomek grafitnega lonca iz mlajše železne dobe (G3).

SE 18e – prodnata naplavina z drobnejšimi prodniki

Nahajala se je pod SE 3 in nad SE 19d v zahodnem profilu testnega jarka sektorjev 4 in 5.

SE 18d – prodnata naplavina

Plast proda v sek. 3, 4 in 5, pod SE 17g in nad SE 11f. V kv. 70 je bil v njej odkrit odlomek zgodnjersrednjeveške keramike (G132).

SE 19c – peščena naplavina

Gre za manjšo lečo finega peska, ki se je nahajala pod SE 18d in nad SE 11 v zahodnem profilu testnega jarka sektorja 3.

SE 11a – paleotla

Temno sivo-rjava zemljena plast, interpretirana kot paleotla oziroma pokopana tla, se je nahajala v kvadrantu 72, pod SE 11 in nad SE 11c. Bila je brez najdb.

SE 11c – naplavina svetlo rjavega peščenega mulja

Svetlo rjav sterilni peščeni mulj se je nahajal pod SE 11a in nad SE 11d. Dokumentiran je bil v testnem jarku, v kvadrantu 72. Bil je brez najdb.

SE 11d – paleotla

Temno sivo-rjava plast, interpretirana kot paleotla oziroma pokopana tla, se je nahajala, pod SE 11c in nad SE 11e v testnem jarku, v kvadrantu 72. Bila je brez najdb.

SE 11e – naplavina rjavega peščenega mulja

Nahajala se je pod SE 11d in nad SE 25, v testnem jarku, v kvadrantu 72. Bila je brez najdb.

SE 25 – arheološko sterilni prod

Rdeče-rjav prod predstavlja najnižjo dokumentirano plast v testnem jarku, v kvadrantu 72. Nahajal se je pod plastjo SE 11e, na globini 2,15 m. Bil je brez najdb.

SE 19d – peščena naplavina

Plast svetlo rjavega rumenega peska je bila odkrita v kvadrantih 101 in 104, pod SE 18e in nad SE 18d. Bila je brez najdb, debeline 15 cm.

SE 19a – peščena naplavina

Plast sivega peska je bila odkrita v zahodnem profilu sektorja 4, pod SE 17g in nad SE 18a. Bila je brez najdb. Po mnenju geologa T. Verbiča gre za muljast pesek, s katerim je bilo zapolnjeno rečno korito (glej poglavje *Geološka spremljava arheoloških izkopavanj*).

SE 11b – ilovnata plast

Zeleno-rjavo-siva ilovnata plast je bila odkrita v obliki manjše leče v zahodnem profilu sektorja 4, pod SE 19a in nad SE 18a. Verjetno je v povezavi s SE 19a. Bila je brez najdb.

SE 11f – pokopana tla

Zemljena plast sivo-rjave barve se je nahajala pod SE 18d, v testnem jarku, v zahodnem profilu sektorja 4. Bila je brez najdb. Po mnenju geologa T. Verbiča gre za pokopana tla (glej poglavje *Geološka spremljava arheoloških izkopavanj*).

SE 11i – leče ilovnatih plasti

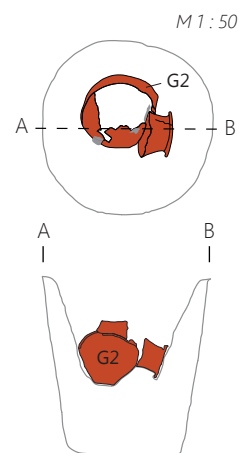
Zeleno-rjavo-sive manjše leče različnih ilovnatih plasti, odkrite v zahodnem profilu sektorja 5 in v severnem delu sektorja 4, pod SE 17g, SE 18d ali SE 18e. Bile so brez najdb.

11.2 Pozna bronasta doba

SE 41/SE 43/SE 42 – jama V

Jama SE 42 je bila odkrita v sek. 3, kv. 57–58, 54–55, 2–5 cm pod vrhom rumenkaste ilovnate geološke osnove (SE 11). Bila je ovalnega tlorisa in globine 1,15 m. Stene jame so bile strme, na vrhu je bila vel. 1,03 × 1,2 m, na dnu pa približno 0,75 × 0,75 m.

V jami je bilo ugotovljeno sosledje več polnil. Na dnu jame je bil nasut 0,5 m debel tampon proda (SE 43), na katerega je bila položena hrambena posoda z visokim cilindričnim vratom in izvihanim ustjem, ki je skoraj v celoti ohranjena (G2). Le na prehodu z ramena v vrat je bila prelomljena in njen vrhni del je ležal ločeno od spodnjega. Enako nasutje kot na dnu je zapolnjevalo tudi vmesen prostor med posodo in steno jame. Nad posodo je bila jama zasuta s prodnato-peščeno plastjo (SE 41), v kateri so bili odkriti trije manjši fragmenti ostenj prazgodovinske lončenine. K jami verjetno sodijo še serija manjših stojk (pr. 5 cm) nad robom jame in odtisi treh kolov v steni jame, tik pod njenim vrhom. V ležišču kolov v steni jame (SE 41) je bilo odkritega nekaj oglja, med katerim je bilo prepoznanih 27 drobcev hrasta (glej poglavje *Rezultati paleobotanične analize*). Del vzorca kola, odkritega v steni jame, pa je bil z radiokarbonsko analizo datiran v razpon med 1115 in 981 pr. n. št. (68,2% verjetnost) (sl. 37: GrA-10027; sl. 38).

A-Ž, a-z, a'-e' – stojke

Stojke premera med 6 in 12 cm, dokumentirane pod SE 10, v sek. 3, kv. 54, 55, 57–58, 61–62, 64. Vkopane so bile v arheološko sterilni peščeni mulj, SE 11. Bile so brez najdb, glede na stratigrafsko zaporedje umeščene v prazgodovino in povezane z odkritimi sledovi poselitve iz pozne bronaste dobe. Vendar so glede na datacijo LTL18288A, ki se nanaša na eno od stojk v kv. 55, nekatere verjetno tudi kasnejše.

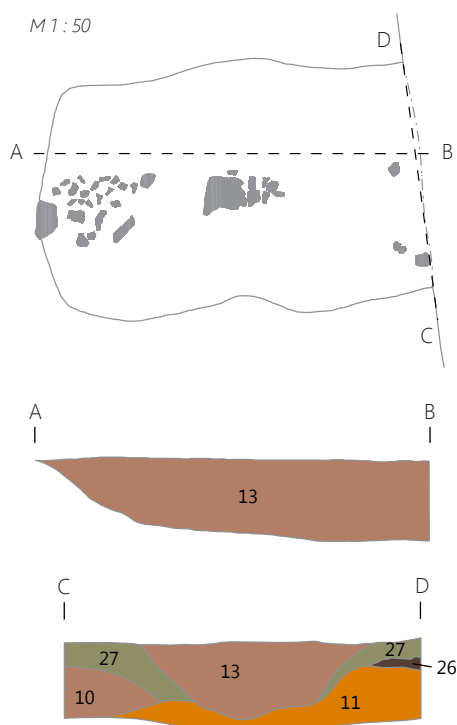
Skupina devetih (A, C, O, L, G, c', d', e') največjih in najglobljih jam (premera 7–10 cm) je bila odkrita v kvadrantih 61, 62 in 57 ter verjetno predstavlja sledove lesene hiše.

11.3 Zgodnji srednji vek

SE 13/SE 12 – jama I

Skoraj pravokotna jama SE 12, širine 1,6 m, usmerjena V–Z, je bila odkrita v sek. 3, kv. 55. Vkopana je bila v prodnato naplavino (SE 10), plasti SE 27, SE 26 in v sterilno rumenkasto ilovico (SE 11), v skupni globini do 42 cm. Vzhodni rob jame je bil uničen z novodobnim jarkom (SE 4/SE 5); ohranjena

- SE 13 – temnosivorjava do črna zemlja v jami I
- SE 26 – plast proda z rimsko in prazg. keramiko = SE 6 (paleostruga A)
- SE 27 – peščena ilovica z gruščem
- SE 10 – plast proda z rimsko keramiko in opeko (paleostruga B)
- SE 11 – arheološko sterilni svetlorjav peščen mulj

dolžina jame je znašala 2,55 m. Jama je bila zapolnjena z enotno temno sivo-rjavo do črno zemljo, ob zahodnem robu se je znotraj nahajala koncentracija naloženega kamnja in lomljencev, dolga 60 cm, široka 40 cm in visoka 30 cm (SE 13). Kamni so bili različnih dimenzij (5–20 cm), lomljenci, vendar ne kažejo jasne strukture. Nekaj kamnov je bilo raztresenih proti sredini jame, v vzhodnem delu pa jih skoraj ni bilo. Najdbe: 157 odlomkov lončenine (med njimi G83–G108, G110–G117), steklena jagoda (G109) in precej drobcev oglja, ki predstavljajo sledove gorenja. Prevladujejo odlomki lončenine iz zgodnjega srednjega veka (G83–G108, G110). Pri izkopu jame je bila v jugozahodnem delu načeta spodnja plast SE 10, ki je vsebovala rimske najdbe, zato pripada nekaj najdb tudi rimskemu obdobju (G111, G112, G114–G117). Analizirani koščki oglja pripadajo hrastu (29 koščkov), javorju (en košček) in bukvi (en košček). Odkrito je bilo seme, ki so ga identificirali kot zrno pšenice (glej poglavje *Rezultati paleobotanične analize*). Eden od vzorcev oglja je bil datiran z metodo radioaktivnega ogljika ^{14}C po postopku AMS v razpon med 643 in 761 n. št. (68,2% verjetnost) (sl. 37: GrA-10020; sl. 39).

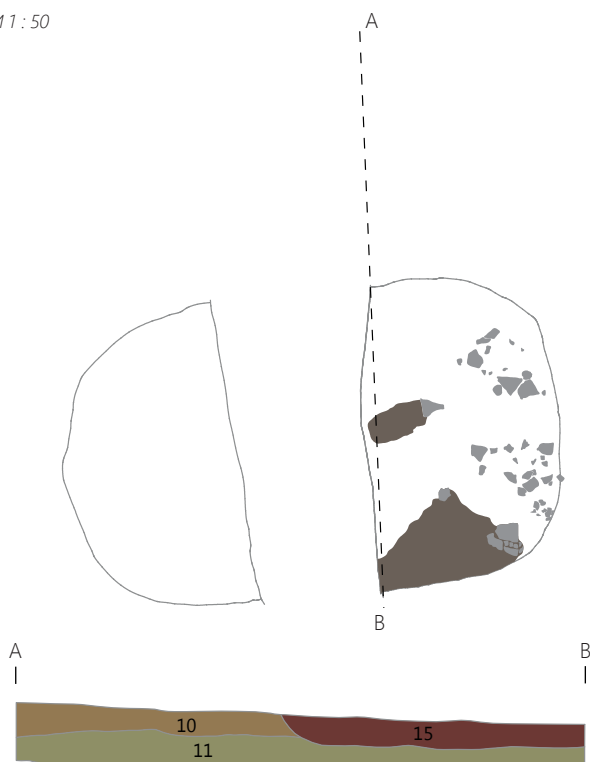
SE 15/SE 22 – jama II

Pravokotna jama, širine okoli 2 m in dolžine 3,25 m, je bila odkrita v sek. 3, kv. 57 in 57a. Vkopana je bila v plast proda (SE 10) do 25 cm globoko; po sredini jo je presegal novodobni jarek SE 4/SE 5. V jami je bilo odkritih 117 odlomkov zgodnesrednjeveške keramike (med njimi G72–G77),

odlomek ustja z ostenjem steklene posodice (G78) in kamenje – lomljenci (vel. do 5 × 15 cm), ki so bili razpršeni po polnilu jame. Paleobotanične analize so pokazale, da pripadajo koščki oglja bukvi (11 koščkov) in hrastu (šest koščkov). Identificirano je bilo tudi zrno ječmena (ohranjena polovica zna) in verjetno lipe. Zogleneli ostanki z notranje površine enega izmed odlomkov loncev so bili z metodo radioaktivnega ogljika ¹⁴C po postopku AMS datirani v razpon med 666 in 767 n. št. (68,2% verjetnost) (sl. 37: LTL18287A; sl. 40).

- SE 10 – plast proda z rimsko keramiko in opeko (paleostruga B)
- SE 11 – arheološko sterilni svetlorjav peščen mulj
- SE 15 – temno sivorjava zemlja v jami II (SE 22)
- gruščnato polnilo prepojeno s črno zemljo

M 1 : 50

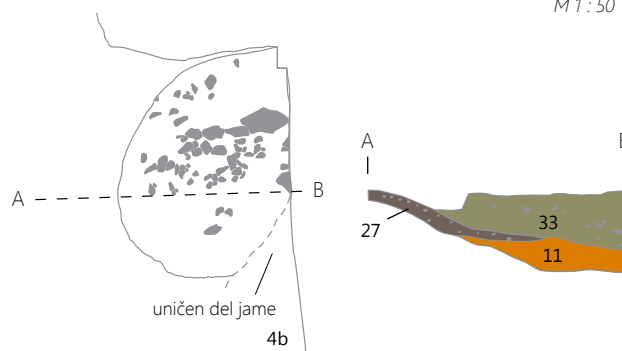

SE 33/SE 34 – jama III

Jama ovalnega tlorisa, širine do 1,55 m in ohranjene dolžine 1,15 m, je bila odkrita pod SE 3, v sek. 3, kv. 56. Vkopana je bila v SE 27 in SE 9 do 30 cm globoko. Dolžine jame ne poznamo, saj je segla izven izkopnega polja, pod nasip magistralne ceste. V južnem delu je jama poškodovale vkop za postavitve droga obcestne razsvetljave (SE 4b). Volumen polnila je bil za približno 2/3 manjši kot v jami I, temu primerno pa tudi količina najdb: skupaj 68 keramičnih fragmentov (med njimi G79–G81) in fragment železne sekire (G82). Tudi v tej jami so bili razpršeni kamenje, oglje in semena. Košček oglja je bil določen kot bukev, štirje koščki kot hrast, semena pripadajo plevelom, pšenici (eno zrno) in skupini križnic (eno zrno).

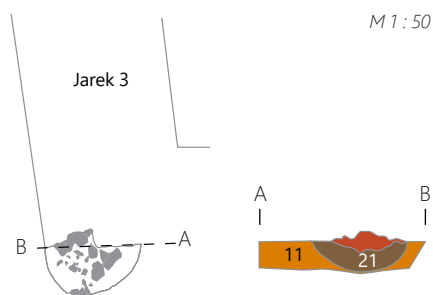
- SE 33 – polnilo jame III (SE 34)
- SE 27 – peščena ilovica z gruščem
- SE 11 – arheološko sterilni svetlorjav peščen mulj

M 1 : 50

SE 21/SE 23 – jama IV

Jama se je nahajala okoli 17 m jugovzhodno od jame I, dokumentirana je bila v kontrolnem jarku, ob zahodnem robu izkopnega polja (jarek 3), v sek. 3, kv. 42. Kot kaže, je bila okroglega tlorisa, premera 60 cm in globine 25 cm. Vendar je bil del jame uničen ob izkopu testnega jarka, saj je bilo obrisu jame težko slediti, ker se je slabo ločila od osnove (arheološko sterilni peščeni mulj, SE 11), v katero je bila vkopana. Vsebovala je 142 odlomkov zgodnjersrednjeveške lončenine, od katerih jih devet predstavljamo v katalogu (G61–G66, G68, G70, G71) in 25 kosov ožgane ilovice, med katerimi sta najzanimivejša dva večja kosa z jasno vidnimi odtisi šib (G67, G69).

11.4 Novoveške in novodobne strukture in jame

SE 5/SE 4 – jarek za telefonsko napeljavo

Dokumentiran je bil v sektorjih 2 in 3, pod SE 2. Jarek je presekala plasti SE 3, SE 6, SE 10 in zgodnjersrednjeveški jami SE 13/SE 12 in SE 15/SE 22. Na dnu jarka se je nahajal kabel za telefonsko napeljavo, v preostalem delu zasutja recentne najdbe, antični in zgodnjersrednjeveški keramični odlomki.

SE 7/SE 8 – betonska baza

Dokumentirana je bila v sek. 2.

SE 4b – jama za drog za razsvetljavo

Nahajala se je v sek. 3, kv. 56, presekala je plast SE 3 in zgodnjersrednjeveško jama III (SE 33/SE 34).

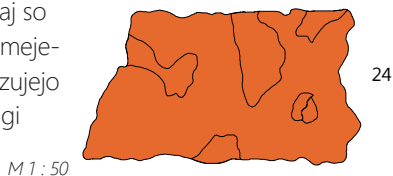
SE 14a–h – podstavki (postamenti) iz rečnih oblic

Nahajali so se pod SE 2 in nad SE 3, v sek. 1–3. Glede na stratigrafsko lego so bili novodobni.

SE 24 – ognjišče

Nahajalo se je znotraj plasti SE 27, 2,25 m od jame I, v sek. 3, kv. 58, 54, pod SE 3 in nad SE 6. Predstavlja ga do 8 cm debela plast prežgane gline, na površini pravokotnega tlorisa, velikosti 0,8 × 0,62 m, vendar jugozahodni vogal ognjišča manjka, saj so strukturo zaznali šele v profilu. Ognjišče ni imelo varovalnih elementov, verjetno pa je nekoč bilo z nečim obdano, saj so robovi ravni in ostro zamejeni. Izkopavci ga povezujejo z jamami I–IV na podlagi stratigrafske lege.

SE 28 – vogal zidane stavbe

Na površini vel. $1,1 \times 1,1$ m in db. 0,25 m, kvadratnega tlorisa razporejeni lomljenci z belo malto, vel. do 0,2 m. Nahajali so se v sektorju 3, kvadrantu 45. Izkopavalci so jih interpretirali kot vogal novoveške stavbe.

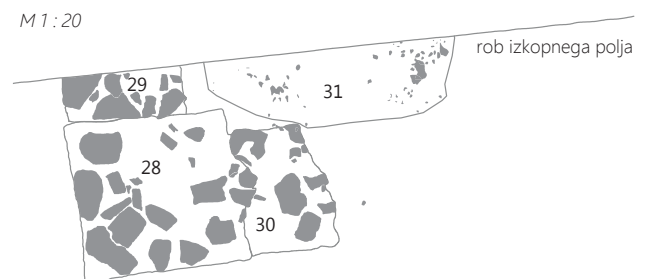
SE 29 – temelj severnega zidu stavbe

Koncentracija lomljencev in oblic vel. do $0,2 \times 0,2$ m in db. do 0,12 m, širine do 0,8 m, znotraj SE 3, v sektorju 3, kvadrantu 45. Izkopavalci so strukturo interpretirali kot ostanke temelja severne stene zgoraj omenjene stavbe, ki se je nadaljevala pod cesto proti vzhodu. Temelj je bil zidan s sivo malto.

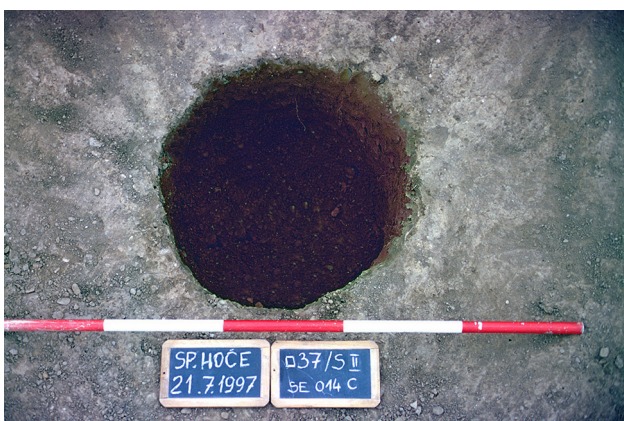
SE 30 – temelj južnega zidu stavbe

Koncentracija lomljencev in oblic vel. do $0,2 \times 0,2$ m in db. do 18 cm, ki se je naslanjala na SE 28 in predstavlja domnevno ostanke južne stene omenjene novoveške stavbe. Po gradnji je temelj enak SE 29.

SE 31 – ruševina stavbe

Žganinska plast, dokumentirana v praznem prostoru med SE 28, SE 29 in SE 30, znotraj domnevnega vogala hiše, na površini vel. $2,3 \times 0,4$ m, v db. 0,1 m. Bila je črne barve, sipke konsistence, sestavljena iz zemlje, oglja, opeke in večjih kosov razpadlega lesa. V plasti so bili odkriti tudi držaj novoveškega pokrova (G137), odlomek ostenja novoveške posode in odlomek ostenja z delom ročaja luknjičave antične lončenine.

SE 35/SE 36 – jama

Dokumentirana je bila v sektorju 3, kvadrantih 62 in 63, pod SE 3, neopisana. Jama je presekala novodobni jarek SE 4/SE 5. Vkopana je bila v naplavinsko plast SE 6 in v arheološko sterilno ilovico, SE 11.

12 Katalog najdb

Bine Kramberger

V katalogu je predstavljen izbor najdb iz Spodnjih Hoč. Najprej predstavljamo skledo (G1) in hrambeno posodo (G2) iz pozne bronaste dobe, za tem najdbe iz naplavljenih plasti (rimsko gradivo: G4–G60; latenska lončenina: G3, G21), nato gradivo iz zgodnj srednjeveških naselbinskih jam (G61–G117) in nazadnje najdbe iz vrhnjih plasti (G118–G136)²¹ ter keramične fragmente iz novega veka (G137).

Pri opisih lončenine navajamo način izdelave oziroma oblikovanja, zrnavost glinene mase, atmosfero žganja, barvo, videz in ohranjenost površine, okras ter luknjičavost. Navedene so še dimenzije predstavljenih keramičnih kosov in posebnosti, ki smo jih opazili ali na površini (npr. prisotnost zoglenelih organskih ostankov) ali v prelomih keramike (npr. prisotnost železovih oksidov v luknjicah posameznih odlomkov luknjičave keramike). Interpretacijo atmosfere žganja podajamo na osnovi barve jedra in površine keramike.

Najdbe hrani Pokrajinski muzej Maribor. Avtorji risb so Simona Tomažič, Janže Lorber in Jernej Gojkovič.

Okrajšave

SE	stratigrafska enota
sek.	sektor
kv.	kvadrant
inv. št.	inventarna številka
PM Mb	Pokrajinski muzej Maribor
db.	debelina
dl.	dolžina
ohr.	ohranjen/-a
pr.	premer
vel.	velikost
v.	višina
š.	širina
d.	dno
u.	ustje

²¹ Izjema je odlomek G132, ki v resnici izhaja iz naplavinke pasti SE 18d.

1 SE 6 – na dnu plasti, v bližini ene od stojk, sek. 3, kv. 61,
inv. št. PM Mb 11848

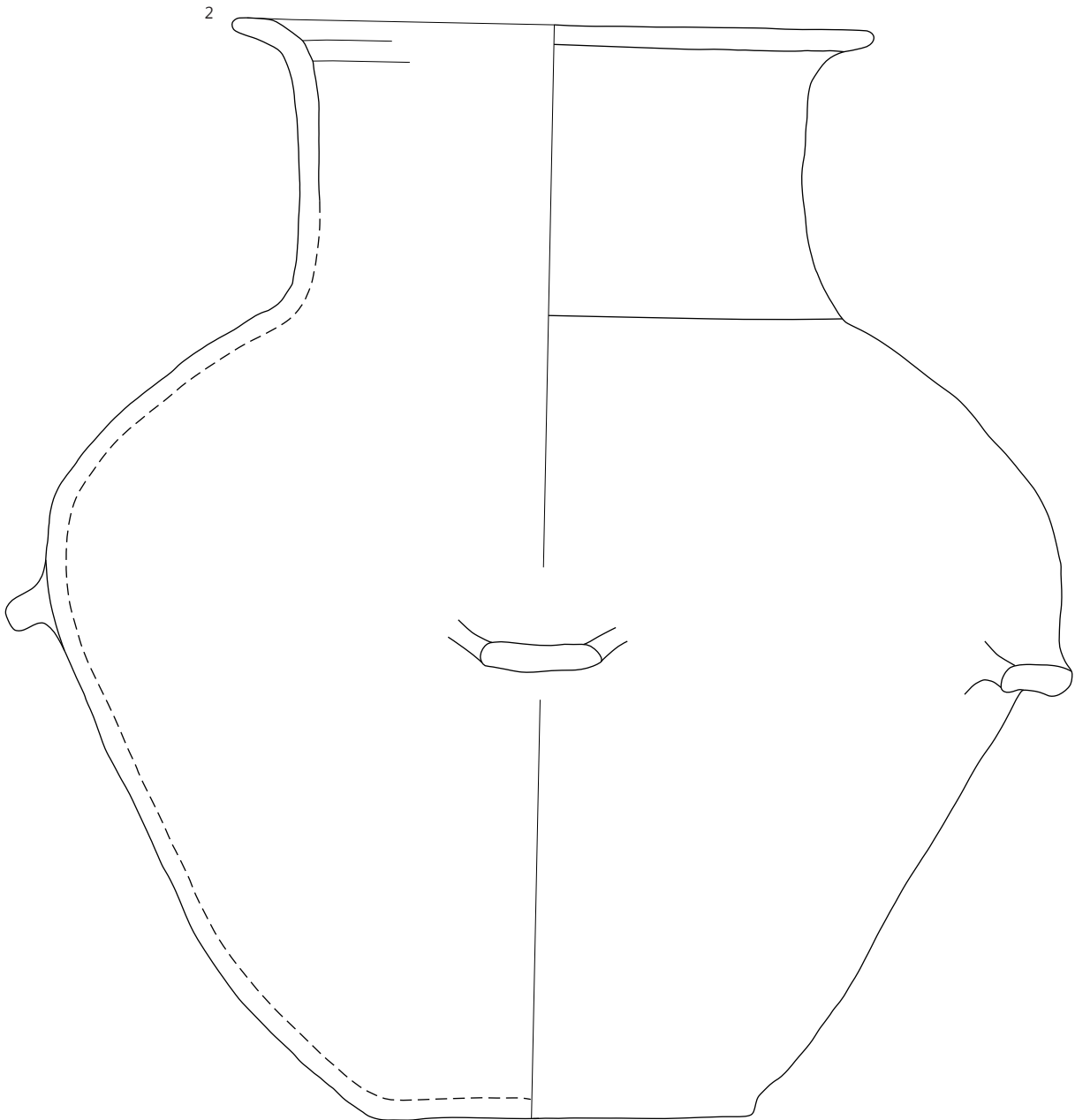
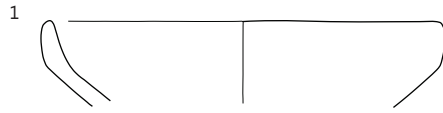
Skleda – odlomek ustja z ostenjem, izdelana
prostoročno iz zelo finožrnate lončarske gline,
redukcijsko žgana. Površina ravna, deloma
razjedena in temno sive barve; mestoma
sivorjave barve. Vel. 3,5 × 4 cm; pr. u. 14,7 cm;
db. 0,55 cm.

2 jama V, SE 41, sek. 3, kv. 57–58, 54–55, inv. št. PM Mb
11860

Pitos s štirimi držaji (rekonstruiran), izdelan prostoročno iz
finožrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Povr-
šina neravna in lisasta, rdečerjave in sive barve. Pr. u. 29 cm;
pr. d. 17 cm; v. 49,2 cm; db. 0,9 cm.

1 SE 6 v bližini ene od stojk, 2 SE 41; merilo 1: 3.

3 SE 17g, sek. 4, kv. 88, inv. št. PM Mb 11947

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz finoizrnatne lončarske gline. Površina gladka, ravna in sive barve; grafitna keramika. Vel. 8,2 × 2,8 cm; pr. u. 24 cm; db. 0,6 cm.

4 SE 17, sek. 1, kv. 10, 18, inv. št. PM Mb 11963

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz zelo finoizrnatne lončarske gline. Površina raskava, ravna, na zunanji površini sivorjava, na notranji blede rjava. Luknjičava keramika. Vel. 7,5 × 2,8 cm; pr. u. 19,2 cm; db. 0,5 cm.

5 SE 17, sek. 1, zahodni profil, inv. št. PM Mb 11958

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan na vretenu iz finoizrnatne lončarske gline. Površina ravna in raskava, na zunanji strani sive barve, na notranji rdečerjava. Okrašena z vodoravnim glavničanjem. Luknjičava keramika. Vel. 4,2 × 3,4 cm, db. 0,4–0,5 cm.

6 SE 10, sek. 3, kv. 52, inv. št. PM Mb 11908

Krožnik – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz zelo finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina gladka in ravna, zelo blede rjave do temno sive barve. Na notranji strani krožnika mestoma ohranjen premaz rdeče barve, na zunanji črne barve. Vel. 6,8 × 5,7 cm; pr. u. 28,5 cm; db. 0,8 cm.

7 SE 10, sek. 3, kv. 50, inv. št. PM Mb 11924

Trinožnik – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina raskava, na zunanji strani posode razjedena, zelo blede rjave barve, na notranji sive barve. Luknjičava keramika. Na ramenu okrašen z vodoravnima žlebovoma, od ramen navzdol vodoravni glavničast okras. Vel. 6,5 × 5,1 cm; pr. u. 24 cm; db. 0,9 cm.

8 SE 10, sek. 3, kv. 53, inv. št. PM Mb 11905

Melnica – odlomek ustja z ostenjem, izdelana na vretenu iz zelo finoizrnatne lončarske gline, oksidacijsko žgana. Površina gladka, na zunanji strani posode rožnate barve, znotraj siva. Na zunanji strani posode in na notranji od kleka navzgor ostanki rdečega premaza, od kleka navzdol pa površina luknjičava. Pr. u. 20,5 cm; ohr. v. 8,4 cm; db. 1,2 cm.

9 SE 10, sek. 3, kv. 53, inv. št. PM Mb 11931

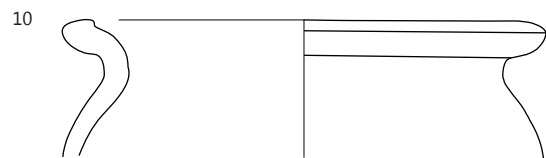
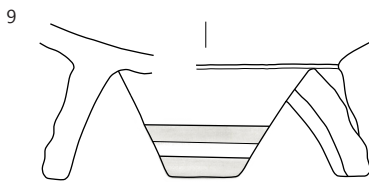
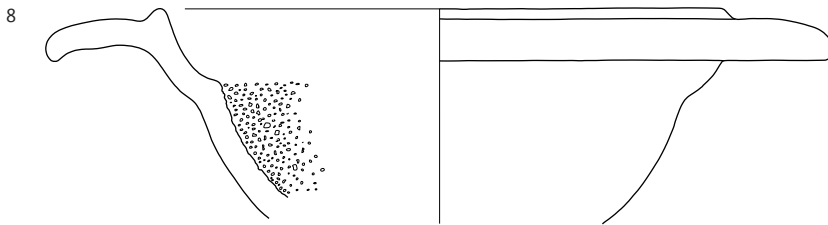
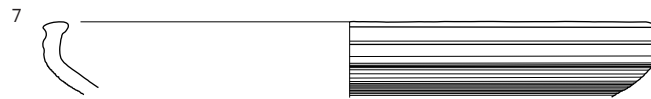
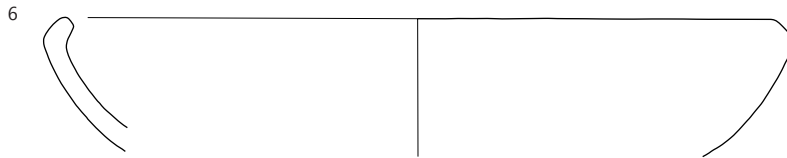
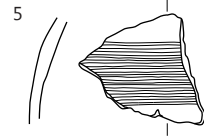
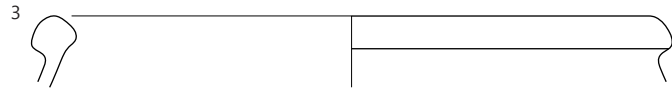
Trinožnik – odlomek noge z delom dna in ostenja posode, izdelan na vretenu iz finoizrnatne lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina raskava, zelo temno sive do sivorjave barve. V spodnjem delu noge globoka žlebova, na prehodu v ostenje posode globoki vrez. Luknjičava keramika. Vel. 8,5 × 6,0 cm; db. 0,8 cm.

10 SE 10, sek. 3, kv. 53, inv. št. PM Mb 11907

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina raskava in lisasta, rjave in sivorjave barve. Luknjičava keramika. Vel. 11,4 × 5,4 cm; pr. u. 19,4 cm; db. 0,7 cm.

3 SE 17g, 4-5 SE 17, 6-10 SE 10; merilo 1: 3.

11 SE 10, sek. 3, kv. 50, inv. št. PM Mb 11926

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnnozrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina raskava in sive barve, na vrhu ustja na njej zogleneli organski ostanki. Luknjičava keramika. Vel. 5,0 × 3,5 cm, pr. u. 18 cm; db. 0,5 cm.

12 SE 10, sek. 3, kv. 52, inv. št. PM Mb 11909

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnnozrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina raskava in temno sive do sivorjave barve. Luknjičava keramika. Na ramenu okrašena z vodoravnimi žlebovi. Vel. 6,7 × 5 cm; pr. u. 19 cm; db. 1,2–1,3 cm.

13 SE 10, sek. 3, kv. 48, inv. št. PM Mb 11923

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnnozrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina raskava in sive do temno sive barve. Luknjičava keramika. Vel. 5,6 × 2,6 cm; pr. u. 14,8 cm; db. 0,5 cm.

14 SE 10, sek. 3, kv. 52, inv. št. PM Mb 11918

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina raskava in temno sive barve. Luknjičava keramika, luknjice delno zapolnjene z železovimi oksidi. Vel. 5,5 × 3,5 cm; pr. u. 21,2 cm; db. 0,8 cm.

15 SE 10, sek. 3, kv. 52, inv. št. PM Mb 11917

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, oksidacijsko žgan. Površina raskava in svetlo rjava. Luknjičava keramika. Vel. 5,6 × 2,4 cm; pr. u. 16 cm; db. 0,7 cm.

16 SE 10, sek. 3, kv. 51, inv. št. PM Mb 11927

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnnozrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan z redukcijsko atmosfero v končni fazi. Površina raskava in sive do temno sive barve. Luknjičava keramika, luknjice delno zapolnjene z železovimi oksidi. Vel. 9,7 × 6,3 cm; pr. u. 24 cm; db. 1,1 cm.

17 SE 10, sek. 3, kv. 53, inv. št. PM Mb 11906

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina raskava in lisasta, blede rjave do rožnate in temno sive barve. Luknjičava keramika. Okrašena z vodoravnim glavničastim okrasom. Vel. 6,6 × 3,8 cm; pr. u. 19,4 cm; db. 0,9 cm.

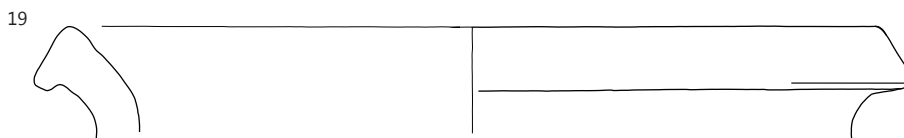
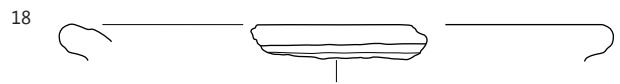
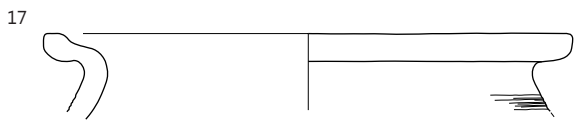
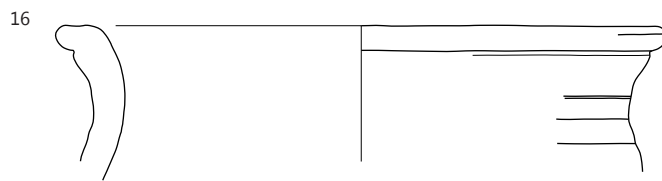
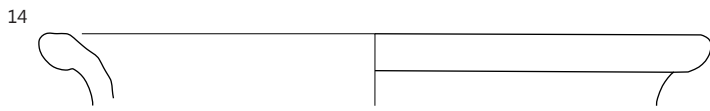
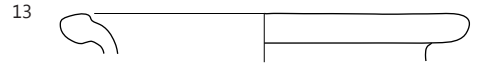
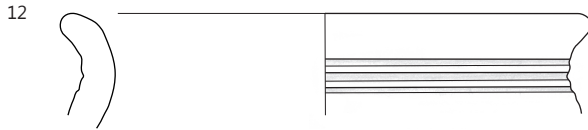
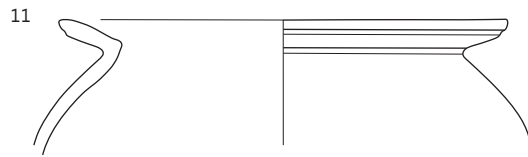
18 SE 10, sek. 3, kv. 51, inv. št. PM Mb 11934

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnnozrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina raskava, na zunanji strani rdečerjava, na notranji sive barve. Luknjičava keramika. Vel. 6 × 2 cm; pr. u. 21,5 cm; db. 1,3 cm.

19 SE 10, sek. 3, kv. 56, inv. št. PM Mb 11922

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan, redukcijsko v končni fazi. Površina gladka in sive do temno sive barve. Vel. 12,8 × 4,9 cm; pr. u. 31 cm; db. 1,65 cm.

20 SE 10, sek. 3, kv. 54, inv. št. PM Mb 11915

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz finožrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina delno gladka, delno pa raskava je sive do temno sive barve. Vel. 6,5 × 5 cm; pr. u. 23,5 cm; db. 1,2 cm.

21 SE 10, sek. 3, kv. 51, inv. št. PM Mb 11933

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz zelo finožrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan, redukcijsko v končni fazi. Površina delno povsem gladka in sive barve, delno pa razjedena. Vel. 7,8 × 2,2 cm; pr. u. 19,8 cm; db. 0,55 cm.

22 SE 10, sek. 3, kv. 52, inv. št. PM Mb 11919

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan na vretenu iz finožrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina gladka in sive do sivorjave barve, delno razjedena. Na ramenu okrašena z navpičnim glavničanjem, z vrha zaključenim z dvema plitvima žlebovoma. Vel. 7 × 4,6 cm; db. 0,55 cm.

23 SE 10, sek. 3, kv. 50, inv. št. PM Mb 11914

Pokrov – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz finožrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina raskava in zelo temno sive barve, na notranji strani sivorjava lisa. Luknjičava keramika. Vel. 4,5 × 2,7 cm; db. 0,9 cm.

24 SE 10, sek. 3, kv. 53, inv. št. PM Mb 11928

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan na vretenu iz finožrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina raskava in lisasta, rjave, sivorjave in sive barve. Okrašena z glavničastim ornamentom. Luknjičava keramika. Vel. 5,2 × 4 cm; db. 0,45–0,75 cm.

25 SE 10, sek. 3, kv. 53, inv. št. PM Mb 11929

Odlomek okrašenega ročaja posode, izdelane na vretenu iz zelo finožrnate lončarske gline, oksidacijsko žgane. Površina gladka, ravna in rožnate barve. Ročaj ima dva žlebova. Dl. 14 cm; š. 3,5–4 cm; db. 2,2 cm.

26 SE 10, sek. 3, kv. 49, inv. št. PM Mb 11921

Odlomek okrašenega ročaja posode, izdelane na vretenu iz zelo finožrnate lončarske gline, oksidacijsko žgane. Površina rožnate barve, poškodovana. Ročaj okrašen z globokim žlebom, pod njim z okroglo jamico. Dl. 9 cm; š. 3,3–3,4 cm; db. 1,5 cm.

27 SE 10, sek. 3, kv. 49, inv. št. PM Mb 11904

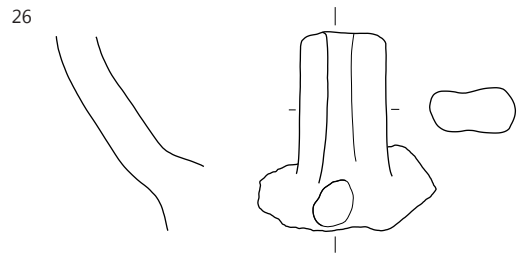
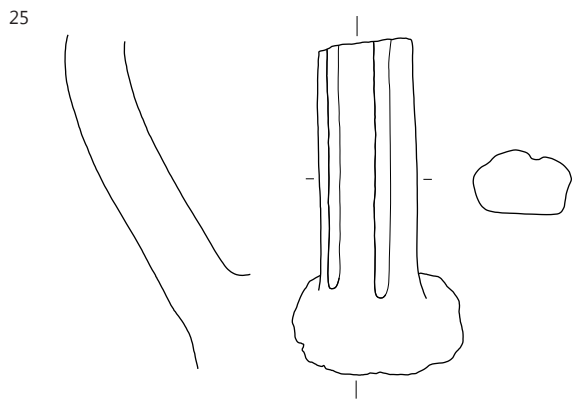
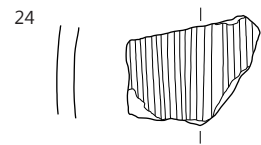
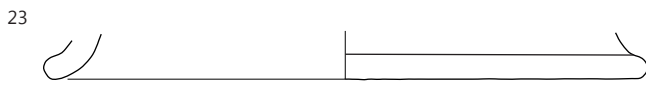
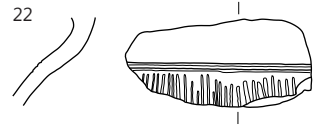
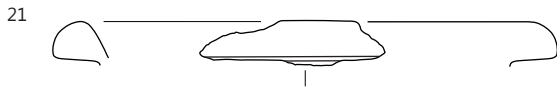
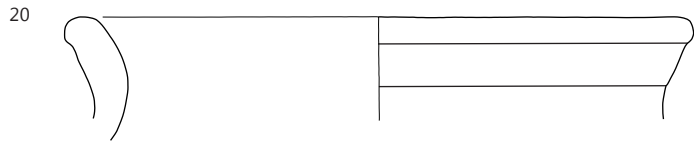
Bronast novец; Vespasianus ali Titus; 69–81; S, Rom, RIC? Določitev po portretu.

28 SE 10, sek. 3, kv. 52, inv. št. PM Mb 11910

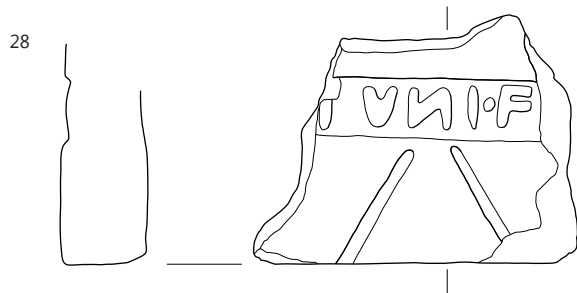
Odlomek opeke s pečatom, izdelane iz zelo finožrnate lončarske gline, oksidacijsko žgane. Robovi zaobljeni; napis rahlo zabrisan; berljiv napis [] UNI•F [] – N zrcalno. Vel. 12,8 × 9,9 × 3,5 cm; ohr. dl. pečata 9,5 cm, v. pečata 2,5 cm.

27

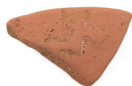
Vespasianus
ali Titus
(69-81)

SE 10; 27 merilo 1: 2, ostalo merilo 1: 3.

29 SE 9, sek. 3, kv. 53, inv. št. PM Mb 11878

Sigilatna skleda, najverjetneje Drag. 37. Površina oranžna, rdeč premaz ohranjen le v sledovih. Reliefna upodobitev ptice. Vel. 3 × 3 cm; db. 0,55 cm.

30 SE 9, sek. 3, kv. 52, inv. št. PM Mb 11881

Skleda – odlomek ustja z okrašenim ostenjem, izdelana na vretenu iz zelo finožrnate lončarske gline, redukcijsko žgana. Prvotna površina ohranjena le v sledovih, gladka in zelo temno sive barve, v večjem delu površina neravna in svetlo sive barve. Vel. 6,8 × 3,5 cm; pr. u. 19,8 cm; db. 0,5–0,55 cm.

31 SE 9, sek. 3, kv. 48, inv. št. PM Mb 11896

Trinožnik – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnožrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina raskava in temno sive barve. Vel. 2,8 × 2,9 cm; db. 0,45–0,6 cm.

32 SE 9, sek. 3, kv. 48, inv. št. PM Mb 11894

Krožnik – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz zelo finožrnate lončarske gline, redukcijsko žgan, oksidacijsko v končni fazi. Površina gladka in svetlo rdeče barve. Na notranji strani ohranjeni sledovi premaza rdeče do rjave barve. Vel. 5 × 4 cm; pr. u. 20,7 cm; db. 0,7–0,8 cm.

33 SE 9, sek. 3, kv. 53, inv. št. PM Mb 11880

Trinožnik – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnožrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina raskava in lisasta, zelo blede rjave in temno sive barve. Luknjičava keramika. Na ramenu okrašen z vodoravnimi žlebovoma. Vel. 4 × 3,1 cm; pr. u. 22,4 cm; db. 0,7 cm.

34 SE 9, sek. 3, kv. 51, inv. št. PM Mb 11887

Trinožnik – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnožrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina deloma gladka, deloma raskava in temno sive barve. Luknjičava keramika. Na ramenu okrašen z vodoravnimi žlebovi, od ramena navzdol z vodoravnim glavničanjem. Vel. 4,3 × 3,5 cm; pr. u. 24 cm; db. 0,8 cm.

35 SE 9, sek. 3, kv. 53, inv. št. PM Mb 11879

Trinožnik – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnožrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina raskava in temno sive barve. Luknjičava keramika. Na ramenu okrašen z vodoravnimi žlebovoma, od ramena navzdol z vodoravnim glavničanjem. Vel. 6,6 × 2,9 cm; pr. u. 30 cm; db. 0,7 cm.

36 SE 9, sek. 3, kv. 48, inv. št. PM Mb 11883

Melnica – odlomek ustja z ostenjem, izdelana na vretenu iz zelo finožrnate lončarske gline, oksidacijsko žgana. Površina na zunanji strani posode gladka, zelo blede rjave barve in v veliki meri poškodovana, znotraj hrapava z zeleno glazuro. Pr. u. 23,6 cm; ohr. v. 3,2 cm; db. 0,8 cm.

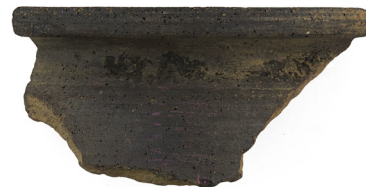

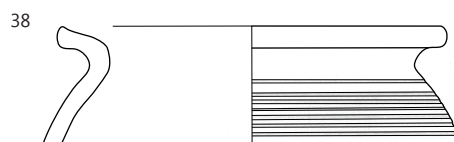
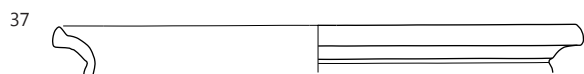
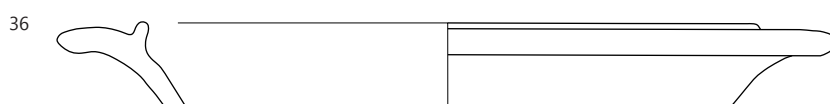
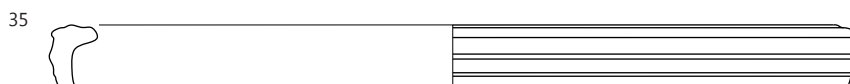
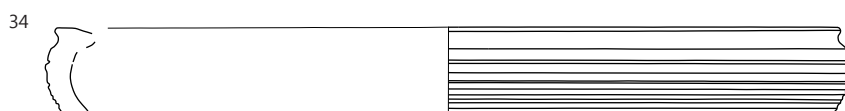
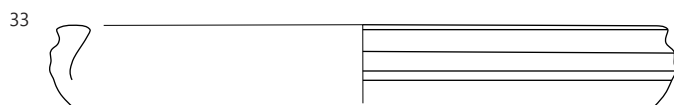
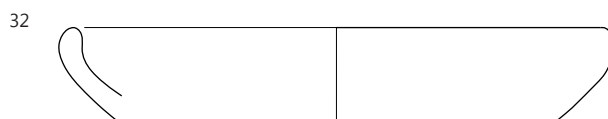
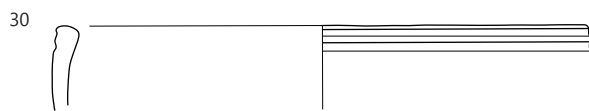
37 SE 9, sek. 3, kv. 48, inv. št. PM Mb 11893

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz finožrnate lončarske gline. Površina raskava. Poškodovana in svetlo sive do sive barve. Vel. 4,2 × 2,5 cm; db. 0,35 cm.

38 SE 9, sek. 3, kv. 50, inv. št. PM Mb 11888

Lonec – odlomek ustja z okrašenim ostenjem, izdelan na vretenu iz finožrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina gladka, mestoma raskava, na njej sledovi zoglenelih organskih ostankov. Na ramenu posoda, okrašena z vodoravnimi žlebovi. Luknjičava keramika. Vel. 9,6 × 4,8 cm; pr. u. 15,5 cm; db. 0,55 cm.

39 SE 9, sek. 3, kv. 52, inv. št. PM Mb 11902

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina raskava, zelo temno sive barve. Luknjičava keramika. Vel. 3,2 × 2,2 cm; pr. u. 16 cm; db. 0,5 cm.

40 SE 9, sek. 3, kv. 51, inv. št. PM Mb 11854

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina raskava in lisasta, temno sive in sivorjave barve. Luknjičava keramika. Vel. 8 × 4,2 cm; pr. u. 21 cm; db. 0,6 cm.

41 SE 9, sek. 3, kv. 53, inv. št. PM Mb 11876

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnozrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina raskava, zelo temno sive barve. Luknjičava keramika. Vel. 9 × 4,2 cm; pr. u. 17,6 cm; db. 0,85 cm.

42 SE 9, sek. 3, kv. 51, inv. št. PM Mb 11885

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina deloma gladka, deloma raskava in sive do rjave barve. Na ramenu okrašena z vodoravnimi žlebovi. Luknjičava keramika. Vel. 5,2 × 3,2 cm; pr. u. 12 cm; db. 0,6 cm.

43 SE 9, sek. 3, kv. 52, inv. št. PM Mb 11900

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnozrnate lončarske gline, redukcijsko žgan, oksidacijsko v končni fazi. Površina deloma neravna in razjedena, deloma raskava, svetlo rjave do rožnate barve. Luknjičava keramika, robovi odlomka zaobljeni. Vel. 8,8 × 3,3 cm; pr. u. 26,8 cm; db. 0,8 cm.

44 SE 9, sek. 3, kv. 48, inv. št. PM Mb 11889

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnozrnate lončarske gline (delci kremenca vel. do 0,3 × 0,2 cm). Površina neravna, razjedena in lisasta, sivorjave, sive in zelo blede rjave barve. Vel. 4,9 × 4 cm; pr. u. 25,5 cm; db. 0,8 cm.

45 SE 9, sek. 3, kv. 52, inv. št. PM Mb 11913

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina deloma ravna in gladka, mestoma raskava in lisasta, sivorjave do temno sive barve. Rahlo luknjičava keramika. Vel. 5,4 × 4,8 cm; pr. u. 25,5 cm; db. 1,5 cm.

46 SE 9, sek. 3, kv. 52, inv. št. PM Mb 11882

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnozrnate lončarske gline, redukcijsko žgan, oksidacijsko v končni fazi. Površina ravna in zelo blede rjave barve, na njej lisa temno sive barve. Vel. 8,6 × 4,6 cm; pr. u. 25 cm; db. 1,4 cm.

47 SE 9, sek. 3, kv. 51, inv. št. PM Mb 11886

Odlomek okrašenega ostenja posode, izdelane na vretenu iz zelo fino-zrnate lončarske gline, oksidacijsko žgane. Površina ravna in rumeno rjave barve, na njej sledovi premaza črne barve. Okras trikotnih jamic, verjetno izdelanih s koleščkom, v jamicah ostanki črnega premaza. Vel. 2,9 × 2,3 cm; db. 0,35 cm.

48 SE 9, sek. 3, kv. 53, inv. št. PM Mb 11877

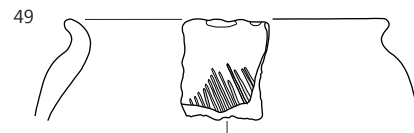
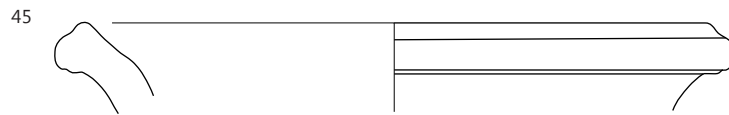
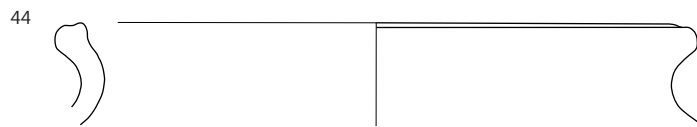
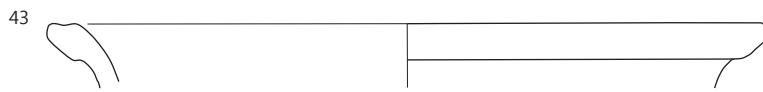
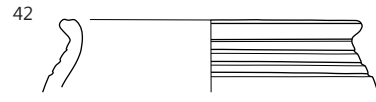
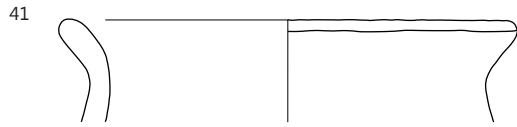
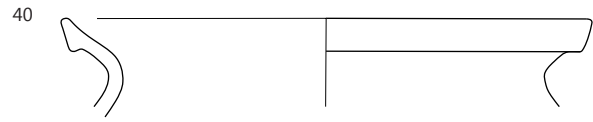
Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina raskava, zelo temno sive barve. Luknjičava keramika. Vel. 9,2 × 3,9 cm; pr. u. 18 cm; db. 0,6 cm.

49 SE 9, sek. 3, kv. 51, inv. št. PM Mb 11899

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan prostoročno iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina neravna in lisasta, zelo blede rjave in zelo temno sive barve. Na zunanji površini poševni glavničast okras, na notranji sledovi zoglenelih organskih ostankov. Luknjičava keramika. Vel. 3,4 × 4,2 cm; pr. u. 12,5 cm; db. 0,55–1 cm.

50 SE 9, sek. 3, kv. 52, inv. št. PM Mb 11912

Vrč – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz zelo fino-zrnate lončarske gline, oksidacijsko žgan. Površina povsem gladka in zelo blede rjave barve. Vel. 3,5 × 2,4 cm; pr. u. 9,5 cm; db. 0,5 cm.

51 SE 9, sek. 3, kv. 48, inv. št. PM Mb 11891

Pokrov – odlomek roba z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnozrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina raskava in temno sive barve. Luknjičava keramika. Vel. 6,4 × 3 cm; pr. roba 19,5 cm; db. 0,9 cm.

52 SE 9, sek. 3, kv. 52, inv. št. PM Mb 11903

Pokrov – odlomek roba z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina raskava in lisasta, svetlo sive, sive in svetlo rjave barve. Luknjičava keramika. Vel. 5,7 × 4 cm; pr. roba 25,5 cm; db. 0,7 cm.

53 SE 6, sek. 3, kv. 62, inv. št. PM Mb 11847

Odlomek keramične posode z delom dna in perforiranim ostenjem, izdelane na vretenu iz drobnozrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgane. Površina raskava in rjave barve, mestoma razjedena. Tik nad dnom okrašena z vodoravnimi žlebovi. Luknjičava keramika. Ostenje je bilo perforirano pred žganjem posode. Vel. 8,9 × 8,8 cm; pr. d. ok. 22,5 cm; db. 1–1,3 cm.

54 SE 18a, b ali c, sek. 2, kv. 24, 25, inv. št. PM Mb 11943

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnozrnate lončarske gline s primesmi kremena, redukcijsko žgan. Površina nekoliko raskava, zelo temno sive barve. Na njej sledovi horizontalnih vrezov, narejenih z glavnikom. Luknjičava keramika. Pr. u. 14,5 cm; ohr. v. 2,4 cm; db. 0,4 cm.

55 SE 18a, b ali c, sek. 2, kv. 22, 23, inv. št. PM Mb 11941

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnozrnate lončarske gline s primesmi kremena, redukcijsko žgan. Površina nekoliko raskava, črne barve. Luknjičava keramika. Pr. u. 15 cm; ohr. v. 2,8 cm; db. 0,65 cm.

56 SE 18a, b ali c, sek. 2, kv. 24, 25, inv. št. PM Mb 11937

Vrč – odlomek ustja z ostenjem in ročajem, izdelan na vretenu iz zelo fino-zrnate lončarske gline, oksidacijsko žgan. Površina gladka, rdečerumene barve. Pr. u. 15 cm; ohr. v. 3,7 cm; db. 0,4 cm.

57 SE 18a, b ali c, sek. 2, kv. 24, 25, inv. št. PM Mb 11944

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan na vretenu iz drobnozrnate lončarske gline. Površina raskava, rožnate barve. Okrašena s horizontalnim glavničanjem. Vel. 5,5 × 3,7 cm; db. 0,8 cm.

58 SE 18a, b ali c, sek. 2, kv. 24, 25, inv. št. PM Mb 11939

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan na vretenu iz drobnozrnate lončarske gline (primesi kalcita?). Površina raskava, svetlo rdeče barve. Okrašena s plitvim glavničanjem. Luknjičava keramika. Vel. 3 × 2,5 cm; db. 0,7 cm.

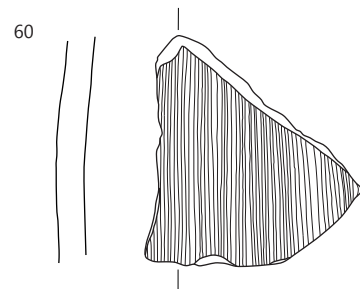
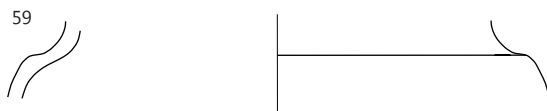
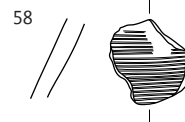
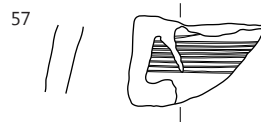
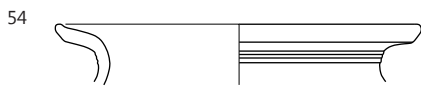
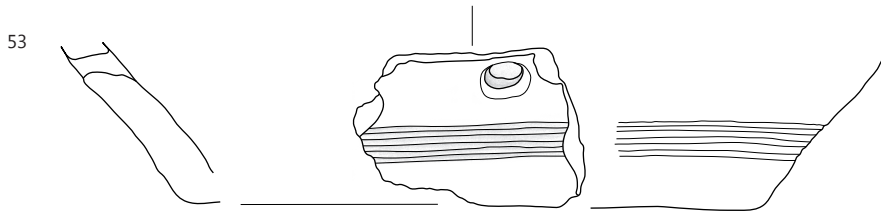
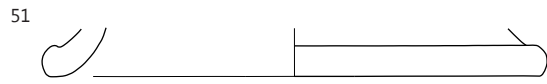
59 SE 18a, sek. 1, kv. 10, inv. št. PM Mb 11954

Lonec – odlomek ostenja z delom ramen in vratu, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina raskava, zelo temno sive barve. Luknjičava keramika. Vel. 4,4 × 3,8 cm; db. 0,5–0,55 cm.

60 SE 18a, sek. 1, kv. 10, inv. št. PM Mb 11955

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan na vretenu iz drobnozrnate lončarske gline s primesmi kremena. Površina rahlo hrapava in sive do svetlo sive barve. Okrašena z navpičnim glavničanjem. Vel. 7,9 × 9 cm; db. 0,95–1,15 cm.

50–52 SE 9, 53 SE 6, 54–58 SE 18a, b ali c, 59–60 SE 18a; merilo 1: 3.

61 jama IV, SE 21/SE 23, sek. 3, kv. 42, inv. št. PM Mb 11958

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan prostoročno iz drobnozrnate lončarske gline, nepopolno žgan. Površina razjedena in lisasta, rumeno-rdeče in sive barve. Okrašena s snopom vodoravnih žlebov in z nažlebljenimi valovnicami. Vel. 5,1 × 5,7 cm; db. 0,5–0,8 cm.

62 jama IV, SE 21/SE 23, sek. 3, kv. 42, inv. št. PM Mb 11958

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan prostoročno iz fino-zrnate lončarske gline, ustje dodelano na vretenu, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina razjedena in sivo rjave do temno sive barve. Okrašena z nažlebljenimi valovnicami in s snopom vodoravnih žlebov. Luknjičava keramika. Vel. 8,2 × 5,4 cm; pr. u. 18,5 cm; db. 0,5 cm.

63 jama IV, SE 21/SE 23, sek. 3, kv. 42, inv. št. PM Mb 11911a

Lonec – odlomek ostenja z okrašenimi rameni in vratom, izdelan prostoročno iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina neravna, raskava in lisasta, svetlo rjave do svetlo sive in temno sive barve; deloma prežgana. Okrašena z nažlebljenimi valovnicami. Luknjičava keramika. Vel. 8,6 × 8,3 cm; db. 0,5–0,6 cm.

64 jama IV, SE 21/SE 23, sek. 3, kv. 42, inv. št. PM Mb 11857

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan prostoročno iz drobnozrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina neravna, raskava in lisasta, svetlo rjave, svetlo sive in temno sive barve. Okrašena z nažlebljenimi valovnicami in s snopom vodoravnih žlebov. Izrazito luknjičava keramika. Vel. 6 × 7 cm; db. 0,5–0,75 cm.

65 jama IV, SE 21/SE 23, sek. 3, kv. 42, inv. št. PM Mb 11855

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan prostoročno iz drobnozrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina neravna, raskava, na zunanji strani svetlo rjave, na notranji sive barve. Okrašena s snopom vodoravnih žlebov. Luknjičava keramika. Vel. 4 × 2 cm; db. 0,55 cm.

66 jama IV, SE 21/SE 23, sek. 3, kv. 42, inv. št. PM Mb 11852

Lonec (rekonstruiran), izdelan prostoročno iz drobnozrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan, ustje dodelano na vretenu. Površina neravna, raskava in lisasta, svetlo rjave, rdeče-rjave in svetlo sive barve. Tik pod rameni okrašena s snopom petih vodoravnih žlebov. Luknjičava keramika. Na dnu odtis podlage lončarskega vretena. Pr. u. 10,4 cm; v. 16,6 cm; db. 0,6 cm.

67 jama IV, SE 21/SE 23, sek. 3, kv. 42, inv. št. PM Mb 11850

Večji kos ožganega hišnega ometa z odtisi šib lesene konstrukcije. Rjave in sive barve, glina fino prečiščena. Pr. šib ocenjen na 2,0 do 2,5 cm; ohranjena db. kosa 4,5 cm, š. 6,5 cm; dl. 17 cm.

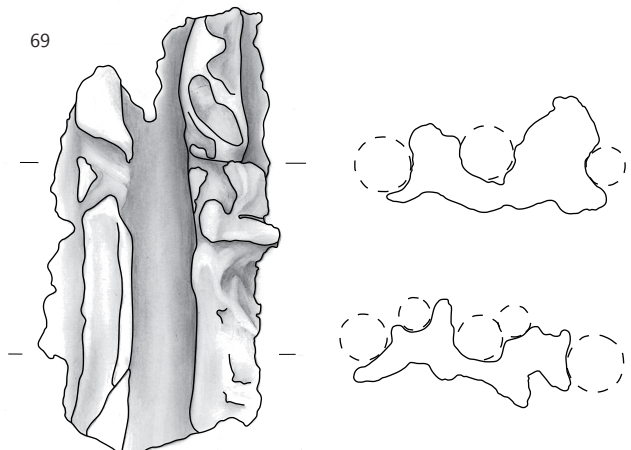
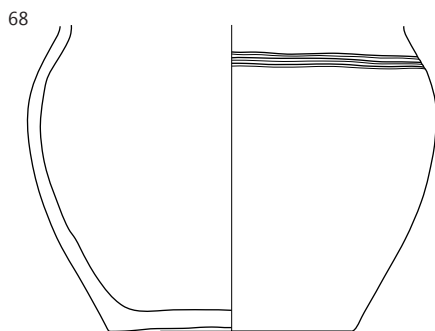
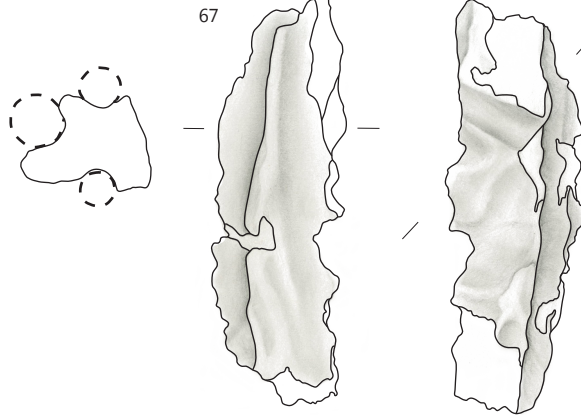
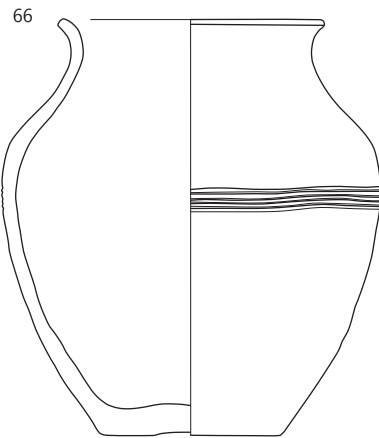
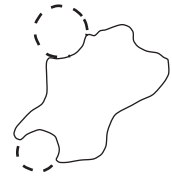
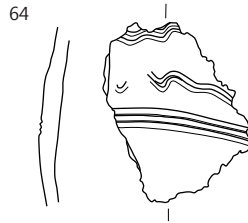
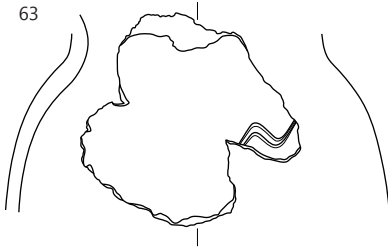
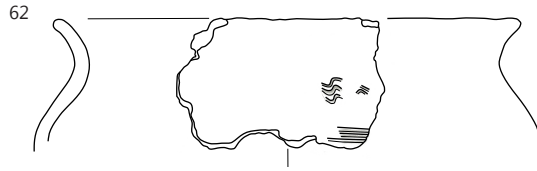
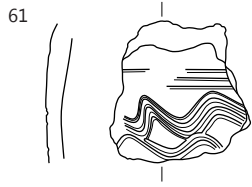
68 jama IV, SE 21/SE 23, sek. 3, kv. 42, inv. št. PM Mb 11911

Lonec (rekonstruiran od dna do vratu), izdelan prostoročno iz drobnozrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan, dodelan na vretenu. Površina neravna, raskava in lisasta, svetlo rjave in sive barve. Na ramenu okrašena s snopom vodoravnih žlebov. Luknjičava keramika. Na dnu odtis podlage lončarskega vretena. Pr. d. 9,5 cm; ohr. v. 13 cm; db. 0,4–0,45 cm.

69 jama IV, SE 21/SE 23, sek. 3, kv. 42, inv. št. PM Mb 11851

Večji kos ožganega hišnega ometa z odtisi šib lesene konstrukcije. Svetlo rdeče in sive barve, glina fino prečiščena. Na eni strani odtisi štirih vzporedno položenih šib, na drugi strani do 2 cm globoki odtisi prstov. Vel. 17 × 8,5 cm; db. 4,5 cm; pr. šib 1,5–2,3 cm.

70 jama IV, SE 21/SE 23, sek. 3, kv. 42, inv. št. PM Mb 11859
Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan prostoročno iz drobnnozrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina neravna, raskava, na zunanji strani svetlo rjave, na notranji temno sive barve. Okrašena s snopom vodoravnih žlebov. Luknjičava keramika. Vel. 4 × 3 cm; db. 0,4–0,5 cm.

71 jama IV, SE 21/SE 23, sek. 3, kv. 42, inv. št. PM Mb 11859
Lonec – več odlomkov ostenja z okrašenimi rameni in vratom, izdelan prostoročno iz drobnnozrnate lončarske gline, redukcijsko žgan (?). Površina neravna, raskava in lisasta, svetlo sive in temno sive barve; poškodovana. Na ramenu okrašena z nažlebljenimi valovnicami. Luknjičava keramika. Vel. 6 × 6,5 cm, 4,4 × 5,9 cm, 7,5 × 3,4 cm; db. 0,4–0,65 cm.

72 jama II, SE 15/SE 22, sek. 3, kv. 57, inv. št. PM Mb 11839
Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan prostoročno iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina neravna, raskava na zunanji strani posode rdečerjave do svetlo rjave barve, na notranji temno siva. Na ramenu okrašena s plitvimi nažlebljenimi valovnicami, nad njimi s pasom plitvih vodoravnih žlebov. Luknjičava keramika. Vel. 5,6 × 4,6 cm; db. 0,65–0,8 cm.

73 jama II, SE 15/SE 22, sek. 3, kv. 57, inv. št. PM Mb 11841
Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan prostoročno iz finoizrnatne lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina neravna, raskava in zelo temno sive barve. Na ramenu okrašena z nažlebljenimi valovnicami. Luknjičava keramika. Vel. 3,5 × 4 cm; db. 0,35–0,65 cm.

74 jama II, SE 15/SE 22, sek. 3, kv. 57, inv. št. PM Mb 11838
Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan prostoročno iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina neravna, mestoma gladka, mestoma raskava in lisasta, svetlo rjave, sivo rjave in zelo temno sive barve. Na ramenu okrašena s snopom vodoravnih žlebov, na notranji strani posode so na površini ohranjeni zogleneli organski ostanki. Rahlo luknjičava keramika. Vel. 6 × 4,5 cm; db. 0,75–0,8 cm.

75 jama II, SE 15/SE 22, sek. 3, kv. 57, inv. št. PM Mb 11840
Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan prostoročno iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina neravna, mestoma gladka, mestoma raskava in lisasta, temno sivorjave in temno sive barve. Na ramenu okrašena s snopom vodoravnih žlebov, pod njim z nažlebljenimi valovnicami. Luknjičava keramika. Vel. 3,4 × 5,2 cm; db. 0,6 cm.

76 jama II, SE 15/SE 22, sek. 3, kv. 57, inv. št. PM Mb 11836
Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan prostoročno iz finoizrnatne lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina neravna, raskava in zelo temno sive barve. Na ramenu okrašena s

snopom vodoravnih žlebov, nad njim z nažlebljenimi valovnicami. Žlebovi se mestoma izkrivljajo in izgubljajo. Luknjičava keramika. Vel. 4,9 × 5,5 cm; db. 0,65–0,75 cm.

77 jama II, SE 15/SE 22, sek. 3, kv. 57, inv. št. PM Mb 11837
Lonec – odlomek v celoti ohranjenega dna z ostenjem, izdelan prostoročno iz drobnnozrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina neravna, raskava in lisasta, rožnate, sivorjave in temno sive barve. Luknjičava keramika. Pr. d. 13,6 cm; db. 0,55–0,6 cm.

78 jama II, SE 15/SE 22, sek. 3, kv. 57, inv. št. PM Mb 11842
Odlomek ustja steklene posode, modro-zelene barve. Rob ustja votel, predrtina v preseku elipsoidna. Pr. u. 15 cm, vel. predrtine 1 cm široka, 0,2 cm visoka.

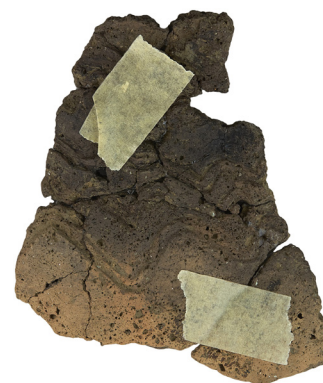
79 jama III, SE 33/SE 34, sek. 3, kv. 56, inv. št. PM Mb 11846
Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan prostoročno iz drobnnozrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan, ustje dodelano na vretenu. Površina neravna, deloma razjedena, na zunanji strani posode zelo blede rjave barve, na notranji siva. Luknjičava keramika. Vel. 5,7 × 4,4 cm; pr. u. 26 cm; db. 0,65 cm.

80 jama III, SE 33/SE 34, sek. 3, kv. 56, inv. št. PM Mb 11845
Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnnozrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina razjedena, raskava in lisasta, rjave in temno sive barve. Luknjičava keramika. Vel. 5,3 × 3,9 cm; db. 1 cm.

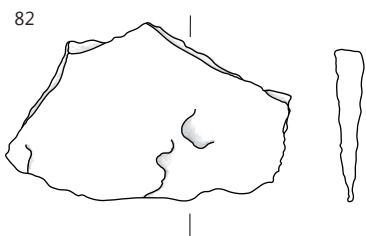
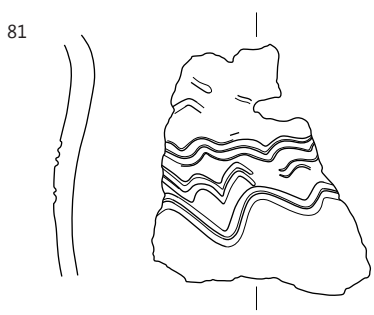
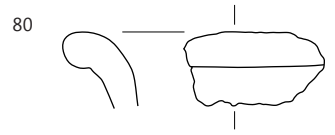
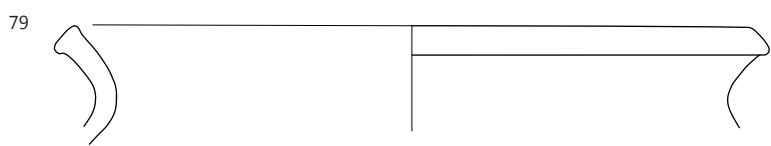
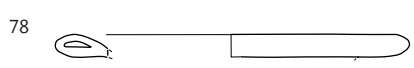
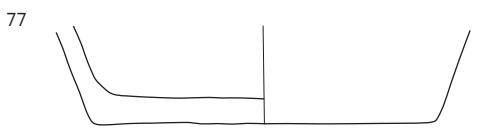
81 jama III, SE 33/SE 34, sek. 3, kv. 56, inv. št. PM Mb 11843

Lonec – odlomek ostenja z okrašenimi rameni in prehodom v vrat, izdelan prostoročno iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina neravna, mestoma gladka, mestoma raskava in lisasta, svetlo rjave, sivorjave in temno sive barve. Ramena okrašena z globokimi nažlebljenimi valovnicami. Luknjičava keramika. Vel. 9 × 10,1 cm; db. 0,6–0,7 cm.

82 jama III, SE 33/SE 34, sek. 3, kv. 56, inv. št. PM Mb 11844
Odlomek rezila železne sekire. Ohranjena v. 7 cm; ohr. š. sekalnega roba 11 cm; db. sekalnega roba v ohranjenem delu do 1 cm.

70-71 SE 21, 72-78 SE 15, 79-82 SE 33; merilo 1:3.

83 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11802

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan prostoročno iz drobnozrnate lončarske gline z delci kremena (vel. do 0,25 × 0,2 cm), nepopolno oksidacijsko žgan; ustje dodelano na vretenu.

Površina neravna, raskava, na notranji strani temno sive barve, zunaj lisasta, temno siva in rjava. Ramena okrašena z dvema nizoma dvakrat našlebljenih hribčkov, pod njimi z dvema vodoravnima žlebovoma. Vel. 6,4 × 5,5 cm; pr. u. 12 cm; db. 0,5–0,6 cm.

84 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11803

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan prostoročno iz drobnozrnate lončarske gline z delci kremena (vel. do 0,2 × 0,1 cm), nepopolno oksidacijsko žgan; ustje dodelano na vretenu. Površina neravna, raskava, na notranji strani temno sive barve, zunaj lisasta, temno siva in rdečerrjava. Ramena okrašena z večkrat našlebljeno valovnico med dvema pasovoma vzporednih žlebov. Vel. 5,2 × 6,3 cm; pr. u. 9,5 cm; db. 0,4–0,5 cm.

85 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11825

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan prostoročno iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan; ustje dodelano na vretenu. Površina neravna, raskava, na notranji strani temno sive barve, zunaj rjava. Ramena okrašena z našlebljeno valovnico. Luknjičava keramika. Vel. 5,5 × 4,7 cm; pr. u. 10 cm; db. 0,65–0,7 cm.

86 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11827

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan prostoročno iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan; ustje dodelano na vretenu. Površina neravna, raskava, sivorjave in sive barve. Luknjičava keramika. Vel. 4,3 × 3,1 cm; pr. u. 13 cm; db. 0,95 cm.

87 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11826

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan prostoročno iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan; ustje dodelano na vretenu. Površina neravna, raskava, na notranji strani temno sive barve, zunaj rjava in temno siva. Ramena okrašena z vodoravnimi žlebovi. Luknjičava keramika. Vel. 6,6 × 3,7 cm; pr. u. 16 cm; db. 0,65 cm.

88 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11832

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan; ustje dodelano na vretenu. Površina raskava, rdečerrjave barve. Luknjičava keramika. Vel. 2,7 × 2,1 cm; db. 0,35 cm.

89 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11829

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan; ustje dodelano na vretenu. Površina raskava, zunaj sivorjava, znotraj temno siva. Luknjičava keramika. Vel. 3 × 2,5 cm; db. 0,9 cm.

90 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11835

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan; ustje dodelano na vretenu. Površina valovita, zunaj rožnata, znotraj siva. Luknjičava keramika. Pr. u. 21 cm; db. 0,9 cm.

91. jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11816

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina razjedena, zunaj sivorjave, znotraj temno sive barve. Okrašena z večkrat našlebljeno valovnico, nad njo z vodoravnimi žlebovi. Luknjičava keramika. Vel. 3,5 × 2,5 cm; db. 0,6 cm.

92 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11810

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina gladka, sivorjave barve. Okrašena z večkrat našlebljeno valovnico, pod njo z vodoravnimi žlebovi. Rahlo luknjičava keramika. Vel. 1,9 × 2,2 cm; db. 0,4–0,5 cm.

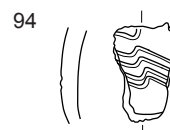
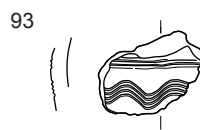
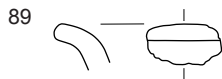
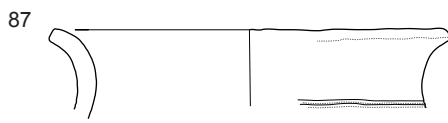
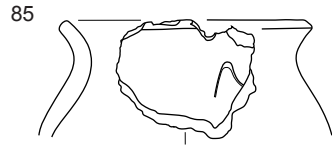
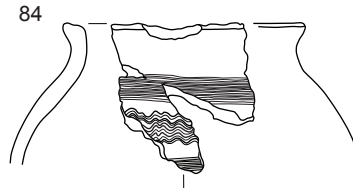
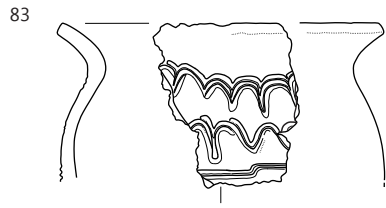
93 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11817

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz drobnozrnate lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina razjedena, neravna, temno sive barve. Okrašena z večkrat našlebljeno valovnico, nad njo z vodoravnimi žlebovi. Luknjičava keramika. Vel. 4 × 3,2 cm; db. 0,65–0,7 cm.

94 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11809

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina neravna, raskava, znotraj temno siva, zunaj sivorjava. Okrašena z večkrat našlebljeno valovnico. Luknjičava keramika. Vel. 2,5 × 3,7 cm; db. 0,6–0,8 cm.

95 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11818
Lonc – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina neravna, gladka, znotraj temno siva, zunaj siva in rjava. Okrašena z večkrat nažlebljeno valovnico, nad njo z vodoravnimi žlebovoma. Rahlo luknjičava keramika. Vel. 2,5 × 2,5 cm; db. 0,5–0,5 cm.

96 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11821
Lonc – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz finoizrnatne lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina hrapava, temno siva. Okrašena z večkrat nažlebljeno valovnico, nad njo z vodoravnimi žlebovi. Okras slabo ohranjen. Luknjičava keramika. Vel. 3,5 × 3,4 cm; db. 0,6–0,7 cm.

97 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11807
Lonc – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina hrapava, rdečerjave barve. Okrašena z večkrat nažlebljeno valovnico, nad njo posamična nažlebljena valovnica. Luknjičava keramika. Vel. 2 × 2,6 cm; db. 0,45–0,65 cm.

98 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11811

Lonc – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina raskava, znotraj temno siva, zunaj blede rjava. Okrašena z večkrat nažlebljeno valovnico. Luknjičava keramika. Vel. 2 × 2 cm; db. 0,6–0,7 cm.

99 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11819

Lonc – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina raskava, znotraj temno siva, zunaj rjava. Okrašena z vodoravnimi in rahlo poševnimi žlebovi. Luknjičava keramika. Vel. 3,7 × 2,8 cm; db. 0,5–0,55 cm.

100 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11812

Lonc – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz finoizrnatne lončarske gline. Površina razjedena, sive barve. Okrašena z vodoravnimi žlebovi. Luknjičava keramika. Vel. 2,4 × 2,7 cm; db. 0,55–0,6 cm.

101 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11801

Lonc – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz finoizrnatne lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina gladka, na notranji strani zelo temno siva, na zunanji svetlo rdeča. Okrašena z vodoravnimi žlebovi. Luknjičava keramika. Vel. 3 × 3 cm; db. 0,5 cm.

102 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11813
Lonc – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz finoizrnatne lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina raskava, zelo temno siva. Okrašena z vodoravnimi žlebovi. Luknjičava keramika. Vel. 4 × 4,5 cm; db. 0,5–0,6 cm.

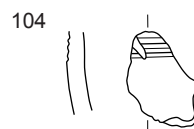
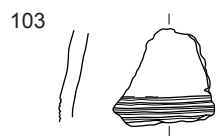
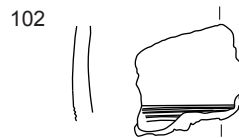
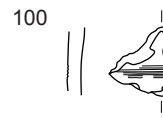
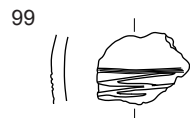
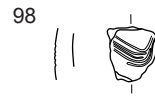
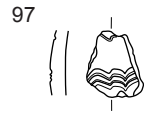
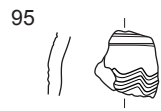
103 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11808

Lonc – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz finoizrnatne lončarske gline z delci kre-
mena (vel. do 0,1 × 0,2 cm), nepopolno oksidacijsko žgan. Površina raskava, neravna, na notranji strani zelo temno siva, na zunanji svetlo rdeča. Okrašena z vodoravnimi žlebovi. Vel. 4 × 3,6 cm; db. 0,5 cm.

104 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11815

Lonc – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz drobnizrnatne lončarske gline, redukcijsko žgan. Površina raskava, neravna, temno siva. Okrašena z vodoravnimi žlebovi. Vel. 2,7 × 4 cm; db. 0,55–0,6 cm.

105 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11806

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina raskava, neravna, znotraj svetlo rjava, zunaj lisasta, sivorjava in siva. Okrašena z nažlebljenimi valovnicami. Luknjičava keramika. Vel. 7 × 5,5 cm; db. 0,65–0,75 cm.

106 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11822 = PM Mb 11831 = PM Mb 11871

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz drobnozrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina raskava, znotraj lisasta, temno rjava in temno siva, zunaj temno siva. Okrašena s pasom nažlebljenih valovnic med dvema pasovoma vodoravnih žlebov. Luknjičava keramika. Vel. 11 × 6,7 cm; db. 0,5–0,6 cm.

107 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11814

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina neravna, lisasta, temno sive in rjave barve. Okrašena s pasom vodoravnih žlebov. Luknjičava keramika. Vel. 3,5 × 4,5 cm; db. 0,55 cm.

108 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11861

Lonec – odlomek ostenja z delom vratu in ramen, izdelan prostoročno iz drobnozrnate lončarske gline, redukcijsko žgan; ustje in vrat dodelana na vretenu. Površina neravna, raskava, temno sive barve. Okrašena s pasom vodoravnih žlebov. Luknjičava keramika. Vel. 4,1 × 4 cm; db. 0,7 cm.

109 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11805

Bikonična jagoda iz temno modrega stekla. V. 1 cm; pr. 1,3–1,35 cm; pr. luknje 0,5 cm.

110 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11804

Bikonični keramični vijček, izdelan iz zelo fino-zrnate lončarske gline. Površina gladka, svetlikajoča se, sivorjava. Na enem mestu okrašena z vzporednimi poševnimi plitvimi žlebovi. Pr. 2,6 cm; v. 1,5 cm; pr. luknje 0,9 cm.

111 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11834

Odlomek profiliranega ročaja posode, izdelane iz zelo fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgane. Površina neravna in lisasta, svetlo rjava in sive barve; poškodovana. Luknjičava keramika. Vel. 8 × 2,4 cm; db. 2,4 cm.

112 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11823

Odlomek ustja z ostenjem trinožnika, izdelanega na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline. Površina rjava in zelo temno sive barve, na njej zogleneli organski ostanki. Tik pod najširšim obodom vodoravni žleb. Vel. 3 × 2,5 cm; db. 0,65 cm.

113 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11828

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan iz fino-zrnate lončarske gline, redukcijsko žgan; ustje izdelano na vretenu. Površina gladka, temno sive barve. Luknjičava keramika. Vel. 2,3 × 1,8 cm; db. 0,6 cm.

114 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11862

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina raskava, poškodovana in lisasta, temno sive in rjave barve. Vel. 2 × 2,3 cm; db. 0,4 cm.

115 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11833

Odlomek dna posode, izdelane na vretenu, iz fino-zrnate lončarske gline s posameznimi delci kremena. Površina gladka in lisasta, sivorjave in sive barve. Pr. d. 5,8 cm; ohr. v. 2,6 cm; db. 1 cm.

116 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11824

Odlomek roba pokrova, izdelanega na vretenu, iz zelo fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žganega. Površina gladka, zunaj blede rjava, znotraj sive barve. Luknjičava keramika. Vel. 4,2 × 2,8 cm; pr. roba 19,5 cm; db. 0,5 cm.

117 jama I, SE 13/SE 12, sek. 3, kv. 55, inv. št. PM Mb 11830

Odlomek roba pokrova, izdelanega na vretenu, iz zelo fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žganega. Površina gladka, zunaj rjava, znotraj sive barve. Luknjičava keramika. Vel. 3,5 × 2 cm; db. 0,5 cm.

118 SE 3, sek. 3, kv. 57, inv. št. PM Mb 11863

Odlomek okrašenega ostenja posode, izdelane na vretenu, iz zelo fino-zrnate lončarske gline z delci kremena (vel. do 0,1 × 0,1 cm), redukcijsko žgane. Površina raskava in sive barve. Okrašena s kvadratnimi jamicami, vtisnjenimi s koleščkom. Vel. 2,1 × 1,65 cm; db. 0,35 cm.

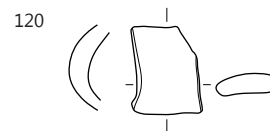
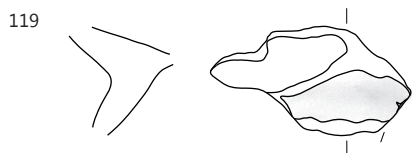
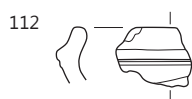
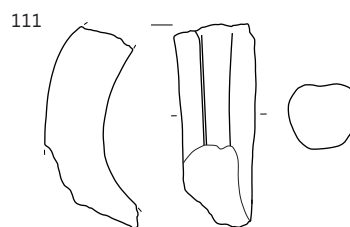
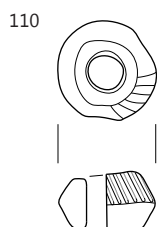
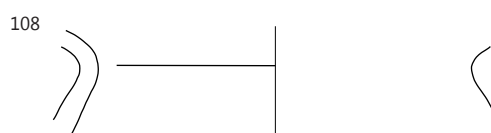
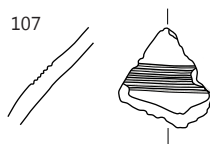
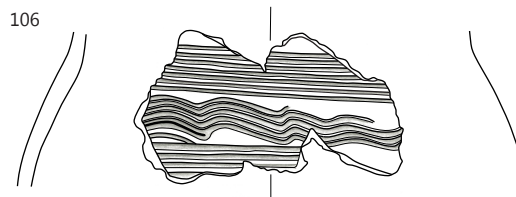
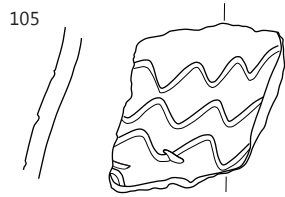

119 SE 3, sek. 3, kv. 49, inv. št. PM Mb 11867

Odlomek noge z delom ostenja trinožnika, izdelanega na vretenu, iz fino-zrnate lončarske gline z delci kremena (vel. do 0,2 × 0,1 cm), nepopolno oksidacijsko žganega. Površina močno poškodovana, raskava in lisasta, svetlo rdeče, blede rjave in sive barve. Vel. 8 × 3,4 cm; db. 0,7 cm.

120 SE 3, sek. 6, kv. 86, inv. št. PM Mb 11849

Odlomek ročaja posode. Površina raskava, neravna, svetlo rdeče barve. Vel. 3,5 × 2,6 cm; db. 0,5 cm.

105–117 SE 13, 118–120 SE 3; 109–110 merilo 1: 2, ostalo merilo 1: 3.

121 SE 3, sek. 3, kv. 48, inv. št. PM Mb 11820

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan prostoročno iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan; ustje dodelano na vretenu. Površina razjedena, raskava, znotraj lisasta, temno siva, rjava in zelo blede rjava, zunaj temno siva. Okrašena z dvema pasovoma nažlebljenih valovnic. Tik pod ustjem na zunanji strani zogleneli organski ostanki. Luknjičava keramika. Vel. 6,9 × 7,6 cm; pr. u. 16 cm; db. 0,6 cm.

122 SE 3, sek. 3, kv. 49, inv. št. PM Mb 11872

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan prostoročno iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan; ustje dodelano na vretenu. Površina razjedena, raskava, znotraj lisasta, temno siva in rdečerjava, zunaj temno siva. Luknjičava keramika. Vel. 4,4 × 3 cm; db. 0,55 cm.

123 SE 3, sek. 3, kv. 64, inv. št. PM Mb 11875

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina razjedena in lisasta, temno siva in zelo blede rjava. Luknjičava keramika. Vel. 3,5 × 3,5 cm; db. 0,6 cm.

124 SE 3, sek. 3, kv. 57, inv. št. PM Mb 11869

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina gladka in lisasta, temno sive, sivorjave in svetlo sivorjave barve. Na ramenih okrašena s pasom plitvih vodoravnih vrezov. Luknjičava keramika. Vel. 3,5 × 3,5 cm; db. 0,75 cm.

125 SE 3, sek. 1, kv. 10,18, inv. št. PM Mb 11953

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, redukcijško žgan. Površina razjedena, gladka in sive barve. Vel. 5,2 × 2,5 cm; pr. u. 24 cm; db. 0,4 cm.

126 SE 3, sek. 5, kv. 107, inv. št. PM Mb 11952

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, oksidacijsko žgan. Površina gladka, svetlo rjave barve. Pr. u. 14,5 cm; db. 0,5 cm.

127 SE 3, sek. 3, kv. 58, inv. št. PM Mb 11874

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline z delci kremenca (vel. do 0,2 × 0,2 cm), nepopolno oksidacijsko žgan. Površina gladka, zunaj zelo temno siva, znotraj zelo temno siva in zelo blede rjava. V utoru za pokrov na notranji strani zogleneli organski ostanki. Vel. 4,5 × 3,2 cm; pr. u. 22 cm; db. 0,6 cm.

128 SE 3, sek. 3, kv. 57, inv. št. PM Mb 11866

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz zelo fino-zrnate lončarske gline, oksidacijsko žgan. Površina gladka, svetlo rjava. Vel. 2,9 × 3 cm; pr. u. 22,7 cm; db. 0,45 cm.

129 SE 3, sek. 3, kv. 126, inv. št. PM Mb 11950

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz zelo fino-zrnate lončarske gline, redukcijško žgan. Površina raskava, sive barve. Pr. u. 26 cm; db. 0,45 cm.

130 SE 3, sek. 3, kv. 70, inv. št. PM Mb 11864

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz drobnozrnate lončarske gline z delci kremenca (vel. 0,1 × 0,1 cm), redukcijško žgan. Površina hrapava, sive barve. Vel. 5,5 × 3,5 cm; pr. u. 26,5 cm; db. 0,35 cm.

131 SE 3, sek. 2, kv. 41, inv. št. PM Mb 11942

Steklena jagoda s prisekanimi stranicami iz temno rjavega stekla. Pr. 0,9 cm; pr. luknje 0,2 cm.

132 SE 18d, sek. 3, kv. 70, inv. št. PM Mb 11864

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina raskava, svetlo rdeče do zelo blede rjave barve. Vel. 4,2 × 1,7 cm; pr. u. 17,7 cm; db. 0,5 cm.

133 SE 2, sek. 4, kv. 76, inv. št. PM Mb 11946

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, redukcijško žgan. Površina raskava, temno siva. Pr. u. 14,5 cm; db. 0,4 cm.

134 SE 2, sek. 4, kv. 76, inv. št. PM Mb 11951

Lonec – odlomek ustja z ostenjem, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, redukcijško žgan. Površina raskava, temno siva. Pr. u. 15,5 cm; db. 0,45 cm.

135 SE 2, sek. 3, kv. 70, inv. št. PM Mb 11868

Odlomek ročaja posode, izdelane na vretenu iz drobnozrnate lončarske gline, redukcijško žgane. Površina hrapava, zelo temno siva. Vel. 4,1 × 2,7 cm; db. 0,7 cm.

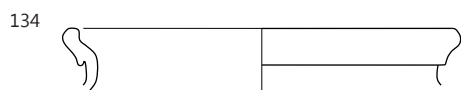
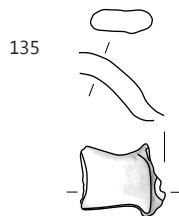
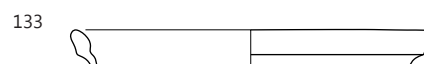
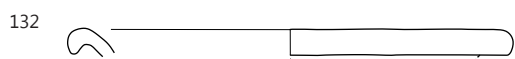
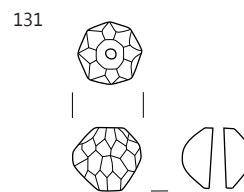
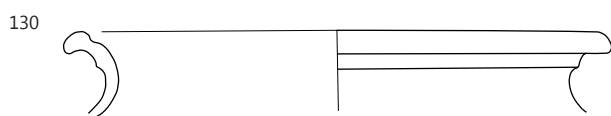
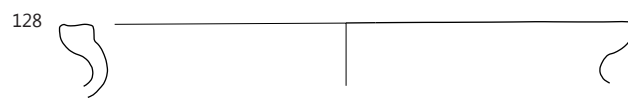
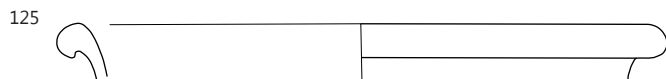
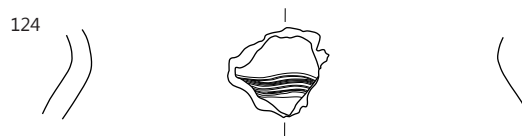
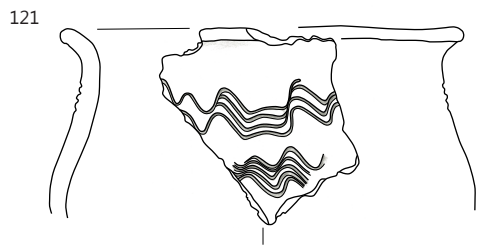
136 SE 2, sek. 1, kv. 20, inv. št. PM Mb 11956

Lonec – odlomek okrašenega ostenja, izdelan na vretenu iz grobozrnate lončarske gline, nepopolno oksidacijsko žgan. Površina gladka, zunaj svetlo rjava, znotraj zelo blede rjava. Okrašena z vodoravnim glavničastim okrasom. Luknjičava keramika, v luknjicah železovi oksidi. Vel. 3,7 × 2,2 cm; db. 0,9 cm.

137 SE 31, sek. 3, kv. 45, inv. št. PM Mb 11849

Pokrov – odlomek držaja s prehodom v ostenje, izdelan na vretenu iz fino-zrnate lončarske gline, redukcijško žgan. Površina gladka, črne barve. Pr. 3,8 cm, ohr. v. 2 cm.

121–131 SE 3, 132 SE 18a, 133–136 SE 2, 137 SE 31; 131 merilo 1:1, ostalo merilo 1:3.